

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI NAUKOWO-BADAWCZEJ
INSTYTUTU STUDIÓW POLITYCZNYCH POLSKIEJ AKADEMII NAUK W 2009 ROKU**
Warszawa, luty 2010

SPIS TREŚCI

[Wprowadzenie](#)

[Opis prac badawczych i wyników badań](#)

[Skład Rady Naukowej ISP PAN](#)

[Zakłady/Pracownie i Zespoły](#)

[Wykaz publikacji:](#)

Zestawienie łączne, czasopisma i wydawnictwa ciągłe

Wykaz publikacji recenzowanych w czasopismach

Wydawnictwa własne Instytutu Studiów Politycznych PAN

Wykaz monografii naukowych i podręczników akademickich autorstwa, współautorstwa i pod redakcją pracowników placówki

[Realizowane projekty badawcze](#)

[Kształcenie \(rozwój\) kadr naukowych](#)

[Upowszechnianie i promocja osiągnięć naukowych:](#)

1. Organizacja i współorganizacja konferencji i sympozjów

2. Referaty wygłoszone na konferencjach i zjazdach w kraju

3. Referaty wygłoszone na konferencjach i zjazdach za granicą

[Ekspertyzy i opinie naukowe](#)

[Nagrody i wyróżnienia](#)

[Współpraca naukowa z zagranicą:](#)

Informacja o zakresie i wynikach współpracy

1. Wykaz instytucji, z którymi ISP PAN współpracuje w oparciu o umowy

2. Zagraniczne instytucje naukowe, z którymi placówka współpracuje w sposób ciągły bez zawartego porozumienia

3. Wyjazdy badawcze i szkoleniowe pracowników Instytutu

4. Wyjazdy zagraniczne wykonawców projektów badawczych realizowanych w Instytucie przez osoby nie będące pracownikami ISP PAN

5. Goście i stażyści zagraniczni w Instytucie

6. Udział w międzynarodowych programach naukowych

7. Najważniejsze wyniki współpracy z zagranicą

6. Pracownicy Instytutu w zagranicznych organizacjach naukowych

Ocena merytoryczna i wnioski.

[Inne formy aktywności merytorycznej pracowników ISP PAN:](#)

Wykłady, odczyty i in. w kraju i za granicą (nie związane z wyjazdami na konferencje)

Udział pracowników w redagowaniu czasopism

Członkostwo organizacji naukowych, rad naukowych w kraju i za granicą

Działalność dydaktyczna

[Działalność biblioteki naukowej](#)

[WPROWADZENIE](#)

[Spis treści](#)

W 2010 r. Instytut wkracza w dwudziesty rok swego funkcjonowania. Przez te lata uzyskał mocną pozycję tak w kraju, jak i w stosunkach z zagranicznymi instytucjami naukowymi. W szeregu pól tematycznych, w szczególności transformacji ustrojowej w Polsce i regionie środkowoeuropejskim,

stał się placówką wiodącą.

W roku 2009 umocniła się tendencja, widoczna już w minionych latach, do organizowania i uczestniczenia pracowników Instytutu Studiów Politycznych PAN w coraz większej liczbie konferencji naukowych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych. W tym zakresie widać postęp nie tylko ilościowy, ale też jakościowy. Środowisko nasze wychodzi poza zainteresowania swoich Pracowni czy Zakładów i mocno włącza się w bieżące życie społeczno-gospodarcze kraju, zapraszając do udziału w konferencjach przedstawicieli innych środowisk naukowych oraz praktycznej polityki i gospodarki, co akurat nie jest niczym nowym. Coraz częściej oferta nasza ma charakter ekspertyz dla środowisk decyzyjnych w zakresie bieżącej polityki międzynarodowej, krajowej czy też z zakresu bezpieczeństwa narodowego. Wymienię tu kilka z takich konferencji.

Konferencje

Za najważniejsze wydarzenie minionego roku w tej kategorii uznałbym konferencję zorganizowaną przez Zakład Bezpieczeństwa Międzynarodowego i Studiów Strategicznych ISP PAN, który wspólnie z Biurem Bezpieczeństwa Narodowego zajął się problemami bezpieczeństwa energetycznego Polski. Tytuł konferencji to „Strategie dla sektora paliw: nafty i gazu”. Jej uczestnikami byli, m.in. przedstawiciele Ministerstwa Skarbu Państwa, „Nafty Polskiej”, CASE i Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN oraz BBN. Ważę tej konferencji podkreślił swoją obecnością szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Stanisław Szczygło, i jego zastępca, Paweł Solorz, którzy nie tylko wzięli udział w otwarciu konferencji, ale także uczestniczyli w dyskusji merytorycznej. Z punktu widzenia naszego Instytutu konferencja ta pokazała, że środowisko naukowe gotowe jest uczestniczyć w praktycznym rozwiązywaniu problemów, a nie tylko w teoretycznej dyskusji nad tak trudną i budzącą emocje materią, jaką jest bezpieczeństwo energetyczne kraju. Konferencja pokazała także środowisku polityków, że współpraca taka, po przełamaniu wzajemnej nieufności, może być owocna dla obu stron.

Zakład Bezpieczeństwa Międzynarodowego i Studiów Strategicznych ISP PAN zapowiada kolejną konferencję z tej serii, tym razem z udziałem przedstawicieli przemysłu sektora energetycznego. Dyrekcja ISP PAN wyraża zadowolenie z tego trendu, bowiem dowodzi on, że nauki społeczne mogą wnieść istotny wkład w bieżące życie polityczne i gospodarcze kraju rewidując stereotypy rozdyktowanych intelektualistów oderwanych od rzeczywistości.

Kolejnym wydarzeniem równie doniosłej rangi była konferencja Zakładu Europeistyki ISP PAN pod tytułem: „Europejska Polityka Sąsiedztwa - cele, dotychczasowe doświadczenia i efekty oraz perspektywy”. W trzech panelach 24 referentów omówiło genezę, przestanki, zasady funkcjonowania, cele i ewolucję Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (EPS), z oddzielnym potraktowaniem jej wymiaru wschodniego, południowego i północnego. Uczestnicy konferencji starali się nakreślić przyszłość EPS i wynikające z tej polityki zadania dla Polski.

Uczestnikami konferencji byli pracownicy naukowcy piętnastu ośrodków naukowych i badawczych z całej Polski. Obok wiedzy teoretycznej, wielu z nich posiadało wiedzę praktyczną w toku pracy analitycznej lub doradczej dla podmiotów uczestniczących w realizacji polityki EPS. Polityka ta podejmuje trud powiązania państw Unii Europejskiej z jej sąsiadami. W wymiarze wschodnim najważniejsze są stosunki z Federacją Rosyjską. Uczestnicy konferencji starali się udzielić odpowiedzi na pytanie o percepcję polityki sąsiedztwa ze strony Federacji Rosyjskiej i o wynikające stąd implikacje dla realizowanego równoległe „partnerstwa strategicznego” Unii Europejskiej z Rosją. Kolejnymi państwami tego kierunku (wymiaru), do którego kierowana jest polityka Unii Europejskiej, są Białoruś i Ukraina. Pytanie czy mierzą one w kierunku europeizacji czy peryferyzacji, to jedno z najważniejszych postawionych na tej konferencji. Europejska Polityka Sąsiedztwa wobec Mołdowy, państw postsowieckich, zwłaszcza państw regionu Morza Czarnego, to w zasadzie pytanie o jej wymiar energetyczny. Rola Turcji jako państwa tranzytowego to wyzwanie nie tylko dla polityki regionalnej, ale i dla szerszego wymiaru relacji Unii Europejskiej z tym krajem. Wymiar północny to głównie realizacja Partnerstwa Wschodniego podjętego podczas prezydentury czeskiej i szwedzkiej.

Oddzielnym tematem konferencji była działalność polskich eurodeputowanych w IV kadencji Parlamentu Europejskiego oraz rola Polski w kształtowaniu wymiaru wschodniego Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, na przykładzie Partnerstwa Wschodniego, globalnych determinantów tej polityki, a także wynikające stąd zadania dla Polski.

Duże zainteresowanie konferencją i jej oddźwięk w środowisku naukowym dowodzą, że Europejska Polityka Sąsiedztwa jest nie tylko ważna poznawczo, ale że środowisko to chce w niej czynnie uczestniczyć, bądź w formie dyskusji (dowodem są tu poruszone powyżej tematy w formie referatów), bądź też aktywnego uczestnictwa w jej kształtowaniu.

Niższej rangi, ale równie ważna była druga konferencja dwóch Zakładów ISP PAN - Europeistyki i Europy Środkowo-Wschodniej, pod tytułem „Pierwsza pięciolatka - małe państwa Europy Środkowo-Wschodniej w Unii Europejskiej”. Ta konferencja jest przykładem współdziałania dwóch zakładów poruszających się w tematyce europejskiej, które wspólnie spojrzwały na procesy integracyjne w regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Pretekstem było tu pierwsze pięć lat funkcjonowania naszych sąsiadów w Unii Europejskiej, a w dwóch przypadkach także w strefie euro. Przedstawione w referatach problemy pokazały zyski i straty, jakich członkostwo w Unii przysporzyło naszym sąsiadom. Była to ważna lekcja dla polskich analityków badających zjawiska zachodzące w Unii, a także okazja do spojrzenia na naszych sąsiadów okiem życzliwym, z pozycji obserwatora, a nie przywódcy regionu, do czego aspirujemy, a co niekoniecznie spotyka się ze zrozumieniem i sympatią mniejszych państw. Pouczająca konferencja dla chcących słuchać innych.

Wspomnieć należy jeszcze o dwóch konferencjach: jednej, zorganizowanej przez Zakład Azji i Pacyfiku - Centrum Badań Azji Wschodniej ISP PAN, wspólnie ze Szkołą Wyższą Psychologii Społecznej oraz Uniwersytetem Jagiellońskim, oraz o drugiej - przez Zakład Filozofii Polityki. Ta pierwsza za temat swój przyjęła „Perspektywy rozwoju Chin”. Temat pozostaje aktualny od lat, bowiem fenomen Chin pobudza wyobraźnię wielu ludzi nauki, nie tylko w kontekście bezprecedensowego sukcesu gospodarczego, ale przede wszystkim skali przekształceń społecznych, które zachodzą tam w ostatnich dekadach. Wiedza o Chinach jest nam potrzebna, a bez pomocy badaczy z dziedziny nauk społecznych będzie ona niepełna.

Zakład Filozofii Polityki zorganizował natomiast konferencję na temat „Biopolityka - założenia, problemy, polemiki”. To ważny problem, budzący emocje, często negatywne. Konferencja miała za cel dyskusję na tematy etyczne, filozoficzne, często światopoglądowe, m.in. związane ze stosunkiem społeczeństw czy jednostek do problemów inżynierii genetycznej. Pracownicy Zakładu Filozofii Polityki zabrali więc głos w jednej z kluczowych dyskusji na temat naszego środowiska, co oznacza, że nurt fundamentalnego dyskursu XXI wieku nie omija naszego Instytutu.

Innym ważnym wydarzeniem, które nie do końca mieści się w kategorii konferencji, było, tym razem już XIX Forum Ekonomiczne „Solidarność europejska - 20 lat po rewolucji” - oczko w głowie prof. dr hab. Marii Jarosz. Międzynarodowy panel dyskusyjny pt. „Europa a światowy kryzys finansowy: szukanie światła na końcu tunelu”, zorganizowany z jej inicjatywy w ramach umowy partnerskiej między organizatorem Forum, Instytutem Wschodnim, a Instytutem Studiów Politycznych PAN, był wydarzeniem szczególnym. Po pierwsze, jako przedmiot dyskusji wybrano analizę reakcji w krajach europejskich na światowy kryzys ekonomiczny, a więc najbardziej aktualną problematykę. W składzie panelistów znaleźli się wicepremier i minister gospodarki, dr Waldemar Pawlak, oraz prominentni badacze zarówno z krajów Unii Europejskiej, jak i spoza niej. Pozwoliło to na skonfrontowanie różnych, czasami zupełnie odmiennych sposobów postrzegania omawianych problemów i proponowanych recept naprawczych.

Jeszcze jednym dowodem na to, że Instytut nasz stał się „potęgą konferencyjną”, a może też zasobem kadr, bez których żadna ważna konferencja naukowa lub oświatowa nie może się odbyć, jest konferencja zorganizowana przez Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej pod tytułem „Rzeczpospolita utracona. Polityczne, społeczne i kulturalne skutki nazizmu i komunizmu na ziemiach polskich”, w której trzech panelach, na 16 referatów aż sześciu reprezentowało nasz Instytut.

Dodać należy, że w 2009 roku, w konferencjach krajowych udział wzięło 51 osób, tj. ponad połowa pracowników naukowych PAN, a w zagranicznych - 27 osób. W sumie wygłosili oni 136 referatów.

Projekty badawcze

Najważniejszym składnikiem działalności naukowej ISP PAN są projekty badawcze. W 2009 roku w ISP PAN realizowano 17 projektów badawczych w ramach działalności statutowej placówki, 7 projektów własnych (grantów), w tym 1 promotorski, 2 finansowane przez podmioty zagraniczne. Łącznie realizowano 28 projektów.

W 2009 roku zakończono realizację 6 projektów badawczych prowadzonych w ramach działalności statutowej i 3 projekty własne. Kontynuowany, choć nie dofinansowywany w 2009 roku, jest projekt zlecony przez MNiSW (sieć naukowa). Szerzej o projektach i grantach w „Opisie prac badawczych i wyników badań”.

Sieci

W 2009 roku sieć „Rozpad i nowy porządek: społeczeństwo - naród - kultura w okresie wielkiej zmiany”, pomimo dobrych wyników i zaangażowania wielu zespołów badawczych, nie uzyskała dalszego finansowania. Spowodowało to wstrzymanie prac nad częścią zaplanowanych badań. W 2009 roku pracownicy ISP PAN uczestniczyli w pięciu zadaniach sieciowych, które realizowało 18 osób (w roku 2008 było 17 osób). Podsumowując: stan prac w ramach badań sieciowych w roku 2009, po uwzględnieniu trudnych warunków finansowych, mimo wszystko można uznać za zadawalający. Uzyskane wyniki są wartościowe naukowo i ważne dla zrozumienia funkcjonowania sfery publicznej w Polsce. Stanowią one też istotny przyczynek do poznania mechanizmów delegitymizacji systemu, ujawnionych np. w badaniach historyków nad emigracją, pismami drugiego obiegu, czy „manewrami” władz komunistycznych w wykorzystaniu tradycji jako własnego zasobu legitymizacji w Polsce.

Aspekt badań socjologicznych dotyczy zaś takich obszarów społecznych, jak warstwy inteligencji, regionalnej elity politycznej i mass mediów. Badania aspektów społecznej roli inteligencji polskiej w okresie demokratyzacji i demokracji pozwalają poznać strategie i taktyki legitymizacyjne stosowane przez elity regionalne, a także zrozumieć ich rolę i funkcje w tworzeniu tożsamości regionalnej. Na kształtowanie się obrazu nowych postaw społecznych w

Polsce wpływają także czynniki wynikające z obecności naszego kraju we wspólnej Europie, w tym, m.in. dysproporcje materialne i społeczne.

Innym przedsięwzięciem, trwającym od 2007 roku, jest sieć The European Network on Contemporary History (EURHISTXX), która zrzesza już 12 instytucji badawczych z 10 państw, a koordynowana jest przez Institut d'histoire du temps présent (CNRS). Przedstawicielem Instytutu w Radzie sieci i koordynatorem jednej z grup roboczych jest doc. dr hab. Dariusz Stola, natomiast dr Piotr Osęka współkoordynuje prace w innej grupie roboczej. W sumie, w sieć EURHISTXX zaangażowało się już 13 pracowników ISP PAN.

Publikacje¹

Rok sprawozdawczy był bardzo dobrym rokiem pod względem publikacji książkowych. W wydawnictwie ISP PAN ukazało się drukiem 11 książek (prac zwartych) oraz 2 working-papers. W koedycji z innymi wydawnictwami ukazało się 8 książek, a 6 pozycji wyszło drukiem w innych oficynach. Jeśli doliczyć working-papers, to w 2009 roku odnotować możemy malejącą przewagę książek autorskich nad pracami zbiorowymi, redagowanymi przez pracowników naukowych ISP PAN. Do tej kategorii zaliczają się także dwa opracowania materiałów źródłowych profesorów Jasiewicza i Paczkowskiego.

W monografiach w językach obcych (angielskim, czeskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim) pracownicy zamieścili 35 tekstów, zaś w języku polskim ogłosili drukiem 78 tekstów. Byli również redaktorami naukowymi 21 książek i autorami 34 raportów-ekspertyz. W czasopismach o zasięgu krajowym ukazało się 70 publikacji. W czasopismach zagranicznych - 20 artykułów. Ponadto ukazały się 24 recenzje w czasopismach, w tym 2 w czasopismach zagranicznych.

Monografie

Rok sprawozdawczy rozpoczął okres obchodów wielkich rocznic historycznych - dwudziestolecia polskiej transformacji i siedemdziesięciolecia wybuchu Drugiej Wojny Światowej. Nic zatem dziwnego, że prace historyczne dominują na liście publikacji pracowników naukowych ISP PAN. Za najważniejszą pracę w tej kategorii należy uznać album historyczny *W obiektywie wroga. Niemieccy reporterzy w okupowanej Warszawie (1939-1945)* przygotowany przez prof. dr hab. Eugeniusza C. Króla. Praca ta budzi respekt starannością edytorską, bogactwem pod względem formy, a także nakładem 2 000 egzemplarzy. Ten album historyczny opracowany jest w dwóch wersjach

¹ Wykaz publikacji znajduje się w części szczegółowej sprawozdania.

¹ Wykaz publikacji znajduje się w części szczegółowej sprawozdania.

językowych, polskiej i niemieckiej, i zawiera unikalne fotografie. Nie mniej ważny jest rozmach, z jakim tematykę swoich badań prof. Król prezentuje niemieckim odbiorcom. Publikacji towarzyszą wystawy w najważniejszych miastach Niemiec, a przedstawiana przy tym sprawa polska robi więcej dla wzajemnego porozumienia niż niejednokrotnie wyspecjalizowane jednostki, które zadanie takie mają wpisane do statutu swojej działalności.

Z dużym rozgłosem spotkała się inna publikacja rocznicowa, raport *Polska 1939-1945. Straty osobowe i ofiary represji pod dwiema okupacjami*, pod współredakcją naukową prof. Materskiego ze współudziałem autorskim trzech pracowników ISP. Jest to pierwsza tej rangi próba pełnego bilansu strat, dokonana w oparciu o najnowszy stan badań.

W przypadku publikacji zwartych, książkowych, w roku sprawozdawczym większość pozycji wydawniczych dotyczyła regionu Europy Środkowo-Wschodniej (Burakowski A., Gubrynowicz A., Ukielski P.: *1989 - Jesień Narodów*; Mikhailik L.: *Kościół katolicki na Grodzieńszczyźnie 1939-1956*; Motyka G.: *W kręgu „Łun w Bieszczadach”*. *Szkiece z najnowszej historii polskich Bieszczad*; Niwiński P.: *Działania komunistycznego aparatu represji wobec środowisk kombatanatów wileńskiej AK 1945-1980*); Strzemboś T., Wnuk R.: *Czerwone bagno. Konspiracja i partyzantka antysowiecka w Augustowskiem, wrzesień 1939 - czerwiec 1941*). Tę tendencję widzimy już od lat i jest ona prawidłowa, bowiem właśnie ta część Europy ma najwięcej „białych plam” do zbadania i tam też ISP PAN lokuje w dużej części swoje zainteresowania oraz ma na tym polu największe osiągnięcia.

Najnowsza historia Polski zaprezentowana została w pracach trzech autorów (Codogni P.: *Okrągły Stół czyli polski Rubikon*; Paczkowski A.: *Trzy twarze Józefa Światły* oraz Wierzbicki M.: *Młodość w PRL*).

Inne regiony to tradycyjnie Azja i Pacyfik, na których temat najczęściej publikuje doc. dr hab. Waldemar Dziak (*Korea Północna. U źródeł rodzinnej sukcesji władzy*; Dziak W.J., Citko M.: *Obywatele Japonii w niewoli północnokoreańskiej*) oraz doc. dr hab. Krzysztof Gawlikowski (*Konfucjański model państwa w Chinach*).

Książka dr Agnieszki Nogal (*Ponad prawem narodowym. Konstytucyjne idee Europy*) to obszar filozofii polityki, dyscypliny uprawianej z sukcesem w naszym Instytucie przez Zakład kierowany przez prof. Stanisława Filipowicza. Owocem prac jego członków jest ważne na rynku filozofii idei czasopismo „Civitas”, które dziesięciolecie swojego istnienia uczciło specjalną edycją anglojęzyczną czasopisma zawierającą najważniejsze teksty minionej dekady. Z wielkim zadowoleniem witamy dużą publikację monograficzną dr Nogal, która jest owocem dyskusji prowadzonych na spotkaniach tego Zakładu.

W pobliżu tej tematyki lokuje się najnowsza książka prof. dr hab. Jadwigi Staniszkis (*Antropologia władzy. Między Traktatem Lizbońskim a kryzysem*), która analizuje teoretyczne aspekty sprawowania władzy w krajach Unii Europejskiej, silnie definiowane przez Traktat Lizboński, który w 2010 roku wszedł w pełni w życie.

Niezwykłą książką, trudną do zakwalifikowania, będącą wydarzeniem nie tylko naukowym, ale także pewnym faktem społecznym, jest książka prof. Marii Jarosz zatytułowana *Obys żył w ciekawych czasach. Fakty, wydarzenia, anegdota*. Książka ta stanowi zapis obrazu współczesnej Polski widzianej oczami socjologa i ekonomisty, uczestnika najważniejszych wydarzeń kształtujących naszą historię. Celne spostrzeżenia, okraszone anegdotą, pisane w konwencji „obserwacji uczestniczącej” stanowią pogranicze dzieła socjologicznego i literatury faktu. Książka to niezwykła, wymykająca się konwencji, tak jak i jej autorka.

Z innych prac zwartych chciałbym wspomnieć jeszcze trzy prace o charakterze źródłowym. Są to dokumenty wybrane i opracowane przez prof. dr hab. Krzysztofa Jasiewicza *Bóg i Jego polska owczarnia w dokumentach 1939-1945* oraz *Rzeczywistość sowiecka 1939-1941 w świadectwach polskich Żydów*, w „Serii Wschodniej”, a także książkę prof. dr hab. Andrzeja Paczkowskiego (z jego wstępem i przez niego opracowaną) *Wywiad polski w 1949 r. Sprawozdanie z działalności*, opublikowane w serii: „Dokumenty do dziejów PRL”. Jest to już 21. zeszyt z tej serii.

Prace zbiorowe

Dają one pełny przekrój tematyki badawczej podejmowanej w ISP PAN: od historycznej (Baran A.F. (red.): *Od zniewolenia do wolności. Studia historyczne*; Szymoniczek J., Król E.C. (red.): *Rok 1956 w Polsce i jego rezonans w Europie*) poprzez problematykę socjologiczną (Szpociński A. (red.): *Pamięć zbiorowa jako czynnik integracji i źródło konfliktów*; Traba R. (red.): *Akulturacja/asymilacja na pograniczach kulturowych Europy Środkowo-Wschodniej w XIX i XX wieku*, t. 1. „Stereotypy i pamięć”; Wasilewski J. (red.): *Political leadership in Polish counties*), stosunki międzynarodowe (Orzelska A. (red.): *Stosunki transatlantyckie z perspektywy polskiej polityki zagranicznej*), po tematykę Unii Europejskiej (Fischer J.M. (red.): *Polska w Unii Europejskiej. Aspekty polityczne, międzynarodowe, społeczno-gospodarcze i wojskowe*). Ta ostatnia imponuje swoją obszernością i liczbą publikujących tam autorów. Praca ta jest dowodem na aktualność tematów podejmowanych przez Zakład Europeistyki, ale także renomy, jaką Zakład ten cieszy się w swoim środowisku. Przypomnę tylko, że Zakład ten istnieje zaledwie trzy lata i wszedł na dobrze już zagospodarowane pole badawcze.

Na koniec tej części omówienia publikacji zbiorowych wspomnę jeszcze o kolejnym tomie dokumentów Archiwum Partii Politycznych (Słodkowska I. (red.): *Wybory 1989. Dokumenty strony solidarnościowo-opozycyjnej*, t. I: „Kwatera Główna”) oraz o inauguracji nowej serii publikacji pod nazwą „Biblioteki Prac Doktorantów”, której pierwszy tom (Żelichowski R. (red.): *Świat i Polska wobec globalnych wyzwań*) ukazał się w tym roku. Jest to pismo warsztatowe doktorantów ISP PAN studiujących na Studium podyplomowym ISP PAN i Collegium Civitas.

Raporty

W roku sprawozdawczym pracownicy ISP PAN przygotowali rekordową liczbę raportów i ekspertyz dla instytucji rządowych i pozarządowych, bo aż 34. Do grona tych instytucji należą World Trade Organization, Senat Rzeczypospolitej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Ministerstwo Skarbu Państwa, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Poczta Polska, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Instytut Spraw Publicznych, Fundacja Nauki

Polskiej, Instytut Kościuszki, Instytut Adama Mickiewicza, Forum Obywatelskiego Rozwoju, Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej, Dom Spotkań z Historią, Muzeum Historii Polski w Warszawie oraz Muzeum II Wojny Światowej. Pełny wykaz raportów znajduje się w dalszej części Sprawozdania.

Czasopisma

ISP PAN wydaje następujące czasopisma: „Kultura i Społeczeństwo”, „Studia Polityczne”, „Civitas”, „Rocznik Europy Środkowo-Wschodniej”, „Rocznik Polsko-Niemiecki” i „Sprawy Międzynarodowe”.

Nagrody

Rok 2009 nie był dla pracowników Instytutu Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk tak pomyślny, jak rok miniony, jeśli idzie o ilość nagród za działalność naukową. Do nielicznego grona laureatów należą:

Doc. dr hab. Ewa Leś, otrzymała Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, przyznany za wybitne osiągnięcia naukowe i społeczne na rzecz pomocy drugiemu człowiekowi.

1. Prof. dr hab. Wojciech Materski otrzymał Medal Pamięci Ofiar Katynia za działalność naukową, przyznaną mu przez Niezależny Komitet Historyczny Badania Zbrodni Katyńskiej.
2. Dr Sławomir Nałęcz otrzymał nagrodę I stopnia Krajowej Rady Spółdzielczej za pracę badawczą w zakresie spółdzielczości (praca wspólna: Sławomir Nałęcz, Joanna Konieczna-Sałamatin: „Sektor spółdzielczy - główny pracodawca gospodarki społecznej w Polsce”).
3. Dr Joanna Szymoniczek uzyskała pierwszą nagrodę, za rozprawę doktorską pod tytułem „Problematyka niemiecka w działalności międzynarodowej Polskiego Czerwonego Krzyża w latach 1945-1970”, w XII edycji konkursu im. Profesora Remigiusza Bierzanka, na najlepszą pracę dyplomową dotyczącą międzynarodowego prawa humanitarnego oraz podstawowych Zasad Czerwonokrzyżskich, przyznawaną przez Polski Czerwony Krzyż pod patronatem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Awanse naukowe

Na koniec części wstępnej tego Raportu kilka słów o awansach naukowych pracowników ISP PAN. W roku 2009 2 osoby otrzymały tytuł naukowy, 1 - stopień doktora habilitowanego i 2 - doktora. Stopnie naukowe nadane przez naszą placówkę w roku sprawozdawczym innym pracownikom niż własnym to 3 habilitacje i 2 doktoraty.

ISP PAN w statystyce

W 2008 roku ISP PAN zatrudniał (na pierwszym i na drugim etacie) 104 osoby, w tym na etatach naukowych 18 profesorów, 23 docentów, 25 adiunktów i 16 asystentów. Pozostałe 20

osób, to pracownicy zatrudnieni na etatach inżynieryjno-technicznych. Zatrudnienie w stosunku do roku 2008 zwiększyło się o 2 osoby.

ISP PAN realizował 28 projektów badawczych. Pracownicy naukowcy ISP PAN opublikowali 12 monografii własnych oraz byli redaktorami naukowymi 21 prac; 87 tekstów umieszczono w krajowych pracach zbiorowych, w zagranicznych - 26, a w czasopiśmie o zasięgu krajowym - 70. W czasopiśmie zagranicznym opublikowano 20 artykułów. Przygotowano 34 ekspertyzy. Ukazały się 24 recenzje w czasopiśmie, w tym 2 w czasopiśmie zagranicznym. Sporządzono ponad 30 recenzji wewnętrznych i opinii wydawniczych.

Pracownicy ISP PAN zorganizowali 7 konferencji.

W roku sprawozdawczym ISP PAN realizował bilateralną współpracę naukową z 8 zagranicznymi instytucjami naukowymi w oparciu o zawarte porozumienia, a z 8 kontynuował efektywną współpracę bez zawartego porozumienia. ISP PAN ma podpisanych 14 umów zagranicznych o współpracy naukowej, zawartych w minionych latach z różnymi ośrodkami akademickimi, które zachowują swoją ciągłość, choć chwilowo nie stanowią podstawy do żadnego projektu badawczego. Realizowano także umowę z CNRS dotyczącą współpracy w ramach sieci EURHISTXX.

W 2009 roku 9 pracowników wyjechało za granicę w celach badawczych.

W konferencjach krajowych (w tym międzynarodowych) i zagranicznych uczestniczyło w sumie 57 pracowników, którzy wygłosili 89 referatów w kraju i 48 za granicą.

Pracownicy ISP PAN brali czynny udział w promowaniu kadry naukowej własnego Instytutu i innych placówek badawczych (byli promotorami 48 magistrów i 17 doktorów, recenzentami w 10 przewodach doktorskich, 10 habilitacyjnych oraz autorami 6 opinii w postępowaniu o nadanie tytułu naukowego. Wydano jedną opinię w sprawie o nadanie doktoratu honoris causa).

Działalność dydaktyczną prowadzi 47 pracowników w Collegium Civitas i na Uniwersytecie Warszawskim (pozostałe uczelnie to, m.in. Szkoła Główna Handlowa, Uniwersytet im. Kardynała Wyszyńskiego, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, Krajowa Szkoła Administracji Publicznej oraz Akademia Dyplomatyczna).

ISP PAN prowadzi, wspólnie z Collegium Civitas, Studium podyplomowe z socjologii i nauk o polityce (to ostatnie otwiera możliwość pisania pracy doktorskiej z obu wskazanych dziedzin). W studiach tych, na różnych latach, uczestniczą 94 osoby (ponadto 19 osób uczestniczy w seminarium doktoranckim), w 2009 roku 24 słuchacze uzyskało świadectwa ukończenia studiów podyplomowych, zaś 2 osoby otworzyły przewód doktorski.

W zakresie dydaktyki realizowana jest podpisana w 2006 roku umowa między ISP PAN i Ośrodkiem „Karta” oraz Domem Spotkań z Historią o zorganizowaniu społecznego seminarium doktorskiego poświęconego dziejom Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej w XIX i XX wieku oraz historii imperium sowieckiego w latach 1917-1991. Seminarium to, prowadzone przez prof. dr hab. Krzysztofa Jasiewicza, skierowane jest do osób spoza nauki, aktywnie działających w swoim środowisku społecznym.

W ISP PAN prowadzone jest konwersatorium naukowe z najnowszej historii Polski. W 2009 roku odbyło się 9 sesji.

Ponadto w ISP PAN odbywają się spotkania 11 Zakładów i Pracowni, które dostępne są słuchaczom Studiów Podyplomowych oraz 9 seminariów doktorskich specjalnie dla tej kategorii słuchaczy, którzy zainteresowani są pracą naukową.

W 2009 roku Instytut i jego pracownicy uzyskali 4 nagrody za publikacje i za działalność naukowo-dydaktyczną.

Kilku pracowników ISP PAN uczestniczy czynnie w życiu politycznym państwa, wspomagając Kancelarię Prezydenta RP i Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Prof. Wojciech Roszkowski był w roku

sprawozdawczym europarlamentarzystą.

*

Na koniec chciałbym wspomnieć wydarzenia, które są dowodem bardzo wysokiej pozycji Instytutu Studiów Politycznych w środowisku Polskiej Akademii Nauk. W zeszłym roku, w bezprecedensowym stylu, dwie nagrody Wydziału I PAN przypadły pracownikom naukowym ISP za publikacje z zakresu historii i nauk politycznych. W 2009 roku podczas Zgromadzenia Ogólnego PAN, w dniu 21 maja, dwa referaty wprowadzające wygłoszone zostały przez profesorów z naszego Instytutu - Andrzeja Paczkowskiego i Andrzeja Friszkę. W ten sposób Zgromadzenie Ogólne PAN uczciło specjalnym panelem 20. rocznicę wyborów z czerwca 1989 roku. Referaty wygłoszone zostały w obecności Prezydenta RP i Marszałków Senatu oraz Sejmu RP.

OPIS PRAC BADAWCZYCH I WYNIKÓW BADAŃ

[Spis treści](#)

W roku sprawozdawczym realizowano 17 projektów badawczych w ramach działalności statutowej placówki:

1. *Struktura społeczna, jakość demokracji i dynamika życia publicznego w Polsce w perspektywie porównawczej*, prof. dr hab. Bogdan W. Mach;
2. *Sposoby i formy działań politycznych elit na różnych szczeblach władzy*, prof. dr hab. Jacek Wasilewski;
3. *Instytucjonalizacja polskiego systemu partyjnego w pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej w perspektywie porównawczej*, doc. dr hab. Radosław Markowski;
4. *Współczesne przemiany w Polsce: wymiar polityczny, ekonomiczny i społeczny*, prof. dr hab. Maria Jarosz;
5. *Gospodarka społeczna*, doc. dr hab. Ewa Leś;
6. *Władza i społeczeństwo, 1944-1990*, prof. dr hab. Andrzej Friszke;
7. *Różne formy oporu wobec systemu sowieckiego na terenach byłej II RP i ich odbicie w dyskusjach we współczesnej historiografii polskiej i ukraińskiej*, doc. dr hab. Grzegorz Motyka;
8. *Organizacje studenckie na Uniwersytecie Warszawskim w latach 1945-1949*, dr Inka A. Stodkowska;
9. *Stosunki polsko-żydowskie w I połowie XX wieku i ich wpływ na współczesne relacje Polska - Izrael*, prof. dr hab. Krzysztof Jasiewicz;

10. *Strategia bezpieczeństwa III RP w wymiarze regionalnym i globalnym*, prof. dr hab. Antoni Z. Kamiński;

11. *Unia Europejska wobec Europy Wschodniej i rola Polski w kształtowaniu polityki wschodniej Unii Europejskiej w XXI wieku*, prof. dr hab. Józef M. Fiszer;

12. *Przemiany w Europie Środkowo-Wschodniej*, prof. dr hab. Wojciech Roszkowski;

13. *Polska - Niemcy: Historia i pamięć historyczna a polityka zagraniczna*, prof. dr hab. Piotr Madajczyk;

14. *Rekonstrukcja ładu instytucjonalnego w państwach postsowieckich i w Europie Środkowo-Wschodniej*, doc. dr hab. Włodzimierz Marciniak;

15. *Koncepcja „dobrego społeczeństwa” - tradycja filozoficzna i zagadnienia aktualne*, prof. dr hab. Stanisław Filipowicz;

16. *Przemiany społeczno-polityczne w Azji Wschodniej w XXI wieku*, doc. dr hab. Waldemar J. Dziak;

17. *Mitologizacja jako narzędzie polityki*, doc. dr hab. Ewa Nalewajko.

- siedem projektów badawczych własnych (grantów):

1. *Zbliżając się do 40-tki: Społeczno-ekonomiczne trajektorie i polityczne biografie osiemnastolatków z roku 1989 (badanie panelowe)*, prof. dr hab. Bogdan W. Mach;

2. *Informatyzacja a zmiany sytuacji pracy*, dr Maciej Kryszczuk;

3. *Polskie Generalne Studium Wyborcze 2007*, doc. dr hab. Radosław Markowski;

4. *Partia polityczna w warunkach emigracji. Na przykładzie Polskiego Ruchu Wolnościowego „Niepodległość i Demokracja”*, dr Sławomir Łukasiewicz;

5. *W tyglu pokoleń - rok 1968 i jego wpływ na stosunki polsko-niemieckie (1968-2007)*, prof. dr hab. Piotr Madajczyk;

6. *Antykomunistyczne podziemia w latach 1944-1953 w Polsce i na ziemiach włączonych do ZSRS (Litwa, Łotwa, Estonia, zachodnie obwody USRS i BSRS) - porównanie programów, form działania, metod zwalczania i aktualnej recepcji w historiografiach narodowych*, doc. dr hab.

Grzegorz Motyka;

7. Autonomizacja wielkomiejskich elit politycznych, dr Witold Betkiewicz;

- jeden projekt promotorski:

Paradygmat gry w polityce. Wybrane aspekty gry politycznej według posłów Sejmu VI kadencji, prof. dr hab. Włodzimierz Wesółowski.

- jeden finansowany przez inne podmioty krajowe:

Rozpad i nowy porządek: społeczeństwo - naród - kultura w okresie wielkiej zmiany w roku 2007 (Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

- dwa finansowane przez instytucje zagraniczne:

1. *Quality of Young Democracies* (University of Stellenbosch);

2. *Around 1968; Activism, Networks, Trajectories*, dr Piotr Osęka (University of Oxford).

- cztery dofinansowywane przez Polską Akademię Nauk w ramach umów o współpracy naukowej PAN z innymi akademiami:

1. Instytut Socjologii RAN - *Reguły polityki w procesie transformacji systemowej w Polsce i w Rosji*, doc. dr hab. Włodzimierz Marciniak;

2. Instytut Ekonomii RAN - *Reguły polityki w procesie transformacji systemowej w Polsce i w Rosji*, doc. dr hab. Włodzimierz Marciniak;

3. Instytut Słowianoznawstwa RAN - *Stosunki polsko-sowieckie 1953-1970*, prof. dr hab. Andrzej Paczkowski;

4. Centralne Archiwum Litewskie Litewskiej Akademii Nauk - *Kresy Wschodnie - Represje okupantów oraz postawy ludności polskiej i litewskiej, 1939-1953*, prof. dr hab. Krzysztof Jasiewicz.

1. Procesy społeczne, polityczne i gospodarcze w toku transformacji ustrojowej w Polsce

W roku sprawozdawczym Zakłady i Pracownie ISP PAN utrzymały się w nurcie swoich głównych zainteresowań badawczych. Niezwykle ważne ze względu na swoją aktualność i wagę badania przebiegu procesów społecznych i politycznych towarzyszących transformacji ustrojowej w Polsce

prowadzą prawie wszystkie Zakłady i Pracownie ISP PAN. Najszerzej procesy te analizują: Zakład Systemów Społeczno-Politycznych, kierowany przez prof. dr hab. Bogdana W. Macha oraz Zakład Badań nad Elitami i Zachowaniami Politycznymi, kierowany przez prof. dr hab. Jacka Wasilewskiego. Aspekty społeczne i gospodarcze transformacji analizowane są w Zakładzie Przemian Społecznych i Gospodarczych, kierowanym przez prof. dr hab. Marię Jarosz oraz w Zakładzie Badań Organizacji Not-for-Profit, kierowanym przez doc. dr hab. Ewę Leś.

Politycznymi aspektami transformacji w kontekście globalnym zajmuje się nadal Zakład Bezpieczeństwa Międzynarodowego i Studiów Strategicznych, kierowany przez prof. dr hab. Antoniego Z. Kamińskiego, zaś procesami związanymi z integracją europejską zajmuje się Zakład Europeistyki, kierowany przez prof. dr hab. Józefa Fiszera.

Zakład Porównawczych Badań Postsowieckich, kierowany przez doc. dr hab. Włodzimierza Marciniaka, zajmuje się analizą zmian zachodzących na obszarze państw wchodzących obecnie w skład Federacji Rosyjskiej, czyli byłego Związku Radzieckiego. Głównymi tematami badawczymi tego Zakładu są oddziaływanie tego obszaru na politykę światową oraz europejską.

Procesy transformacyjne obszaru państw dawnego bloku radzieckiego w kontekście historycznym są także przedmiotem zainteresowań Zakładu Europy Środkowo-Wschodniej, kierowanego przez prof. dr hab. Wojciecha Roszkowskiego, oraz Pracowni Dziejów Ziemi Wschodnich II Rzeczypospolitej, prowadzonej przez doc. dr hab. Grzegorza Motykę.

Zakład Najnowszej Historii Politycznej, kierowany przez prof. dr hab. Andrzeja Friszke, bada genezę procesu transformacji politycznej w Polsce na tle i w porównaniu z innymi państwami byłego bloku radzieckiego oraz procesy zachodzące w obrębie struktur postsolidarnościowych.

Aspekty transformacji w odniesieniu do przemian zasad funkcjonowania państwa i doktryn uzasadniających owe zasady, opisane w myśli politycznej filozofów i historyków idei, znajdują swoje odbicie w pracach badawczych prowadzonych przez Zakład Filozofii Polityki, którym kieruje prof. dr hab. Stanisław Filipowicz.

Pracownia Badań Wyborczych zajmuje się analizą kolejnych wyborów w Polsce także w aspekcie porównawczym z innymi państwami regionu. Publikuje wyniki swoich badań na stronie internetowej Polskiego Generalnego Sondażu Wyborczego. Archiwum Partii Politycznych gromadzi dokumenty związane z wyborami krajowymi i europejskimi, i organizuje dostępną bezpłatnie bazę danych, więcząc tym samym aktywność ISP PAN na polu badań nad polską transformacją ustrojową.

1.1. Wartości i postawy społeczne, scena polityczna, elity, państwo

Dla Zakładu Systemów Społeczno-Politycznych rok 2009 był kolejnym (drugim) rokiem realizacji tematu badań zakładowych zatytułowanego „Jakość demokracji a dynamika życia publicznego w Polsce w perspektywie porównawczej”. Z dwóch „zbiorowych” przedsięwzięć Zakładu na 2009 rok jednego nie udało się w pełni zrealizować. Było nim przygotowanie książki pod roboczym tytułem *Jakość naszej demokracji*, która ostatecznie ukaże się drukiem w 2010 roku. Drugim „zbiorowym” przedsięwzięciem Zakładu było aktywne uczestnictwo pięciu pracowników (z dziewięciu zatrudnionych w tym Zakładzie) w sieciowym programie badawczym Polskiej Akademii Nauk pod nazwą „Rozpad i nowy porządek: Społeczeństwo - naród - kultura w okresie wielkiej zmiany”.

Ze względu na swój przedmiot, badania pracowników Zakładu koncentrowały się w 2009 roku w dalszym ciągu na problematyce struktury i kultury w ich relacjach z szeroko rozumianym życiem publicznym. Oto krótki przegląd kierunków, w których toczyły się indywidualne prace członków Zakładu w 2009:

Doc. dr hab. Stanisław Mocek koncentrował się na tematyce dotyczącej roli mediów w sytuacji zrównoważonego rozwoju, zagrożeń cywilizacyjnych i jakości demokracji w Polsce oraz inteligencji jako grupy społecznej funkcjonującej w przestrzeni życia publicznego; dr Ireneusz Sadowski badał demokrację lokalną i wpływ kapitału społecznego na sprawność lokalnych instytucji przedstawicielskich; doc. dr hab. Andrzej Szpociński uwagę poświęcił zagadnieniom kultury

historycznej (świadomości historycznej, potocznej pamięci przeszłości) w kontekście procesów demokratyzacji i dynamiki polskiego życia publicznego; prof. Edmund Wnuk-Lipiński i dr Xymena Bukowska koncentrowali się bezpośrednio na szczegółowych zagadnieniach związanych z jakością demokracji oraz dynamiką życia publicznego, w szczególności zaś na kwestiach przemian polskiego społeczeństwa obywatelskiego; prof. dr hab. Jadwiga Koralewicz zajmowała się głównie problematyką wartości demokratycznych oraz psychicznymi nastawieniami ludzi: samopoczuciem, wiarą w siebie, samooceną, stosunkiem do przyszłości; prof. dr hab. Bogdan W. Mach kontynuował swe zainteresowania strukturą i nierównością społeczną oraz podmiotowymi i przedmiotowymi aspektami transformacji społecznej. Przedmiotem badań doc. dr hab. Aleksandra Manterysa była teoria socjologiczna oraz „socjologia publiczna”, która w ostatnich latach stała się przedmiotem pogłębionej refleksji w naukach społecznych. Doc. dr hab. Bohdan Szklarski prowadził badania związków między przywództwem politycznym a dynamiką życia publicznego oraz kontynuował swe zainteresowania antropologią polityki, a szczególnie symbolicznym wymiarem przestrzeni publicznej.

W 2009 roku pracownicy Zakładu aktywnie uczestniczyli w międzynarodowej współpracy naukowej. Przykładem jest udział prof. dr hab. Edmunda Wnuk-Lipińskiego, dr Xymeny Bukowskiej i prof. dr hab. Bogdana W. Macha w projekcie badawczym „The Quality of Young Democracies”, który zaowocował anglojęzycznym tomem *Democracy under scrutiny: Elites, citizens, cultures* (w druku: Barbara Budrich Publishers).

Innym przykładem jest kontynuacja długoletniej współpracy prof. dr hab. Bogdana W. Macha z University of Michigan w Ann Arbor (z profesorem Johnem E. Jacksonem), która - sformalizowana w postaci polsko-amerykańskiego grantu niedużej skali - regularnie prowadzi do wspólnych wystąpień na konferencjach międzynarodowych i anglojęzycznych publikacji artykułowych.

Ponadto w 2009 roku prof. dr hab. Bogdan W. Mach zakończył kierowanie projektem „Zbliżając się do 40-tki. Trajektorie społeczne osiemnastolatków z roku 1971 - badanie panelowe”. Efektem tego projektu jest obszerny raport, w którym redakcja naukowa i trzy rozdziały są autorstwa Bogdana W. Macha.

*

Zakład Badań Organizacji Not-For-Profit, w skład którego wchodzi trójka pracowników - doc. dr hab. Ewa Leś, dr Sławomir Natęcz, mgr Anna Ciepielewska - w roku sprawozdawczym wykonał następujące prace: opracował koncepcję oraz przygotował konspekty rozdziałów książki w języku angielskim pt. *The Role of Not-For-Profit Organisations in Changing Welfare System in Poland*; opublikował pracę *Sektor non-profit w Polsce*, zawierającą wybrane wyniki badań statystycznych zrealizowanych przez GUS na formularzach SOF w ramach Partnerstwa na Rzecz Rozwoju Tu jest Praca, PIW EQUAL, dokonał aktualizacji i rozbudowy strony internetowej Zakładu Badań Organizacji Not-For-Profit w języku polskim i angielskim oraz opracował koncepcję publikacji pod tytułem *Gospodarka społeczna w Polsce w pierwszej dekadzie XXI w. Nowe miejsca pracy, nowe usługi?*

*

Zakładem Badań nad Elitami i Zachowaniami Politycznymi kieruje prof. dr hab. Jacek Wasilewski. Na rok sprawozdawczy przypadła finalizacja lub kontynuacja projektów badawczych, w tym dwóch zadań sieciowych (w ramach sieci „Rozpad i nowy porządek. Społeczeństwo - naród - kultura w okresie wielkiej zmiany”): kontynuowane zadanie pn. „Reprezentatywność i oligarchizacja głównych aktorów dialogu” oraz podjęty w 2008 roku temat: „Legitymizacja i delegitymizacja ładu politycznego w Polsce na różnych szczeblach władzy”. W ramach tego projektu, dr Agnieszka Kłoskowska-Dudzińska zajmowała się analizą dokumentów strategicznych Województwa Świętokrzyskiego i przeprowadziła zwiad badawczy w Urzędzie Marszałkowskim w Kielcach. Oba zadania badawcze koordynuje prof. dr hab. Jacek Wasilewski.

Najważniejszym projektem międzynarodowym Zakładu są badania europejskich reprezentacji politycznej polskich parlamentarzystów w ramach międzynarodowego projektu „Uczestnictwo polityczne i reprezentacja we współczesnych demokracjach” (PARTIREP - Political Participation and

Representation), poświęconym badaniu postów krajów europejskich. W projekcie bierze udział 12 krajów Europy Zachodniej oraz Polska i Węgry z Europy Wschodniej. Koordynatorem projektu, finansowanego przez belgijską Belgian Science Policy i uniwersytety w Antwerpii, Brukseli, Lejdzie i Lowanium, jest Vrije Universiteit w Brukseli.

Pozostałe projekty realizowane przez Zakład Badań nad Elitami i Zachowaniami Politycznymi to projekt badawczy własny dr Witolda Betkiewicza „Autonomizacja elit politycznych” oraz prace nad książką pt. *Kobiety u władzy?* (red. Irena Pańków we współpracy z Barbarą Post). W tym ostatnim projekcie, angażującym większość członków Zakładu, udział biorą: doc. dr Ewa Nalewajko, dr Irena Pańków, mgr Zofia Kinowska.

W roku sprawozdawczym ukazała się drukiem przygotowana w roku minionym angielska wersja książki *Powiatowa elita polityczna* (pod redakcją prof. dr hab. Jacka Wasilewskiego).

Doc. dr hab. Ewa Nalewajko, w ramach indywidualnego badania nad mitami politycznymi, opublikowała ważny tekst pt. „Polityczna reprezentacja interesów pracowniczych i związkowych. Mity w polityce”, w którym analizuje mit „Solidarności”. Wnioskiem z jej analiz jest to, że polityzacja NSZZ „Solidarność” i polityczna reprezentacja interesów związkowych za pośrednictwem partii politycznych powoduje legitymizację elit partyjnych i związkowych oraz niedoreprezentowanie interesów pracowniczych. Do podobnych wniosków skłania tekst „Elity i obywatele Unii Europejskiej w procesach integracji” tejże autorki. Przyczyn delegitymizacji elit politycznych państw Unii Europejskiej badaczka upatruje, m.in. w braku partycypacji społeczeństw w decyzjach i braku transparentności procesów decydowania, jednostronnych korzyściach elit, a także w prymacie interesów nad wartościami i w instrumentalizacji wartości przez elity.

W ramach działalności statutowej Zakładu realizowany jest także projekt badawczy „Kobiety w elitach politycznych”. Podjęta problematyka jest w Instytucie problematyką nową i wpisuje się w ugruntowany w krajach „starej demokracji” nurt badawczy poświęcony szerszemu zagadnieniu „Kobiety a polityka” i obecną w akademickim życiu subdyscyplinę. W większości amerykańskich uniwersytetów w ramach nauk politycznych wykładany jest przedmiot „Kobiety i polityka”, rośnie również ilość kobiet- naukowców. Do Polski nurt ten dotarł po 1989 roku i do głównych badań skupionych w pierwszym okresie na zagadnieniach transformacji ustrojowej włączył się z pewnym opóźnieniem. Zasadniczy problem poruszany w obrębie tego nurtu badawczego to mała liczba kobiet w politycznych gremiach decyzyjnych. Próby wyjaśnienia owej dyskryminującej kobiety „zagadkowej luki” to najważniejszy obszar refleksji teoretycznej. Projekt „Kobiety i polityka” zajmuje się, m.in. uzyskaniem odpowiedzi na pytanie, czy posłanki problem ten dostrzegają, jak go opisują, oceniają i wyjaśniają.

W projekcie tym badaczki zastosowały dwa podejścia: „podaży” kobiet na rynku polityki, gdzie decydującą rolę odgrywają czynniki społeczno-kulturowe (socjalizacja, normy kultury i kultura polityczna) oraz „popytu”, czyli samej praktyki politycznej (działania aktorów i instytucji politycznych), która dyskryminuje kobiety. Zebrany przez badaczki materiał ilustruje zarówno podażowe, jak i popytowe czynniki utrudniające kobietom dostęp do elity politycznej. Zmiany w kulturze zachodzą powoli również z powodu słabego zakorzenienia idei feministycznych w Polsce. Debata nad parytetami w polityce i trudności, choćby w zebraniu 100 tys. podpisów na poparcie tej koncepcji, dowodzi jego słabości.

W Sejmie IV kadencji po raz pierwszy od 1989 roku udział kobiet przekroczył 20% liczby posłów. W projekcie, na podstawie 85 pogłębionych wywiadów magnetofonowych, poddane zostały analizie doświadczenia kobiet, które na swój użytek rozwiązały zagadkę „jak wejść do polityki” pokonując liczne bariery i dostać się do elity politycznej.

Projekt został zakończony i podsumowany złożoną do wydawnictwa ISP PAN publikacją pt. *Kobiety u władzy?* pod redakcją dr Ireny Pańków i dr Barbary Post.

*

Kierownikiem Zakładu Badań Porównawczych nad Polityką jest doc. dr hab. Radosław

Markowski. Głównym tematem badawczym realizowanym w ramach zadania statutowego w 2009 roku przez ten Zakład była *Instytucjonalizacja polskiego systemu partyjnego w pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej w perspektywie porównawczej*. Efektem prac Zakładu w roku sprawozdawczym jest publikacja książki w języku angielskim, pod redakcją Radostawa Markowskiego (wspólnie z Paulem Lewisem) pt. *Europeanising party politics: Comparative perspectives on Central and Eastern Europe* (złożona do druku). Pracownicy Zakładu w publikacji tej opracowali następujące tematy: 1. Reprezentatywność systemów partyjnych w okresie wstępowania do UE; 2. Rozłamy socjopolityczne w Polsce na tle krajów Europy Środkowo-Wschodniej; 3. Badania nad związkami między spadającą frekwencją w postkomunistycznych krajach Europy Środkowowschodniej i wejściem tych krajów do Unii Europejskiej.

Zgodnie z planami na rok 2009 przeprowadzono szereg analiz publikacji związanych z tematem zadania statutowego, a także prowadzono zaawansowane analizy statystyczne wyników odpowiednich tematycznie badań sondażowych. Analizy te, o charakterze porównawczym, opierały się głównie na wynikach badań przeprowadzonych przez Polskie Generalne Studium Wyborcze [PGSW], Comparative Study of Electoral Systems [CSES] oraz na udostępnionych wynikach projektu INTUNE [6. Program Ramowy; Citizens and Governance in a Knowledge-Based Society - Projekt pt. "Integrated and United: A quest for citizenship in an «ever closer Europe»"].

W ramach tematu statutowego przeprowadzono analizy statystyczne do zagadnienia „Społeczno-demograficzne determinanty zachowań wyborczych w pierwszych latach członkostwa Polski w Unii Europejskiej”. Wyniki przeprowadzonych analiz zaprezentowane zostały podczas I Ogólnopolskiego Kongresu Politologii przez mgr. Michała Kotnarowskiego, w referacie pod tytułem „Ciągłość i zmiana zachowań wyborczych społeczeństwa polskiego na podstawie danych PGSW”.

W temacie „Wybory do parlamentu europejskiego a wybory do parlamentu krajowego - ten sam czy inny wzorzec zachowań wyborczych”, podjętym przez Pracownię Badań Wyborczych stanowiącej część składową Zakładu, efektem analiz było przygotowanie artykułu: „Contextual Determinants of Voter Turnout in European Parliament Elections”, który został przedstawiony w formie referatu podczas 5th European Consortium for Political Research General Conference 200 (autorzy - dr M. Cześnik, mgr M. Kotnarowski). Mgr Paweł Grzelak przeprowadził też analizę porównawczą modeli głosowania, chwiejności i fragmentacji systemów politycznych krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

Wyniki powyższych analiz wykorzystano także w publikacji autorstwa doc. dr hab. R. Markowskiego „Explaining Support for European Integration”, w: *The Europeanization of National Politics? Citizenship and Support in a Post-Enlargement Union*, red. D. Sanders, P. Bellucci, M. Torcal, G. Toka (Oxford University Press) [złożonej do druku].

Z badań prowadzonych przez Zakład wynikają następujące wnioski:

Instytucjonalizacja systemów partyjnych zależy od wielu - kategoriałnie różnych - czynników, z jednej strony - od przyjętej ordynacji wyborczej i kształtu systemu politycznego, a z drugiej - od głównych podziałów społecznych i konkretów struktury społecznej, a także od bardziej niewymiernych tradycji kultury politycznej kraju. Nie bez znaczenia jest też bliższa i bardziej odległa historia kraju, a w przypadku Polski i krajów ościennych - model demokratyzacji i liberalizacji ostatnich kilkunastu lat.

Dokonane przez Zakład szczegółowe analizy ukazują nowe cechy ewolucji polskiego systemu partyjnego w okresie pierwszych lat członkostwa w UE:

1) polski system partyjny w ostatnich latach objawia cechy świadczące o jego konsolidacji, przy jednoczesnym utrzymywaniu się innych cech wskazujących na nadal wysoki stopień jego „wichrowatości” i podatności na zmianę;

2) widoczne są cechy charakterystyczne dla „kartelizacji” systemów partyjnych. Zauważyć można wskaźniki nie tyle programowej, co raczej klientelistycznej konsolidacji polskiego systemu partyjnego;

3) niezwykle trudno ocenić rolę czynników zewnętrznych w tym procesie - zwłaszcza wpływu Unii Europejskiej oraz wyborów do Parlamentu Europejskiego. Jeśli w ogóle można mówić o jakimś wpływie UE na polski system partyjny, to jest on pośredni - działa poprzez tożsamości narodowe i europejskie oraz poprzez działanie dystrybucyjno-instytucjonalne;

4) odnotowany ostatnio (w wyborach parlamentarnych w 2007 r.) wzrost frekwencji wyborczej wydaje się pozbawiony cech strukturalnych; istnieje obawa, że partycypacja wyborcza w nadchodzących wyborach powróci do polskiej - zatrważająco niskiej - normy, poniżej połowy uprawnionego do głosowania elektoratu;

5) niska frekwencja nie wskazuje jednak na słabą „reprezentatywność” systemu, nie widać bowiem żadnych istotnych grup społecznych, które cechowałoby wykluczenie z reprezentacji, choć rzecz jasna mamy do czynienia - podobnie jak w większości krajów - z niedoreprezentowaniem grup słabszych, marginalnie ulokowanych w strukturze społecznej;

6) w modelowaniu stabilności partycypacji wyborczej bardzo ważnym czynnikiem jest metoda ważenia danych. Analizy wykazały, że stosowanie różnych metod ważenia (waga społeczno-demograficzna, waga politologiczna) prowadzi do różnych wniosków;

7) stabilność partycypacji wyborczej związana jest z wyższym statusem społeczno-ekonomicznym wyborców, natomiast stabilność braku partycypacji związana jest z niskim statusem wyborców;

8) alienacja i indyferencja wyborców wobec partii startujących w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2004 roku ma wpływ na uczestnictwo respondentów w tych wyborach.

Wyniki badań i analiz przeprowadzonych w Zakładzie w roku sprawozdawczym zaprezentowane były na pięciu konferencjach i dwóch Kongresach:

- 21st IPSA (*International Political Science Association*) World Congress of Political Science 2009, Santiago de Chile, 12-16 lipca 2009 - referat pt. „Voter Turnout Stability in Comparative Perspective” (autorzy - dr M. Cześnik, mgr M. Kotnarowski);
- The third Conference of the ESRA (European Survey Research Association). Warszawa, 29 czerwca-3 lipca 2009, - referat pt. „Voter Turnout Stability in Comparative Perspective” (autorzy - dr M. Cześnik, mgr M. Kotnarowski);
- „European Elections 2009 - Europeanization: Parties, Institutions, Member States” - międzynarodowa konferencja zorganizowana przez Hungarian Europe Society, Budapeszt, 22-23 maja 2009, - referat pt. „Voter Turnout in Post-communist Europe” (dr M. Cześnik).

Na I Ogólnopolskim Kongresie Politologii, w Warszawie wygłoszone zostały cztery referaty:

- 1) „Poparcie integracji europejskiej - próba wyjaśnienia” - dr hab. Radosław Markowski;
- 2) „Przyczyny zmiany frekwencji wyborczej w Polsce: przykłady wyborów parlamentarnych w 2005 i 2007 roku” - dr Mikołaj Cześnik;
- 3) „Geometryczne warianty modeli teorii proximity i directional voting” - mgr Paweł Grzelak;
- 4) „Ciągłość i zmiana zachowań wyborczych społeczeństwa polskiego na podstawie danych PGSW” - mgr Michał Kotnarowski.

Na 59th Political Studies Association Annual Conference; 7-9 kwietnia 2009, The University of Manchester, przedstawiono referat pt. „Voter turnout and Europe-related policies” (dr M. Cześnik).

Na międzynarodowej konferencji zorganizowanej przez Uniwersytet Vancouver, Vancouver, 8-15 lipca 2009 r. przedstawiono referat pt. „Dylematy reprezentatywności politycznej” (doc. dr hab. R. Markowski) oraz

na 5th European Consortium for Political Research General Conference 2009, European

Consortium for Political Research [ECPR], Potsdam, 10-12 września 2009; trzy referaty:

- 1) "Contextual Determinants of Voter Turnout in European Parliament Elections" (autorzy: dr M. Czeńnik, mgr M. Kotnarowski);
- 2) "How to measure ethnic party support with constituency electoral data?" (mgr M. Kotnarowski wspólnie z Oliverem Strijbis z St. Gallen Universität);
- 3) "Policy Representation in New and Stable Democracies" (autor: doc. dr hab. Radosław Markowski).

Ponadto:

- Współorganizacja głównego Sympozjum na ECPR General Conference, pt. "Did grow together what belonged together? 20 Years after the fall of Berlin Wall: German and European Experiences" (doc. dr hab. Radosław Markowski);

- Organizacja Panelu na ww Sympozjum ECPR, pt "What Types of Democracy for Europe?" (doc. dr hab. Radosław Markowski).

1.2. Przekształcenia społeczno-gospodarcze i ich skutki

Tematyką tą zajmuje się od lat Zakład Przemian Społecznych i Gospodarczych, kierowany przez prof. dr hab. Marię Jarosz. Głównym przedmiotem badań Zakładu w 2009 roku, w ramach tematu „Współczesne przemiany w Polsce: wymiar polityczny, ekonomiczny i społeczny”, były procesy modernizacji i rozwoju, determinowane przez przemiany w skali globalnej, proces integracji europejskiej oraz zmiany wewnętrzne. Zjawiska opisywane były w różnych kategoriach: jako reformy, restrukturyzacja, modernizacja, transformacja, decentralizacja, globalizacja. Obok zjawisk pozytywnych, tak głębokie przemiany niosą też zjawiska niepożądane, których skutki nie zawsze są rozpoznane. Zespół skupił się na szczególnym okresie wielkiej zmiany, który rozpoczął się w naszym kraju w połowie pierwszej dekady XXI wieku i który jest, z jednej strony, następstwem politycznych i społeczno-ekonomicznych procesów z lat poprzednich, z drugiej zaś - skutkiem zmiany pozycji Polski na świecie, istotnego przekształcenia jej powiązań z innymi krajami i grupami krajów.

Przejawy niezadowolenia społecznego, jak i niepokojące resentymenty związane z podziałem „swoi-obcy” zainspirowały Zakład do podjęcia badań interdyscyplinarnych, dotyczących sfery instytucjonalnej i społecznej. Zajął się on zarówno skalą i skutkami tak złożonych przemian i ich znaczeniem dla funkcjonowania społeczeństwa polskiego w nadchodzących dekadach, jak i diagnozą potrzeb przebudowy systemu instytucjonalnego, który - w świetle badań - wyczerpał swe możliwości i nie spełnia oczekiwań społecznych ani wymogów powstającej gospodarki opartej na wiedzy. Podjęcie tego zadania wymagało podejścia całościowego z zastosowaniem multidyscyplinarnych metod i technik badawczych (metody i narzędzia z dziedziny socjologii, politologii, ekonomii i prawa).

Głównym owocem prac badawczych zespołu badawczego była monografia pod redakcją prof. dr hab. Marii Jarosz pt. *Polacy równi i równiejsi*. Poza wszystkimi pracownikami Zakładu, w przygotowaniu monografii udział wzięli badacze z innych instytucji, z którymi Zakład od lat utrzymuje ścisłą współpracę: prof. dr hab. Leszek Gilejko i prof. dr hab. Juliusz Gardawski z SGH, doc. dr hab. Krzysztof Jasiński z IFiS PAN oraz dr hab. Marek Kozak z Uniwersytetu Warszawskiego. Monografia poświęcona jest problemom kształtowania się klas i warstw społecznych we współczesnej Polsce, regionalnym wymiarom dysproporcji materialnych i edukacyjnych, kręgom bogactwa, strategiom gospodarstw domowych, migracjom i rynkowi pracy, ewolucji postaw związków zawodowych, zróżnicowaniu zaufania społecznego oraz aktywności obywatelskiej kobiet.

Drugim ważnym wydarzeniem związanym z realizacją przez Zakład zadań statutowych było zorganizowanie w ramach XIX Forum Ekonomicznego „Solidarność europejska - 20 lat po rewolucji” międzynarodowego panelu dyskusyjnego pt. „Europa a światowy kryzys finansowy: Szukanie światła

na końcu tunelu” (część szczegółów zawarta została we wstępie do Sprawozdania). Podczas dyskusji uczestnicy panelu podjęli próbę wskazania potencjalnych szans i zagrożeń dla Europy - zarówno dla poszczególnych państw, jak i struktur ponadnarodowych związanych tak z próbami realizacji rządowych programów anty kryzysowych, jak i reakcjami dostosowawczymi społeczeństwa. Swoje poglądy zaprezentowali: Wicepremier i Minister Gospodarki, dr Waldemar Pawlak, oraz badacze zarówno z krajów Unii Europejskiej, jak i spoza niej (prof. Piotr Pysz z Ogólnoeuropejskiego Ośrodka Studiów we Vlotho, Niemcy, prof. Michaił Delyagin, dyrektor Instytutu Problemów Globalizacji w Moskwie, prof. Chia-Ming Chang, dyrektor Zakładu Socjologii na Uniwersytecie Soochow, Tajpej, Tajwan, prof. Akihiro Ishikawa z tokijskiego Chuo University oraz red. Andrzej Jonas, Prezes Warsaw Voice SA, założyciel i redaktor naczelny tygodnika „The Warsaw Voice”).

Trzecim ważnym wydarzeniem było wydanie drukiem monografii prof. dr hab. Marii Jarosz *Obyś żył w ciekawych czasach. Fakty, wydarzenia, anegdoty* (Oficyna Naukowa i ISP PAN).

Pracownicy Zakładu pracowali nad sześcioma problemami badawczymi związanymi z głównym tematem. Oto ich wykaz:

- 1/ „wykluczenia z transformacji”: geneza, przebieg i perspektywy, prof. dr hab. Maria Jarosz;
- 2/ dysfunkcje procesów transformacji. Syndrom zawieszonych przekształceń, doc. dr hab. Piotr Kozarzewski;
- 3/ migracje zarobkowe Polaków w perspektywie porównawczej, dr Marta Danecka;
- 4/ metody analizy danych porządkowych, mgr Adam Kęska;
- 5/ kobiety w życiu politycznym, mgr Zofia Kinowska;
- 6/ rola przepływu informacji dla rozwoju, mgr Katarzyna Abramczuk.

2. Otoczenie zewnętrzne i transformacja

Problematyką z tego zakresu zajmuje się sześć Zakładów ISP PAN: Zakład Bezpieczeństwa Międzynarodowego i Studiów Strategicznych (prof. dr hab. Antoni Z. Kamiński), Zakład Europeistyki (prof. dr hab. Józef M. Fiszer), Zakład Studiów nad Niemcami (prof. dr hab. Piotr Madajczyk), Zakład Porównawczych Badań Postsowieckich (doc. dr hab. Włodzimierz Marciniak), Zakład Europy Środkowo-Wschodniej (prof. dr hab. Wojciech Roszkowski) czy wreszcie Zakład Azji i Pacyfiku - Centrum Badań Azji Wschodniej (doc. dr hab. Waldemar J. Dziak).

2.1. Stosunki międzynarodowe i problemy bezpieczeństwa

Zakładem Bezpieczeństwa Międzynarodowego i Studiów Strategicznych kieruje prof. dr hab. Antoni Z. Kamiński. Od czerwca 2009 roku Zakład realizuje, we współpracy z Biurem Bezpieczeństwa Narodowego, temat badawczy „Wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania bezpieczeństwa energetycznego RP w odniesieniu do sektora naftowo-gazowego”. Kierownikiem tematu jest prof. Kamiński, zaś mgr Paszewski pełni w nim rolę sekretarza. W ramach tematu zorganizowano dwa seminaria z udziałem naukowców, przedstawicieli przemysłu i ministerstw.

W Zakładzie zatrudnionych jest trzech pracowników: prof. dr hab. A.Z. Kamiński, doc. dr hab. Henryk Szlajfer i mgr Paszewski. Ten ostatni prowadzi badanie nt. teorii wojen antypartyzanckich, w kontekście sytuacji w Afganistanie (temat: „Klasyfikacja doktryny wojny antypartyzanckiej a operacja NATO i USA w Afganistanie - analiza krytyczna”). Pracownicy na swoim koncie mają kilka ważnych publikacji, m.in.: Henryk Szlajfer (red. naukowa) *My Naród/We the People. 90 lat stosunków dyplomatycznych między Polską a USA* (wydanie dwujęzyczne), Archiwum MSZ i Ambasada USA; tenże: „Economic Crisis, States and International Security”, w: „Security and Human Rights” Vol. 20, 4 oraz tenże, «*Nie bądźcie moimi sędziami*». *Rozmowy z Mieczysławem M. Rakowskim* (współautor J. Ordyński), Wydawnictwo Rosner i Wspólnicy, Warszawa 2009; Antoni Z. Kamiński, „Stracony moment

konstytucyjny w pokomunistycznej Polsce: skutki dla jakości rządzenia dwadzieścia lat później" w: *Modernizacja Polski. Struktury, agencje, reżimy instytucjonalne*, pod red. Witolda Morawskiego, Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne; A.Z. Kamiński i Bartłomiej Kamiński, „Road to People's Poland. Stalin's Conquest Revisited.” W: *Stalinism Revisited. The Establishment of Communist Regimes in East-Central Europe*. Vladimir Tismaneu (ed.). Budapest: Central European University. Szczegółowy ich wykaz zamieszczony jest w dalszej części Sprawozdania.

Ponadto prof. Kamiński sporządził recenzję *Projektu Strategii Reformy Administracji Publicznej 2008-2015*, przygotowanego przez Departament Administracji Publicznej MSWiA. Pracownicy Zakładu wzięli uczestniczyli w roku sprawozdawczym w siedmiu konferencjach naukowych o charakterze krajowym i zagranicznym.

*

Stosunki międzynarodowe i problemy bezpieczeństwa badane są również przez pracowników Zakładu Europy Środkowo-Wschodniej, kierowanego przez prof. dr hab. Wojciecha Roszkowskiego. Zakład ten, we współpracy z Zakładem Europeistyki ISP PAN, zorganizował konferencję „Pierwsza pięciolatka - małe państwa Europy Środkowo-Wschodniej w Unii Europejskiej”.

2.2. Procesy integracji europejskiej

Badania nad funkcjonowaniem Unii Europejskiej, a zwłaszcza nad wymiarem wschodnim jej polityki, jest obecnie jednym z najważniejszych punktów badań prowadzonych w Zakładzie Europeistyki. W 2009 roku Zakład Europeistyki prowadził interdyscyplinarne badania naukowe w ramach nowego tematu, którego realizacja została zaplanowana na lata 2009-2011, tj. „Unia Europejska wobec Europy Wschodniej i rola Polski w kształtowaniu polityki wschodniej Unii Europejskiej w XXI wieku”. Ich głównym celem jest diagnoza dotychczasowej unijnej i polskiej polityki wschodniej oraz próba jej prognozy i wypracowania nowych zasad, które politykę wschodnią Unii Europejskiej uczynią bardziej przejrzystą i skuteczną, tzn. służącą poszerzaniu integracji w Europie i jej międzynarodowemu bezpieczeństwu. Zakład Europeistyki w ramach prowadzonych badań indywidualnych i zespołowych dążył do pokazania zarówno sukcesów, jak i porażek w dotychczasowej polityce wschodniej UE i w działaniach Polski na rzecz tzw. nowego wymiaru polityki wschodniej UE, czyli zacieśniania europejskich więzów z takimi krajami, jak Ukraina, Białoruś, Mołdowa i Rosja. Badania te koncentrowały się wokół przyjętej głównej tezy, a mianowicie, że Rosja - podobnie jak Unia Europejska - są wszechstronnymi graczami na arenie międzynarodowej o zasięgu globalnym, natomiast Polska - co najwyżej regionalnym. Dlatego też badania te miały zróżnicowane formy i obejmowały różne aspekty i płaszczyzny współpracy Polski z UE, a także współpracy Polski z poszczególnymi państwami UE lub z nią stowarzyszonymi. Jak już wspominałem, były one prowadzone w ujęciu interdyscyplinarnym i przy wykorzystaniu różnych metod badawczych stosowanych w naukach społecznych, takich jak: analiza dokumentów i aktów normatywnych, analiza danych statystycznych, wywiady, obserwacja i badania ankietowe oraz badania komparatystyczne.

W 2009 roku Zakład ten zorganizował dwie konferencje: 1) „Pierwsza pięciolatka - małe państwa Europy Środkowo-Wschodniej w Unii Europejskiej” oraz 2) konferencję „Europejska Polityka Sąsiedztwa - cele, dotychczasowe doświadczenia i efekty oraz perspektywy”.

W okresie sprawozdawczym, Zakład Europeistyki zorganizował aż 36 otwartych seminariów naukowych (zebrań), podczas których jego pracownicy lub zaproszeni eksperci i badacze z innych ośrodków naukowych w kraju i zagranicy, czy instytucji państwowych; wygłosili 27 referatów, związanych merytorycznie z tematem głównym Zakładu i szeroko pojmowaną problematyką UE i jej polityką zewnętrzną.

Zakład ten zajmuje się także badaniami małych państw europejskich oraz terytoriów o statusie specjalnym i ich miejscu w Unii Europejskiej. Zespół badaczy skupiony wokół doc. dr hab. Ryszarda Żelichowskiego zorganizował wspomnianą wyżej konferencję poświęconą małym państwom Europy Środkowo-Wschodniej oraz mini-państwom: Andorze, Monako i terytorium specjalnym Wyspie Sark i

Gibraltarowi.

2.3. Badania niemcoznawcze

Zakładem Studiów nad Niemcami kieruje prof. dr hab. Piotr Madajczyk. W ramach Zakładu, w roku sprawozdawczym, kontynuowane były prace nad projektem badawczym „W tyglu pokoleń - rok 1968 i jego wpływ na stosunki polsko-niemieckie (1968-2007)”. Złożeniem projektu jest pokazanie długofalowego wpływu 1968 roku (kultura, przekaz w mediach, polityka zagraniczna) na wzajemne postrzeganie się Polaków i Niemców, a tym samym na relacje polsko-niemieckie. W oparciu o materiały ze zorganizowanej w grudniu 2008 roku, wspólnie z Niemieckim Instytutem Historycznym, konferencji naukowej „Rok 1968 - Przełom na Wschodzie i Zachodzie” przygotowany został kolejny, tematyczny, numer „Rocznika Polsko-Niemieckiego”.

Zakład organizował otwarte spotkania, na których referaty wygłosili: prof. dr hab. Holzer, prof. dr hab. Piotr Madajczyk i dr Paweł Popieliński. Prof. dr hab. Eugeniusz C. Król i dr Wanda Jarząbek uczestniczyli w kilku konferencjach krajowych i międzynarodowych.

Pracownicy Zakładu w roku sprawozdawczym kontynuowali indywidualne projekty badawcze, obejmujące różne obszary historii Niemiec i relacji polsko-niemieckich, osadzonych także w kontekście europejskim. Prof. dr hab. Jerzy Holzer prowadził prace nad syntetycznym opracowaniem historii Europy i ideologiami XX wieku. Prof. dr hab. Piotr Madajczyk pracował nad syntetycznym ujęciem zagadnienia czystek etnicznych i klasowych w Europie XX wieku i złożył do druku książkę pod takim tytułem. Opublikował ponadto kilka artykułów związanych, przede wszystkim, z rolą Kościoła w stosunkach polsko-niemieckich i dyplomacją polską w latach 60., oraz rozpoczął przygotowania do pokazania wspólnie z Instytutem Pamięci Narodowej i Deutsche Forschungsgemeinschaft wystawy „Wissenschaft, Planung, Vertreibung - Der Generalplan Ost der Nationalsozialisten” („Nauka, Planowanie, Wypędzenie - Generalplan Ost narodowych socjalistów”). Natomiast prof. dr hab. Eugeniusz C. Król zajmował się nadal zagadnieniami dotyczącymi historii fotografii, propagandy, filmu, kultury oraz prowadził aktywną działalność organizacyjną (konferencje, wydawnictwa, wystawy, konkursy). Kontynuował też pracę nad tematem „Niemiecka zagraniczna polityka kulturalna po II wojnie światowej” oraz nad przygotowaniem polskiego wydania „Dzienników” Goebbelsa. Prof. dr hab. E.C. Król zrealizował plan organizacji wystawy „W obiektywie wroga. Niemieccy fotoreporterzy wojenni w okupowanej Warszawie 1939-1945” (obecnie jako wystawa objazdowa, szerzej o tej działalności prof. Króla we wstępie do Sprawozdania);

Dr Jarząbek prowadzi badania nad polityką zagraniczną po II wojnie światowej i opublikowała kilka artykułów o tej tematyce. Obszar badań dr Joanny Szymoniczek stanowi tematyka Międzynarodowego Czerwonego Krzyża i pomocy humanitarnej, a od 2009 roku rozpoczęła realizację nowego projektu badawczego „Niemieckie groby wojenne w Polsce”. Dr Popieliński obronił pracę doktorską pt.: „Młodość mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku po 1989 r. Geneza organizacji, tożsamość narodowa, rola społeczno-polityczna”, napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. Piotra Madajczyka i uzyskał tytuł doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce.

Ważnym wydarzeniem naukowym dla Zakładu było opublikowanie książki *Rok 1956 w Polsce i jego rezonans w Europie* (ISP PAN), pod redakcją prof. Króla i dr Szymoniczek. W końcowej fazie przygotowania znajduje się publikacja zawierająca referaty z konferencji o totalitaryzmach.

Dr. J. Szymoniczek uzyskała nagrodę za najlepszą pracę dyplomową stanowiącą wkład w dzieło popularyzowania międzynarodowego prawa humanitarnego oraz Podstawowych Zasad Czerwonego Krzyża, w XII. edycji konkursu im. Profesora Remigiusza Bierzanka (o tym więcej szczegółów we wstępie do Sprawozdania).

2.4. Europa Środkowa i Wschodnia

Zakład Europy Środkowo-Wschodniej kierowany jest przez prof. dr hab. Wojciecha Roszkowskiego. W 2009 roku najważniejszym zadaniem statutowym Zakładu Europy Środkowo-Wschodniej była kontynuacja prac badawczych pod hasłem „Przemiany w Europie Środkowo-Wschodniej”. Wspomniany temat był przedmiotem licznych publikacji, wśród których należy wymienić rocznik „Europa Środkowo-Wschodnia

2007”, stanowiący ważne źródło kompleksowej informacji i analizy na temat regionu. „Rocznik” zawiera nie tylko artykuły dotyczące poszczególnych krajów, ale także opracowania zbiorcze, obrazujące w sposób przeglądowy sytuację gospodarczą, sytuację wewnętrzną oraz politykę zagraniczną państw Europy Środkowo-Wschodniej. Obecnie trwają prace nad kolejnymi tomami „Rocznika”.

Wśród prac zbiorowych, które ukazały się w 2009 r., należy wymienić pracę zbiorową pod tytułem *Przemiany w stosunkach transatlantyckich z perspektywy polityki zagranicznej Polski* (red. Agnieszka Orzelska). Jest ona owocem konferencji naukowej zorganizowanej w 2008 roku z inicjatywy Zakładu Europy Środkowo-Wschodniej ISP PAN we współpracy z Collegium Civitas.

W 2009 roku ukazała się także książka pt. *1989. Jesień Narodów*, autorstwa trzech pracowników naukowych Zakładu: dr Adama Burakowskiego, dr Aleksandra Gubrynowicza i dr Pawła Ukielskiego (Warszawa 2009, Wyd. Collegium Civitas, ISP PAN, Wydawnictwo Trio).

2.5. Państwa postsowieckie

Zakład Porównawczych Badań Postsowieckich, którym kieruje doc. dr hab. Włodzimierz Marciniak, realizuje zadanie statutowe pod nazwą „Transformacja w regionie Europy Środkowo-Wschodniej i państw obszaru postsowieckiego”, które stanowi kontynuację tematu badawczego z 2008 roku. Celem badań prowadzonych w zakładzie jest rekonstrukcja ładu instytucjonalnego w państwach postsowieckich i w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, w kontekście przemian politycznych i instytucjonalnych w Unii Europejskiej. Realizacji tego tematu służy wspólny polsko-rosyjski projekt naukowy „Reguły polityki w procesie transformacji systemowej w Polsce i w Rosji” realizowany przez Zakład wspólnie z Instytutem Socjologii Rosyjskiej Akademii Nauk (RAN) oraz Instytutem Ekonomiki RAN. W ramach tego projektu pracownicy Zakładu napisali dwa opracowania, które zostały złożone i przyjęte do druku w książce *Rosja w procesie reform: aspekty społeczno-polityczne* przygotowanej pod auspicjami Instytutu Socjologii RAN, która ukaże się drukiem na początku 2010 roku. W ramach tego projektu pracownicy Zakładu przygotowali też referaty na konferencję naukową organizowaną przez Uniwersytet Wrocławski „Federacja Rosyjska między imperium a mocarstwem nowoczesnym” (Duszniki-Zdrój).

W 2009 roku w Zakładzie przygotowana i złożona do druku została rozprawa habilitacyjna dr Joanny Matuszewskiej oraz zakończona i skierowana do recenzentów praca doktorska mgr Sebastiana Zawadzkiego („Upadek Związku Sowieckiego i powstanie Federacji Rosyjskiej - znaczenie dziedzictwa historycznego”).

Prof. dr hab. Jadwiga Staniszkis kontynuowała badania nad rolą kryzysów w kształtowaniu się sieciowych układów władzy w państwach postkomunistycznych w kontekście integracji europejskiej globalizacji, w wyniku których powstała książka *Antropologia władzy. Między traktatem lizbońskim a kryzysem*.

Badania prof. dr hab. Wojciecha Materskiego koncentrowały się na problematyce historii dyplomacji Polski po 1945 roku, okresie II wojny światowej (straty wojenne i problematyka jeńców wojennych), a także sytuacji w Gruzji i Zakaukaziu po rozpadzie ZSRR.

Doc. dr hab. W. Marciniak koncentrował swoje badania na dwóch zagadnieniach: rekonstrukcji dyskursu politycznego w Rosji oraz na analizie porównawczej transformacji politycznej w europejskich krajach postkomunistycznych. Dr Jurij Hałajko kontynuował pisanie rozprawy habilitacyjnej „Kultura ukraińska jako przedmiot refleksji politycznej we współczesnej Ukrainie”, koncentrując się na problematyce konfliktu kulturowego na Ukrainie w polityce wysokiej i masowej oraz w dyskursie publicystycznym.

Zadania badawcze realizowane były w publikacjach pracowników zakładu (patrz wykaz publikacji w sprawozdaniach indywidualnych) oraz w ramach cotygodniowych zebrań naukowych Zakładu, na których omawiane były przygotowywane publikacje, prace na stopień naukowy. W Zakładzie przygotowane też zostały liczne referaty na konferencje międzynarodowe i krajowe. Ponadto w Zakładzie przygotowywana jest prognoza rozwoju sytuacji politycznej w Rosji, którą sporządza pięcioro pracowników Zakładu (doc. dr hab. W. Marciniak, dr J. Hałajko, dr J. Matuszewska, mgr T.

Szulc i mgr S. Zawadzki).

2.7. Azja Wschodnia

Kierownikiem Zakładu Azji i Pacyfiku jest doc. dr hab. Waldemar J. Dziak.

Podobnie jak w latach poprzednich, Zakład swoją działalność oparł na współpracy ze specjalistami od tego regionu z innych ośrodków akademickich: prof. dr hab. Karin Tomala (Zakład Krajów Pozaeuropejskich PAN), prof. dr hab. Kazimierz Starzyk (Szkoła Główna Handlowa), prof. dr hab. Adam Jelonek (Uniwersytet Jagielloński), prof. dr hab. Bogdan Góralczyk (Uniwersytet Warszawski), dr Jerzy Bayer (Uniwersytet Warszawski). Zakład przyjął na siebie rolę integrującą w procesie scalania rozproszonego dotąd środowiska naukowego kraju zajmującego się badaniami nad problematyką Azji i Pacyfiku. W 2009 roku Zakład ten, łącznie z powołanym przez siebie Centrum Badań Azji i Pacyfiku ISP PAN, był głównym organizatorem dwóch konferencji naukowych: „Perspektywy rozwoju Chin” oraz „Z Warszawy do Pekinu. 60 lat stosunków dyplomatycznych Polski i ChRL”. Oba spotkania zgromadziły łącznie ponad 200 uczestników ze wszystkich polskich ośrodków zajmujących się szeroko pojętą problematyką chińską.

W 2009 roku doc. dr hab. Waldemar J. Dziak opublikował rozprawę *Korea Północna. U źródeł rodzinnej sukcesji władzy*, która stała się podstawą do wszczęcia procedury o nadanie autorowi tytułu profesora; doc. dr hab. Krzysztof Gawlikowski opublikował obszerny szkic *Konfucjański model państwa w Chinach* na łamach instytutowych „Working Papers”.

W maju 2009 roku Zakład gościł delegację chińskich naukowców z Instytutu Społecznych Problemów Rozwoju Europy i Azji przy Radzie Państwowej ChRL, w listopadzie zaś pięcioletnią delegacją Ministerstwa Zjednoczenia Republiki Korei. Warto podkreślić, że Zakład Azji i Pacyfiku jest postrzegany przez MSZ oraz Kancelarię Prezydenta Rzeczypospolitej jako prestiżowy ośrodek zajmujący się problematyką azjatycką w naszym kraju, a jego pracownicy zapraszani są na wszystkie najważniejsze spotkania z dostojnikami krajów azjatyckich, organizowane przez władze RP.

3. Historia najnowsza

Tematykę tę badają trzy Zakłady i jedna Pracownia. Od lat wiodącą rolę w tych badaniach odgrywa Zakład Najnowszej Historii Politycznej, którym kieruje prof. dr hab. Andrzej Friszke. Pozostałe to omówione wyżej: Zakład Porównawczych Badań Postsowieckich, kierowany przez doc. dr hab. Włodzimierza Marciniaka, Zakład Europy Środkowo-Wschodniej, kierowany przez prof. dr hab. Wojciecha Roszkowskiego, oraz Pracownia Dziejów Ziemi Wschodnich II Rzeczypospolitej, kierowana przez doc. dr hab. Grzegorza Motykę.

3.1. Polska w latach II wojny światowej i po 1945 roku

W Zakładzie Najnowszej Historii Politycznej, w 2009 roku zespół realizował dwa zasadnicze kierunki badań: „Władza - strategie, struktury, ludzie” oraz „Społeczeństwo - przystosowanie i opór”, zamykające się chronologicznie w okresie 1944-1989. Na szczególną uwagę zasługują wymienione na wstępie Sprawozdania monografie i wydawnictwa źródłowe. Kilka bardzo znaczących prac indywidualnych znajduje się w fazie druku, następne są w formie zaawansowanej, a ich publikacji

należy oczekiwać w 2010 roku. Większość prowadzonych badań miała charakter kontynuacyjny, prowadzone są badania archiwalne, głównie w Instytucie Pamięci Narodowej, mniej intensywne w Archiwum Akt Nowych, także kwerendy w prasie.

Ponadto Zakład należy do The European Network on Contemporary History (EURHISTXX, zrzeszającego dwanaście instytucji badawczych z dziesięciu państw), którego koordynatorem jest prof. Henri Rousso z Institut d'histoire du temps présent (CNRS). Przedstawicielem w radzie sieci jest doc. dr hab. Dariusz Stola.

Poszczególni pracownicy Zakładu uczestniczą w międzynarodowych projektach badawczych: m.in. dr Piotr Osęka w projekcie „Around 1968: Activism, Networks, Trajectories”, koordynowanym przez Worcester College, University of Oxford; prof. dr hab. Andrzej Paczkowski w „Parallel History Project NATO and Warsaw Pact”, który koordynuje prof. Wojtech Mastny z George Washington University.

Pracownicy Zakładu są także aktywni we współpracy z wydawnictwami (recenzje wydawnicze, udział w promocjach książek), muzeami (np. badania prowadzone w Muzeum Historii Warszawy), w pracach Europejskiego Centrum Solidarności, Ośrodka Karta (m.in. w jego Radzie, której pracownik Zakładu jest przewodniczącym), Stowarzyszenia Archiwum Solidarności, we współpracy ze Stowarzyszeniem Wolnego Słowa i Domem Spotkań z Historią.

Trzeba też wskazać zaangażowanie pracownika Zakładu, prof. dr hab. Pawła Machcewicza, w organizowanie jednej z kluczowych placówek edukacji historycznej - Muzeum Drugiej Wojny Światowej - na stanowisku jego dyrektora. Należy wspomnieć, że na Zjeździe Historyków w zamykającym obrady panelu „PRL - forma państwowości polskiej czy zewnętrznej okupacji” uczestniczyło dwóch pracowników Zakładu.

W minionym roku ukazała się jedna monografia naukowa oraz tom dokumentów z przedmową (obie autorstwa prof. A. Paczkowskiego), dwie książki popularno-naukowe (prof. dr hab. A. Friszke, doc. dr hab. M. Wierzbicki), a także dwa podręczniki dla szkół średnich (doc. dr hab. D. Stola). Do tego bilansu trzeba dodać współudział dr Krzysztofa Persaka w zredagowaniu wydawnictwa, które ukazało się w języku niemieckim oraz zredagowanie tomu I książki zbiorowej *Polski wiek XX* przez dr K. Persaka i prof. dr hab. P. Machcewicza.

Pracownicy tego Zakładu opublikowali łącznie 17 artykułów w języku polskim i 13 w językach obcych (sprawozdanie nie obejmuje tekstów złożonych do druku, które się jeszcze nie ukazały).

Pracownicy Zakładu wygłosili 13 referatów na konferencjach krajowych i 21 na konferencjach zagranicznych.

W roku sprawozdawczym Zakład odbył 9 otwartych konwersatoriów „Z najnowszej historii Polski”, w których uczestniczyło przeciętnie 20-25 osób z różnych instytucji i ośrodków akademickich.

3.1. Stosunki polsko-sowieckie (rosyjskie) i polsko-ukraińskie

Tematykę tę realizuje Pracownia Dziejów Ziemi Wschodnich II Rzeczypospolitej, którą kieruje doc. dr hab. Grzegorz Motyka. W roku 2009 głównym przedmiotem pracy naukowej zespołu były w dalszym ciągu badania nad tematem „Różne formy oporu wobec systemu sowieckiego na terenach byłej II Rzeczypospolitej i ich odbicie w dyskusjach we współczesnej historiografii polskiej i ukraińskiej”.

W polu zainteresowania członków Pracowni znajdują się przejawy oporu do upadku ZSRR, ze szczególnym uwzględnieniem okresu II wojny światowej i pierwszych lat powojennych. Celem prowadzonych badań jest uzyskanie możliwie spójnego obrazu postaw ludności zamieszkującej te ziemie (Polacy, Ukraińcy, Białorusini, Litwini, Żydzi) wobec systemu sowieckiego, ze szczególnym uwzględnieniem konspiracji i oporu zbrojnego.

Rezultaty dotychczasowych prac badawczych skłoniły członków zespołu do wniosku, iż zasadnie nastąpił czas na dokonanie analizy porównawczej powojennego podziemia antykomunistycznego w Polsce, na Ukrainie, Białorusi, Litwie, Łotwie i w Estonii, a także tego, w jaki sposób ta problematyka jest ujmowana w historiografii tych państw, w tym w Rosji. W związku z tym pracownicy zespołu rozpoczęli prowadzenie pod tym kątem dalszych kwerend archiwalnych i bibliotecznych. W sytuacji słabego przenikania się, a jedynie konkurowania ze sobą dyskursów poszczególnych narodowych historiografii, próba niezależnego spojrzenia na współczesne interpretacje tego tematu może przyczynić się do zmniejszania różnic i kształtowania wspólnie uzgodnionego ujęcia dziejów Europy Wschodniej w XX w. W 2009 roku przeprowadzono pod tym kątem intensywne kwerendy archiwalne we wschodnich archiwach, finansowane przede wszystkim z grantu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Efektem końcowym badań ma być tom studiów planowany na rok 2011.

Równolegle członkowie Pracowni podjęli prace nad polityką historyczną prowadzoną na Ukrainie, Białorusi oraz w Rosji. Podjęcie tej problematyki wydaje się ważne w sytuacji, w której w ostatnich latach w państwach sąsiadujących z Polską od wschodu (podobnie jak w niej samej) doszło do zinstytucjonalizowania troski o zbiorową pamięć wydarzeń XX stulecia, zaś umacnianie identyfikacji obywateli ze wspólnotą narodową poprzez utożsamienie z bohaterską przeszłością poprzednich pokoleń uznano za jeden z obowiązków władz państwowych.

Podstawowymi metodami realizowania projektów badawczych są: analiza dokumentów, analiza literatury historycznej i prasy, wywiady oraz relacje świadków wydarzeń.

Efekty prowadzonych badań prezentowane były w artykułach i referatach wygłaszanych na konferencjach. W roku sprawozdawczym ukazała się książka dr hab. G. Motyki *W kręgu «Łun w Bieszczadach»*. *Szkice z najnowszej historii polskich Bieszczad* (Oficyna Wydawnicza „Rytm”) dotycząca wybranych aspektów stosunków polsko-ukraińskich.

W ramach realizacji projektu doc. dr hab. R. Wnuk wydał drukiem niedokończony maszynopis książki prof. Tomasza Strzembosza pt. *Czerwone Bagno. Konspiracja i partyzantka antysowiecka w Augustowskiem wrzesień 1939-czerwiec 1941* (Wydawnictwo Naukowe Scholar, Muzeum II Wojny

Światowej, Gdańsk-Warszawa 2009).

Niezależnie od tego w ramach upamiętnienia działalności Twórcy i wieloletniego Kierownika Pracowni, prof. Tomasza Strzembosza, członkowie Pracowni (dr Adam F. Baran) przygotowali zbiór studiów, który ukazał się w roku 2009 (*Od zniewolenia do wolności. Studia historyczne*, red. Adam F. Baran, Warszawa - Białystok 2009).

*

Samodzielna Pracownia Analiz Problemów Wschodnich faktycznie rozpoczęła swoją działalność pod koniec 2009 roku, kiedy to przyjęto do niej nowych współpracowników: mgr Annę Dziekiewicz, mgr Pawła Rokickiego i doc. Grzegorza Nowika. Pracownią kieruje prof. dr hab. Krzysztof Jasiewicz. W roku sprawozdawczym, jeszcze w jednoosobowym składzie, prof. dr hab. K. Jasiewicz realizował temat badawczy „Stosunki polsko-żydowskie w I połowie XX wieku i ich wpływ na współczesne relacje Polska - Izrael”. Prof. Jasiewicz prowadził kwerendę w krajowym Archiwum Wschodnim oraz w archiwach Wielkiej Brytanii. Zespół będzie się zajmował kontynuacją badań nad zagadnieniami polityki wschodniej państwa polskiego

Prof. Jasiewicz prowadzi też działalność społeczno-oświatową w formie seminarium doktorskiego poświęconego dziejom Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej w XIX i XX wieku oraz historii imperium sowieckiego w latach 1917-1991 „dla osób aktywnie działających w swoim środowisku społecznym”. Seminarium to prowadzone jest we współpracy z Ośrodkiem „Karta” oraz Domem Spotkań z Historią.

W 2009 roku prof. Jasiewicz opublikował dwie ważne prace o charakterze źródłowym (*Bóg i Jego polska owczarnia w dokumentach 1939-1945*; oraz *Rzeczywistość sowiecka 1939-1941 w świadectwach polskich Żydów*, w serii „Seria Wschodnia”), omówione we wstępnej części Sprawozdania.

4. Myśl polityczna i filozofia polityki

Tematyką tą zajmuje się Zakład Filozofii Polityki kierowany przez prof. dr hab. Stanisława Filipowicza. Działalność naukowa Zakładu, w okresie objętym sprawozdaniem, związana była z realizacją długoterminowego programu pn. „Koncepcja dobrego społeczeństwa. Tradycja i problemy współczesne”. Tematyka badawcza obejmuje bardzo szeroki krąg zagadnień. Prace Zakładu mają charakter wielotorowy. Jest to związane i ze specyfiką tematu, i z charakterem badawczych zainteresowań poszczególnych członków zespołu. Informacje zawarte w sprawozdaniu zostaną więc ujęte w sposób pozwalający zaznaczyć odrębne nurty podejmowanych prac, odrębne (choć oczywiście zgodne z ogólną linią programu) dziedziny zagadnień.

Podstawową formą pracy w zespole były dyskusje seminaryjne. Dyskusje te odbywają się regularnie i są okazją do prezentowania dorobku poszczególnych pracowników Zakładu, a także zaproszonych gości. Tematyka seminaryjna koncentrowała się na następujących zagadnieniach:

1. Problematyka sprawiedliwości - od lat stanowi ona jeden z kluczowych kierunków podejmowanych w zespole badań. Wiąże się oczywiście bezpośrednio z zagadnieniami, które obejmuje pojęcie „dobrego społeczeństwa”. W roku minionym repertuar podejmowanych dyskusji wzbogaciły w największej mierze badania dr Rafała Wonickiego, który skoncentrował swą uwagę na zagadnieniu „globalnej sprawiedliwości”. Rozbiorowi tej kwestii poświęcono szereg spotkań. Dr Wonicki informował też zespół o rezultatach swego pobytu naukowego w University of Aberdeen, gdzie miał okazję skonfrontować swe koncepcje z opinią szkockiego środowiska filozofów;

2. Kolejnym ważnym tematem był problem kryzysu racjonalności teoretycznej i powrót rozumu praktycznego. Na tych zagadnieniach skupia swą uwagę dr Agnieszka Nogal, która ukończyła już swoją rozprawę habilitacyjną i podejmuje poszukiwanie nowego obszaru badań. Tematyka, o której mowa, jest bez wątpienia zagadnieniem interesującym wszystkich członków zespołu. Pozwala ująć problematykę „dobrego społeczeństwa” jako zagadnienia związanego ze stopniowymi przemianami intelektualnych koniunktur, z poszukiwaniami modelu racjonalności wychodzącym poza abstrakcyjne wzorce rozumu teoretycznego. W nurcie tych zainteresowań mieszczą się też bezpośrednio studia

dotyczące tradycji amerykańskiej, podejmowane przez doc. dr hab. Ninę Gładziuk (rozum i wiara; tradycja purytańska) oraz prof. S. Filipowicza (reinterpretacja liberalnego modelu racjonalności politycznej, przyjaźń i polityka);

3. Zagadnienie kolejne to problem religijnych i etycznych inspiracji myślenia politycznego podejmowany przez dr Annę Siwek. Jest on związany z szerszymi planami dotyczącymi studiów poświęconych myśli Józefa Tischnera. Wiele do powiedzenia ma tu doc. Z. Stawrowski, wybitny znawca dorobku Księdza Profesora;

4. Problemy konstytucji europejskiej i szerzej, rozważania o modelach ładu państwowego. Badania dotyczące państwa i zagadnień ładu konstytucyjnego znajdują się w kręgu bezpośrednich zainteresowań doc. dr hab. Pawła Kaczorowskiego, doc. dr hab. Zbigniewa Stawrowskiego oraz dr Artura Wołka.

Dyskusje seminaryjne związane były także z obecnością zaproszonych przez Zakład gości, m.in. dr hab. Agaty Bielik-Robson, prezentującej krytyczną interpretację nowoczesności, akcentującej potrzebę odrzucenia schematów rządzących najczęściej pojawiającymi się interpretacjami (wpływ oświecenia) oraz dr Sławomira Józefowicza, przedstawiającego rezultaty swych badań na temat amerykańskich *Culture Wars*.

W roku 2009 dr Agnieszka Nogal opublikowała książkę *Ponad prawem narodowym. Konstytucyjne idee Europy*; zespół pracowników Zakładu przygotował publikację kolejnego (11.) numeru czasopisma „Civitas. Studia z filozofii polityki”, w języku angielskim, w którym znalazły się najcenniejsze publikacje z okresu dziesięciolecia. Zakład zorganizował też doroczne sympozjum z dziedziny filozofii polityk, tym razem poświęcone było problemom biopolityki (o tym szerzej we wstępie do Sprawozdania).

5. Archiwum Partii Politycznych

Archiwum Partii Politycznych ISP PAN kierowane jest przez dr Inkę Słodkowską. Funkcjonujący w jego ramach Zespół Dokumentacyjny, w roku sprawozdawczym realizował swoje stałe zadania statutowe. Należą do nich: dokumentacja działalności i myśli programowej polskich partii politycznych; zbieranie materiałów i dokumentów w siedzibach i agendach partii oraz poprzez partyjne strony www. Ponadto Archiwum stawia sobie za cel bieżące opracowywanie zebranych dokumentów, uzupełnianie literatury dotyczącej partii politycznych, udostępnianie zasobów APP-ISP PAN (zbiorów dokumentów w postaci tradycyjnej i elektronicznej) oraz księgozbioru, aktualizację Katalogu Zbiorów Archiwum oraz przygotowanie i opracowanie materiałów do aktualizacji strony internetowej APP-ISP PAN.

Oprócz prac czysto archiwalnych, dr Inka Słodkowska prowadzi cztery projekty badawcze: 1. *Partie wobec korupcji w programach i dokumentach*: kwerenda badawcza do publikacji; 2. *Wybory 2007. Partie i ich programy*; 3. *Eurowybory 2009 r. oraz 4. Komitet Obywatelski w latach 1989 - 1992. Wybory 1989. Dokumenty strony solidarnościowo-opozycyjnej*.

Archiwum ma też na swoim koncie pozycję książkową: *Wybory 1989. Dokumenty strony solidarnościowo-opozycyjnej* pod redakcją naukową dr I. Słodkowskiej, we współpracy z M. Dołbakowską i E. Wosik, której tom pierwszy pt.: „Kwatera Główna” ukazał się w roku 2009, natomiast tom drugi: „W Regionach” opublikowany zostanie na początku roku 2010.

PGSW

Na całym świecie w krajach o zaawansowanej demokracji działają instytucje, określane mianem Narodowych Studiów Wyborczych (*National Election Study*). W Polsce rolę tę pełni „Polskie Generalne Studium Wyborcze”, które funkcjonuje już od ponad dziesięciu lat. Wyznacza ono standard dla badań w dziedzinie socjologii polityki i nauk o polityce. PGSW cieszy się znacznym prestiżem za granicą i w kraju (wielu autorów artykułów i konferencyjnych wystąpień na

najważniejszych kongresach politologicznych wykorzystuje dane PGSW).

Zespół obsługujący PGSW przygotował do udostępnienia i zdeponował w archiwum danych badań społecznych w Center for Political Research, University of Michigan, Ann Arbor, z którym ma stałą współpracę, Moduł 3 CSES (*Comparative Study of Electoral Systems*). Zespół zrealizował także ankietowe badanie terenowe dotyczące elit politycznych pod nazwą „Postowie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej o istotnych kwestiach społecznych”. Badanie to przeprowadził (na zlecenie ISP PAN) Zakład Badań Naukowych Polskiego Towarzystwa Socjologicznego w okresie 20 marca - 20 maja 2009 roku na próbie losowej posłów IV kadencji. Wyniki tego badania opracowano w postaci zbioru danych w programie SPSS.

W roku sprawozdawczym trwały prace nad opracowaniem całościowej bazy danych z kompletem sondaży PGSW; 1997, 2001, 2005 i 2007. Poza pracami o charakterze informatyczno-statystycznym zrealizowano szereg prac analitycznych. Są to:

1. Analizy porównawcze modeli głosowania, chwiejności i fragmentacji systemów politycznych krajów Europy Środkowo-Wschodniej na bazie danych PGSW 2007;
2. Analiza aspektów dynamiki identyfikacji partyjnej na podstawie danych PGSW 2007 i wcześniejszych;
3. Analizy dotyczące alokacji elit i elektoratów w przestrzeni współzawodnictwa politycznego na podstawie danych PGSW - porównania lat 1997-2007;
4. Analizy dotyczące reprezentacji politycznej.

Z danych PGSW w roku sprawozdawczym, jak wspomniano, korzystało wielu autorów, w tym także pracownicy Zakładu Badań Porównawczych nad Polityką.

Z badań prowadzonych przez Zespół PGSW wynikają następujące wnioski:

Przedwczesne wybory parlamentarne w 2007 roku miały charakter plebiscytu - za czy przeciw wówczas sprawującym władzę, za czy przeciw pewnemu stylowi uprawiania polityki. Podobne sytuacje, choć może nie nakreślone tak wyraziście, zdarzały się także w przeszłości. Zawsze był to jeden z głównych motywów kampanii i dokonywanych wyborów politycznych. Jednak tym razem na placu boju pozostały praktycznie dwa ugrupowania, PO i PiS, wzmocnione w porównaniu z poprzednimi wyborami. Pozostałe partie zostały zmarginalizowane.

Największą porażkę poniosły obie partie populistyczne, nie można jednak mówić o końcu populizmu w Polsce. Ich wyborców w znacznej części przejął PiS: trochę za sprawą wspólnej koalicji, ale także dzięki istotnemu przesunięciu środka ciężkości programu tej partii w stronę populizmu. Ten aspekt wizerunku - populizm - okazał się niewystarczający do wygrania wyborów, zyskał jednak pewną legitymację przez przejęcie go przez partię jeszcze niedawno temu sprawującą władzę. W pewnym sensie zatem utrwalił swoje istnienie w naszym życiu politycznym.

2007 rok przyniósł dalszą marginalizację lewicy, tym dotkliwszą, że LiD to blok obejmujący dość szerokie spektrum programowe, z wyraźnym przesunięciem ku centrum. Jego słaby wynik oznacza przede wszystkim, że na polskiej scenie partyjnej zupełnie stracił na znaczeniu wymiar lewica-prawica. Osią podziału, wcale nie tak łatwą do zdefiniowania, jest rozgraniczenie między PiS a PO. Jego identyfikacja to najważniejsze zadanie stojące przed politologami w obecnym czasie.

Istotą decyzji politycznych w 2007 r. był wybór między PiS, a PO: między prawicą a ... prawicą. Wybór, w którym liczyła się podatność na populizm, pojmowanie dość mglistego i niejasnego rozróżnienia „państwo solidarne vs. państwo liberalne”, stosunek do roli państwa - silnego, organizującego różne sfery życia publicznego, czy przeciwstawionego mu państwa obywatelskiego. Jednak żadne z tych rozgraniczeń nie tłumaczy w pełni zachowań elektoratu.

Wybory 2007 roku ukazały nieco odmienny od poprzednio zarejestrowanych obraz polskiego wyborcy. Z jednej strony, w swej masie, stał się on wyborczo bardziej aktywny (wzrost partycypacji wyborczej o prawie 14 procent), z drugiej zaś, utrzymuje się bardzo wysoka chwiejność wyborcza elektoratu. Nie mniej istotne zjawiska wymagające pogłębionej analizy to: zanik dwóch - uprzednio parlamentarnych - partii (SRP i LPR), zaskakująco wysoki poziom poparcie polskiej wsi dla Platformy Obywatelskiej oraz fenomen wysokiego (w absolutnych liczbach wzrastającego) poparcia dla Prawa i

Sprawiedliwości.

SKŁAD RADY NAUKOWEJ ISP PAN

[Spis treści](#)

Mgr Paulina CODOGNI , Dr hab. Waldemar J. DZIAK, Prof. dr hab. Aniela DYLUŚ, Prof. dr hab. Stanisław FILIPOWICZ, Prof. dr hab. Józef M. FISZER, Dr hab. Andrzej FRISZKE, Prof. dr hab. Juliusz GARDAWSKI, Dr hab. Krzysztof GAWLIKOWSKI, Dr hab. Janina GŁADZIUK-OKOPIEŃ, Dr hab. Mirosława GRABOWSKA, Prof. dr hab. Jerzy HOLZER, Prof. dr hab. Marek JABŁONOWSKI, Dr hab. Witold JAKÓBIK, Prof. dr hab. Maria JAROSZ, Dr hab. Krzysztof JASIECKI, Prof. dr hab. Krzysztof JASIEWICZ, Ks. prof. dr hab. Helmut JUROS, Dr hab. Paweł KACZOROWSKI, Prof. dr hab. Antoni Z. KAMIŃSKI, Prof. dr hab. Jan KOFMAN, Prof. dr hab. Jadwiga KORALEWICZ, Prof. dr hab. Eugeniusz C. KRÓL, Prof. dr hab. Marcin KULA, Prof. dr hab. Joanna KURCZEWSKA, Prof. dr hab. Roman KUŹNIAR, Dr hab. Ewa LEŚ, Prof. dr hab. Grzegorz M. LISSOWSKI, Prof. dr hab. Bogdan W. MACH, Dr hab. Paweł MACHCEWICZ, Prof. dr hab. Piotr MADAJCZYK, Dr hab. Aleksander MANTERYS, Dr hab. Włodzimierz MARCINIAK, Prof. dr hab. Wojciech MATERSKI, Ks. dr hab. Piotr MAZURKIEWICZ, Dr hab. Ewa NALEWAJKO, Dr Agnieszka ORZELSKA, Prof. dr hab. Andrzej PACZKOWSKI, Prof. dr hab. Adam D. ROTFELD, Prof. dr hab. Wojciech ROSZKOWSKI, Prof. dr hab. Jadwiga STANISZKIS, Dr hab. Zbigniew STAWROWSKI, Dr hab. Dariusz STOLA, Dr hab. Henryk SZLAJFER, Dr hab. Andrzej SZPOCIŃSKI, Dr hab. Robert TRABA, Prof. dr hab. Jacek WASILEWSKI, Dr hab. Marek WIERZBICKI, Prof. dr hab. Edmund WNUK-LIPIŃSKI, Prof. dr hab. Krzysztof ZAGÓRSKI, Prof. dr hab. Marek ZIÓLKOWSKI, Dr hab. Ryszard ŻELICHOWSKI

ZAKŁADY, PRACOWNIE I ZESPOŁY

[Spis treści](#)

Zakład Systemów Społeczno-Politycznych - prof. dr hab. Bogdan W. Mach

Zakład Badań nad Elitami i Zachowaniami Politycznymi - prof. dr hab. Jacek Wasilewski

Zakład Badań Porównawczych nad Polityką - doc. dr hab. Radosław Markowski

Zakład Przemian Społecznych i Gospodarczych - prof. dr hab. Maria Jarosz

Zakład Badań Organizacji Not-For-Profit - doc. dr hab. Ewa Leś

Zakład Najnowszej Historii Politycznej - prof. dr hab. Andrzej Friszke

Pracownia Dziejów Ziemi Wschodniej II RP - doc. dr hab. Grzegorz Motyka

Zespół Dokumentacyjny Archiwum Partii Politycznych - dr Irena Anna Stodkowska

Samodzielna Pracownia Analiz Problemów Wschodnich - prof. dr hab. Krzysztof Jasiewicz

Zakład Bezpieczeństwa Międzynarodowego i Studiów Strategicznych - prof. dr hab. Antoni Z. Kamiński

Zakład Europeistyki - prof. dr hab. Józef M. Fiszer

Zakład Europy Środkowo-Wschodniej - prof. dr hab. Wojciech Roszkowski

Zakład Studiów nad Niemcami - prof. dr hab. Piotr Madajczyk

Zakład Porównawczych Badań Postsowieckich - doc. dr hab. Włodzimierz Marciniak

Zakład Filozofii Polityki - prof. dr hab. Stanisław Filipowicz

Zakład Azji i Pacyfiku/Centrum Badań Azji Wschodniej - doc. dr hab. Waldemar J. Dziak

WYKAZ PUBLIKACJI

[Spis treści](#)

Publikacje wydane drukiem

Łącznie 220

w tym:

- monografie 34
- publikacje ukazujące się w czasopismach recenzowanych o zasięgu międzynarodowym 21
- publikacje ukazujące się w naukowych czasopismach krajowych 84
- inne publikacje 81

Czasopisma i wydawnictwa ciągłe

„Civitas. Studia z Filozofii Polityki”, nr 11 [numer specjalny],

Europa Środkowo-Wschodnia 2006, rocznik XVI,

Europa Środkowo-Wschodnia 2007, rocznik XVII,

„Kultura i Społeczeństwo”, t. LIII, nr 1 - 4,

koedycja z Komitetem Socjologii PAN,

„Rocznik Polsko-Niemiecki 2009”, nr 17,

koedycja z Collegium Civitas.

„Studia Polityczne”, nr 23,

koedycja z Collegium Civitas.

„Studia Polityczne”, nr 24,

koedycja z Collegium Civitas.

Wykaz publikacji recenzowanych w czasopismach

a) wyróżnionych przez Journal Citation Reports

Cześnik M.: *Voter Turnout Stability - Evidence from Poland*, “Polish Sociological Review” 2009, nr

1(165), s. 107-122.

Mach B.W., Jackson J.E.: *Job creation, job destruction, labor mobility and wages in Poland, 1988 - 1998*, "Economics of Transition" 2009, vol. 17(3), s. 503-530.

b) zagranicznych

Friszke A.: *Le révisionisme: de l'espérance d'un nouveau système à l'abandon du communisme*, „Communisme” 2008, nr 93/94: „Archives et histoire du communisme en Pologne”, s. 51-63.

Holzer J.: *„Solidarność” und die Illusion einer konfliktlosen Gesellschaft*, „Osteuropa” 2009, t. 59, nr 2-3, s. 151-166.

Jasiewicz K.: *Relacja o ks. Franciszku Paulińskim, przewodniczącym Komisji Duchowieństwa przy Delegaturze Rządu RP na Kraj*, „Zeszyty Historyczne” 2008, nr 168, s. 240-250.

Koralewicz J., Zagórski K.: *On optimistic orientation of Poles*, „International Journal of Sociology” 2009, vol. 39, nr 4, s. 5-25 [reprint].

Król E.C.: *Obraz Niemców w polskim filmie fabularnym w latach 1946-1995. Przyczynek do studiów nad mitami i stereotypami narodowymi / Das Bild der Deutschen im Spiegel polnischer Spielfilm der Nachkriegszeit (1946-1995). Ein Beitrag zu Studien über Nationalmythen und Stereotypen*, „Biuletyn Polskiej Misji Historycznej” przy Instytucie Historycznym Maxa Plancka w Getyndze / „Bulletin der Polnischen Historischen Mission“ am Max-Planck-Institut für Geschichte in Göttingen, Getynga / Göttingen 2009, nr 4, s. 129-170 (tekst w języku polskim), s. 317-361 (tekst w języku niemieckim).

Oseka P.: *Le modèle de changement des secrétaires du Parti communiste polonais*, „Communisme” 2008, nr 93/94: „Archives et histoire du communisme en Pologne”, s. 103-117.

Paczkowski A.: *Polnischer Bürgerkrieg. Der unaufhaltsame Abstieg des Kommunismus*, „Osteuropa” 2009, t. 59, nr 2-3, s. 97-118.

Paczkowski A.: *Komitet Obrony Kraju w latach 1959-1991*, „Zeszyty Historyczne” 2008, nr 166, s. 58-65.

Paczkowski A., Bułhak W.: *„Przyjaciele radzieccy”. Współpraca wywiadów polskiego i sowieckiego, 1944-1990*, „Zeszyty Historyczne” 2009, nr 167, s. 127-146.

Paczkowski A.: *Le centre du pouvoir pendant l'été 1980 et les mécanismes de la prise de décision*,

- „Communisme” 2008, nr 93/94: „Archives et histoire du communisme en Pologne”, s. 85-102.
- Pańków I.: *O znaczeni i siemiejnogo socjalnego i lidierskogo kapitata w formirowaniji polskoj lokalnoj elity*, „Politex” 2009, t. 5, nr 2, s. 5-28 [reprint]
- Sowiński P.: *Les recherches sur la «zone grise» de l'économie polonaise*, „Communisme” 2008, nr 93/94: „Archives et histoire du communisme en Pologne”, s. 159-164.
- Sowiński P.: *L'Institut de la Mémoire nationale*, „Communisme” 2008, nr 93/94: „Archives et histoire du communisme en Pologne”, s. 165-170.
- Sowiński P.: *Le Centre KARTA*, „Communisme” 2008, nr 93/94: „Archives et histoire du communisme en Pologne”, s. 171-174.
- Stola D.: *The Hate Campaign of March 1968: How Did It Become Anti-Jewish?*, „Polin. Studies in Polish Jewry” 2009, Vol. 21: “1968 Forty Years After”, s. 16-36.
- Stryjek T.: *Jakoji opowidi pro mynułe potrebuje Ukrajina?* „Ukrajina moderna” 2009, nr 3(14), s. 228-246.
- Szlajfer H.: *Economic Crisis, States and International Security*, “Security and Human Rights” 2009, t. 20, nr 4, s. 260-263.
- Wnuk R.: *L'ennemi numéro un: la Résistance clandestine*, „Communisme” 2008, nr 93/94: „Archives et histoire du communisme en Pologne”, s. 5-26.
- Wnuk-Lipiński E.: *Der Große Wandel. Polen auf dem Weg zum “Runden Tisch”*, „Osteuropa” 2009, t. 59, nr 2-3, s. 173-182.
- c) polskich o zasięgu ogólnokrajowym**
- Abramczuk K.: *Dobre powody, by pomóc nieznanomemu. Relewantna informacja w sytuacjach wzajemności pośredniej*, „Decyzje” 2008, nr 10, s. 83-114.
- Bajda P.: *Białoruś*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 39-46 i 313-316.
- Bajda P.: *Białoruś*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2007*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 43-52 i 357-360.
- Betkiewicz W.: *Wykluczenie społeczne w Polsce*, „Studia Socjologiczne” 2009, nr 1(192), s. 173-185.
- Bukowska X., Wnuk-Lipiński E.: *Obywatelskość à la polonaise - czyli jakimi obywatelami są Polacy*,

„Nauka” 2009, nr 1, s. 23-46.

Burakowski A.: *Bułgaria*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 61-68 i 323-326.

Burakowski A.: *Bułgaria*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2007*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 79-88 i 367-369.

Burakowski A.: *Główne tendencje w polityce wewnętrznej*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 17-22.

Burakowski A.: *Główne tendencje w polityce wewnętrznej*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2007*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 15-20.

Burakowski A.: *Rumunia*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 223-236 i 397-402.

Burakowski A.: *Rumunia*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2007*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 269-280 i 431-436.

Codogni P.: *Bośnia i Hercegowina*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 47-60 i 317-322.

Codogni P.: *Czarnogóra*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 79-88 i 335-338.

Codogni P.: *Macedonia*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 187-194 i 361-362.

Codogni P.: *Macedonia*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2007*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 231-242 i 401-406.

Codogni P.: *Serbia*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 237-252 i 403-410.

Codogni P.: *Serbia*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2007*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 281-296 i 437-444.

Cześniak M.: *Przyczyny zmiany frekwencji wyborczej w Polsce: przykłady wyborów parlamentarnych w 2005 i 2007 roku*, „Studia Socjologiczne” 2009, nr 3(194), s. 27-51.

Filipowicz S.: *Europe as Fiction*, „Civitas. Studia z Filozofii Polityki” 2009, nr 11 [Numer specjalny], s. 40-51 [reprint].

Filipowicz S.: *Czytając Machiavellego*, „Civitas Hominibus” 2009, nr 3, s. 69-81.

Fiszler J.M.: *Światowy kryzys finansowy i jego implikacje dla Polski*, „Studia Polityczne” 2009, nr 23, s. 29-60.

Fischer J.M.: *Polityczne i społeczno-ekonomiczne aspekty wprowadzenia euro w Polsce*, „Studia Polityczne” 2009, nr 24, s. 119-147.

Fischer J.M.: *Konsekwencje międzynarodowego kryzysu finansowego dla Polski*, „Atheneum. Polskie Studia Politologiczne” 2009, vol. 22, s. 98-128.

Friszke A.: *Solidarność 1980-1989. Długa polska rewolucja*, „Dialog. Magazyn Polsko-Niemiecki” 2009, nr 88, s. 18-22 i 23-27.

Gładziuk N.: *Babel*, „Civitas. Studia z Filozofii Polityki” 2009, nr 11 [Numer specjalny], s. 52-76 [reprint].

Grosse T.G.: *Dylematy dobrego rządzenia (good governance). Wnioski dla Polski*, „Studia Polityczne” 2009, nr 23, s. 113-150.

Grosse T.G.: *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego: jakie zasady i cele polityki regionalnej państwa?*, „Samorząd Terytorialny” 2009, nr 1-2(217-218), s. 5-25.

Grosse T.G.: *Plan antykryzysowy rządu: bardziej stabilności czy rozwoju?* „Międzynarodowy Przegląd Polityczny” 2009, nr 1(24), s. 109-117.

Grosse T.G.: *Polska prezydencja w UE - wyzwania dla partnerów dialogu społecznego*, „Dialog. Pismo Dialogu Społecznego” 2009, nr 1-2(22), s. 43-50.

Grosse T.G.: *Jaki model polityki regionalnej w Polsce? Głos w dyskusji o Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego*, „Małopolskie Studia Regionalne” 2009, nr 1(16), s. 7-16.

Grosse T.G.: *Wyzwania krajowej polityki rozwoju w kontekście europejskim*, „Małopolskie Studia Regionalne” 2009, nr 1(16), s. 47-60.

Gubrynowicz A.: *Albania*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 33-38 i 311-312.

Gubrynowicz A.: *Estonia*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 105-134 i 349-352.

Gubrynowicz A.: *Estonia*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2007*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 139-172 i 389-392.

Gubrynowicz A.: *Litwa*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 135-160 i 353-356.

Gubrynowicz A.: *Litwa*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-*

Wschodnia 2007, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 173-198 i 393-396.

Gubrynowicz A.: *Łotwa*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 161-186 i 357-360.

Gubrynowicz A.: *Łotwa*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2007*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 199-230 i 397-400.

Jarosz M.: *O dysfunkcjach władzy*, „Archiwum Kryminologii”, t. XXIX-XXX, 2007-2008, s. 827-836.

Jarząbek W.: *W cieniu problemu granicznego. Polska a proces jednoczenia Niemiec w latach 1989-1990*, „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 54-86.

Jarząbek W.: *Wizyta pośła Stanisława Stommy w RFN w 1958 r.*, „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 135-154.

Kaczorowski P.: *The State in the Continental European tradition*, „Civitas. Studia z Filozofii Polityki” 2009, nr 11 [Numer specjalny], s. 77-97 [reprint].

Król E.C., Jackiewicz D.: *Okupowani w Warszawie*, „Karta. Kwartalnik Historyczny” 2008, nr 56, s. 70-95.

Madajczyk P.: *II wojna światowa w historiografii niemieckiej*, „Dzieje Najnowsze” 2009, Rocznik XLI, nr 3, s. 59-72.

Madajczyk P.: *Próby wznowienia Planu Rapackiego przez dyplomację polską w pierwszej połowie lat sześćdziesiątych*, „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 11-28.

Marciniak W.: *Odrodzenie imperium: obraz, krytyka i polityka*, „Pressje” 2009, nr 15, s. 114-128.

Marciniak W.: *1989. Rozpad porządku jałtańskiego*, „Przegląd Polityczny” 2009, nr 95, s. 12-17.

Marciniak W.: *Zapleśniata butka historii*, „Arcana” 2009, nr 90, s. 20-27.

Marciniak W.: *Freedom versus the Law. Authority and Freedom in Russian Political Thought*, „Civitas. Studies on Philosophy of Politics” 2009, nr 11, [Numer specjalny], s. 117-150 [reprint].

Markowski R., Tworzecki H.: *Po zwycięstwie Baracka Obamy*, „Przegląd Polityczny” 2009, nr 94, s. 20-23.

Materski W.: *Rok 1939 w historiografii rosyjskiej*, „Dzieje Najnowsze” 2009, Rocznik XLI, nr 3, s. 73-88.

Motyka G.: Akcja «Wisła», „Przegląd Polityczny” 2009, nr 95, s. 23-25.

Nalewajko E.: *Polityczne reprezentacje interesów pracowniczych i związkowych*, „Studia Polityczne” 2009, nr 23, s. 173-204.

Nałęcz S., Konieczna-Sałamatyn J.: *Polska spółdzielczość na progu XXI wieku: zasoby oraz wybrane funkcje społeczno-ekonomiczne*, „Spółdzielczy Kwartalnik Naukowy” 2009, nr 1(94), s. 9-52.

Nałęcz S.: *Sprawozdanie z konferencji w Riva del Garda: “The Role of Co-operatives in Sustaining Development and Fostering Social Responsibility”*, „Spółdzielczy Kwartalnik Naukowy” 2009, nr 1(94), s. 123-125.

Nogal A.: *The Myths of a European Constitution*, “Civitas. Studia z Filozofii Polityki” 2009, nr 11 [Numer specjalny], s. 220-238 [reprint].

Orzelska A.: *Chorwacja*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 69-78 i 327-334.

Orzelska A.: *Polityka zagraniczna*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 9-16.

Orzelska A.: *Polska polityka zagraniczna wobec rozbieżności w stosunkach transatlantyckich na tle konfliktów w byłej Jugosławii*, „Studia Polityczne” 2009, nr 24, s. 213-253.

Osięka P.: *Miejsce plenum Komitetu Centralnego PZPR w systemie politycznym PRL w latach siedemdziesiątych*, „Studia Polityczne” 2009, nr 24, s. 71-83.

Paczkowski A.: *Centrum władzy latem 1980 roku: mechanizmy podejmowania decyzji*, „Studia Polityczne” 2009, nr 24, s. 85-103.

Stawrowski Z.: *Conscience of time of changes*, “Respublika Nova” 2009, Special English Edition, s. 120-121.

Siwek A.: *Libertas et Falsum*, “Civitas. Studia z Filozofii Polityki” 2009, nr 11 [Numer specjalny], s. 239-252 [reprint].

Schlesinger K.: *Próby zjednoczenia i współpracy skrajnej prawicy na płaszczyźnie europejskiej*, „Przegląd Politologiczny” 2009, nr 2, s. 75-90.

Sowiński P.: *Kierowanie „propagandą sukcesu” w mass mediach*, „Studia Polityczne” 2009, nr 24, s. 47-69.

Stawrowski Z.: *The Rule of Freedom*, “Civitas. Studia z Filozofii Polityki” 2009, nr 11 [Numer specjalny], s. 253-267 [reprint].

Stryjek T.: *Kultury narodowe w zwierciadle sąsiadów*, „Przegląd Polityczny” 2009, nr 94, s. 140-146.

Szljajfer H.: *Ku członkostwu w NATO. Wybrane problemy i osobiste wspomnienia*, „Sprawy Międzynarodowe” 2009, t. LXII, nr 3, s. 13-28.

Szpociński A.: *Miejsca pamięci*, „Teksty Drugie” 2008, nr 4, s. 11-21.

Szymoniczek J.: *Niemieckie groby wojenne z okresu II wojny światowej w Polsce. Zagadnienia wstępne*, „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 87-102.

Ukielski P.: *Albania*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2007*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 29-42 i 351-356.

Ukielski P.: *Czechy*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 89-104 i 339-348.

Ukielski P.: *Czechy*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2007*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 123-138 i 379-388.

Ukielski P.: *Gospodarka*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 23-32.

Ukielski P.: *Gospodarka*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2007*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 21-28.

Ukielski P.: *Słowacja*, w: Kofman J., Roszkowski W., Gubrynowicz A. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2006*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 253-268 i 411-418.

Ukielski P.: *Słowacja*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2007*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 297-308 i 445-450.

Wierzbicki M.: *Sowiecka polityka ekonomiczna na okupowanych ziemiach wschodnich II RP (1939-1941)*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2009, nr 14, s. 201-235.

Wonicki R.: *Polityka władzy i wolności w myśli Carla Schmitta i Hannah Arendt*, „Kronos. Metafizyka, Kultura, Religia” 2008, nr 3, s. 170-180.

Wódka J.: *Mniejszość turecka w Bułgarii a stosunki turecko-bułgarskie w okresie zimnej wojny*, „Dzieje Najnowsze” 2009, Rocznik XLI, nr 2, s. 35-52.

Zubelewicz K.: *Polityka zagraniczna*, w: Kofman J., Roszkowski W., Ukielski P. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia 2007*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 9-14.

Zaremba M.: *Centrum władzy wobec kryzysu 1976 roku*, „Studia Polityczne” 2009, nr 24, s. 105-117.

Żelichowski R.: *Holenderska historiografia wobec wydarzeń 1939 roku*, „Dzieje Najnowsze” 2009, Rocznik XLI, nr 3, s. 207-218.

d) recenzje

Baran A.F.: *Książka o harcerzach Chorągwi Lwowskiej*, [Rec.] Irena Kozimała, *Lwowska Chorągiew Harcerzy ZHP w latach 1921-1939*, w: „Krakowski Rocznik Historii Harcerstwa” 2008, nr IV, s. 181-

Baran A.F.: *Portret kresowej uczelni*, [Rec.]: Jan Draus, *Uniwersytet Jana Kazimierza 1918-1948. Portret kresowej uczelni*, w: „ETHOS. Kwartalnik Instytutu Jana Pawła II”, KUL 2009, nr 1-2(85-86), s. 291-296.

Baran A.F.: *O „nitce salezjańskiej” w Polsce...* [Rec.] Ks. Formella Z., *Saluzjańskie Dęby*, w: Wierzbicki M. (red.), *Studia z dziejów harcerstwa 1944-1989*, w: „Studia i materiały”, t. 15, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s. 197-203.

Fiszler J.M.: [Rec.] Węc J.J., *Spór o kształt instytucjonalny Wspólnot Europejskich i Unii Europejskiej 1950-2005*, „Studia Polityczne” 2009, nr 23, s. 314-319.

Fiszler J.M.: [Rec.] Węc J.J., *Spór o kształt instytucjonalny Wspólnot Europejskich i Unii Europejskiej 1950-2005*, „Athanaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2009, nr 21, s. 341-345.

Holzer J.: [Rec.] Król E. C., Lipscher W. (red.), Hosenfeld W.: „*Staram się ratować każdego*”. *Życie niemieckiego oficera w listach i dziennikach*, „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 155-169.

Jarząbek W.: [Rec.] Kiszteńska-Węgrzyńska A., *RFN w poglądach i dyplomacji Johna Fostera Dullesa 1953-1959*, w: „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 194-196.

Jasiewicz K.: [Rec.] Wnuk R., „*Za pierwszego Sowietą*”. *Polska konspiracja na kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej (wrzesień 1939 - czerwiec 1941)*, w: „Dzieje Najnowsze” 2009, Rocznik XLI, nr 3, s. 278-284.

Madajczyk P.: [Rec.] Korte B., Paletschek S., Hochbruck W., *Der Erste Weltkrieg in der populären Erinnerungskultur*, w: „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 180-182.

Madajczyk P.: [Rec.] Ks. Hanich A., *Czas przełomu. Kościół katolicki na Śląsku Opolskim w latach 1945-1946*, w: „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 186-187.

Madajczyk P.: [Rec.] *Wysiedlenia, wypędzenia i ucieczki 1939-1959. Atlas ziem Polski. Polacy - Żydzi - Niemcy - Ukraińcy*, w: „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 188-189.

Materski W.: [Rec.] Wojtkowiak J., *Polowanie na dálniewostoczników. Represje wobec korpusu oficerskiego dálniewostocznego zgrupowania radzieckich sił zbrojnych w latach 1936-1939*, w: „Dzieje Najnowsze” 2009, nr 1, s. 187-191.

Materski W.: [Rec.] Jakowlewa J., *Polsza przeciw SSSR 1939-1950*, w: „Biuletyn Informacyjny Stowarzyszenia «Katyń»” 2009, nr 17, s. 68-76.

Motyka G.: *Ukraińskie spojrzenie na przeszłość. O książce Tomasza Stryjka, „Jakiej przeszłości potrzebuje przyszłość? Interpretacje dziejów narodowych w historiografii i debacie publicznej na Ukrainie 1991-2005”*, w: „Nowa Europa Wschodnia” 2009, nr 1, s. 148-151.

Motyka G.: *Polska wobec Wielkiego Głodu. Wokół książki „Hołodomor 1932-1933. Wielki Głód na Ukrainie w dokumentach polskiej dyplomacji i wywiadu”*, w: „Nowa Europa Wschodnia” 2009, nr 3-4, s. 171-175.

Nalewajko E.: *Elity i obywatele UE w procesach integracji*, [Rec.] Haller M., *European Integration as an Elite Process. The Failure of a dream?* „Studia Socjologiczne” 2009, nr 2, s. 133-144.

Oseka P.: [Rec.] Brzostek B., *Za progiem*, w: „Kwartalnik Historyczny” 2009, nr 4.

Popieliński P.: [Rec.] Śliwka R., *Kobiety Warmii i Mazur o swojej tożsamości. Trudna przeszłość, a*

codziennosc, w: „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 170-173.

Popieliński P.: [Rec.] Pelka A., *Jugendmode und Politik in der DDR und in Polen. Eine vergleichende Analyse 1968-1989*, w: „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 192-193.

Popieliński P.: [Rec] Koszel B.: *Polska i Niemcy w Unii Europejskiej. Pola konfliktów i płaszczyzny współpracy*, w: „Allensteiner Nachrichten” 2009, nr 11(73), s. 7.

Stola D.: [Rec.] Wierzbicki M., *Związek Młodzieży Polskiej i jego członkowie*, w: „Communisme” 2008, nr 93/94: „Archives et histoire du communisme en Pologne”, s. 185-189.

Szklarski B.: *Kontuzjowane mocarstwo*, w: „The Americanist” 2009, vol. XXIV, s. 184-187.

Szymoniczek J.: [Rec.] Kochanowski J., Ziemer K. (red.), *Polska-Niemcy Wschodnie 1945-1990. Wybór dokumentów*, t.1.: *Polska wobec Radzieckiej Strefy Okupacyjnej Niemiec, maj 1945 - październik 1949*, w: „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 183-185.

Szymoniczek J.: [Rec] Gauß K. M., *Niemcy na peryferiach Europy. Wędrowki przez Litwę, Spisz i brzegiem Morza Czarnego*, w: „Rocznik Polsko-Niemiecki” 2009, nr 17, s. 190-191.

Wydawnictwa własne Instytutu Studiów Politycznych PAN

Publikacje zwarte

Burakowski A., Gubrynowicz A., Ukielski P.: *1989 - Jesień Narodów*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2009, s. 384.

Dziak W.J.: *Korea Północna. U źródeł rodzinnej sukcesji władzy*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Warszawa 2009, s. 385.

Dziak W.J., Citko M.: *Obywatele Japonii w niewoli północnokoreańskiej*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 84.

Gawlikowski K.: *Konfucjański model państwa w Chinach*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 109.

Jarosz M.: *Obyś żył w ciekawych czasach. Fakty, wydarzenia, anegdoty*, Oficyna Naukowa, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 251.

Manterys A.: *Sytuacje społeczne*, Zakład Wydawniczy Nomos, Collegium Civitas, Instytut Studiów Politycznych PAN, Kraków 2008, s. 320.

Mikhailik L.: *Kościół katolicki na Grodzieńszczyźnie 1939-1956*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Oficyna Wydawnicza Rytm, Warszawa 2009, s. 350.

Niwiński P.: *Działania komunistycznego aparatu represji wobec środowisk kombatantów wileńskiej AK 1945-1980*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Oficyna Wydawnicza Rytm, Uniwersytet Gdański, Warszawa 2009, s. 485.

Nogal A. M.: *Ponad prawem narodowym. Konstytucyjne idee Europy*. Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 309.

Prace zbiorowe i wybory dokumentów

Baran A.F. (red.): *Od zniewolenia do wolności. Studia historyczne*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Polskie Radio Białystok, Warszawa-Białystok 2009, s. 499.

Fiszer J.M. (red.): *Polska w Unii Europejskiej. Aspekty polityczne, międzynarodowe, społeczno-gospodarcze i wojskowe*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 620.

Jasiewicz K. (wstęp i wybór): *Bóg i Jego polska owczarnia w dokumentach 1939-1945*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Oficyna Wydawnicza Rytm, Warszawa 2009 s. 445.

Jasiewicz K. (oprac.): *Rzeczywistość sowiecka 1939-1941 w świadectwach polskich Żydów*, w serii: Jasiewicz K. (red.): „Seria Wschodnia”, Instytut Studiów Politycznych PAN, Oficyna Wydawnicza Rytm, Warszawa 2009, s. 403.

Orzelska A. (red.): *Stosunki transatlantyckie z perspektywy polskiej polityki zagranicznej*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Warszawa 2009, s. 153.

Paczkowski A. (wstęp i opracowanie): *Wywiad polski w 1949 r. Sprawozdanie z działalności*, w serii: Paczkowski A. (red.): „Dokumenty do dziejów PRL”, z. 21, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 309.

Stodkowska I. (red.): *Wybory 1989. Dokumenty strony solidarnościowo-opozycyjnej*, t. I: „Kwatera Główna”, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 300 + Aneks - Fotografie.

Szpociński A. (red.): *Pamięć zbiorowa jako czynnik integracji i źródło konfliktów*, t. 4 w serii: „Współczesne Społeczeństwo Polskie wobec Przeszłości”, Instytut Studiów Politycznych PAN, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Collegium Civitas, Warszawa 2009, s. 240.

Szymoniczek J., Król E.C. (red.): *Rok 1956 w Polsce i jego rezonans w Europie*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, Warszawa 2009, s. 343.

Traba R. (red.): *Akulturacja/asymilacja na pograniczach kulturowych Europy Środkowo-Wschodniej w XIX i XX wieku*, t. 1. „Stereotypy i pamięć”, Instytut Studiów Politycznych PAN, Niemiecki Instytut Historyczny, Warszawa 2009, s. 296.

Wasilewski J. (red.): *Political leadership in Polish counties*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 224.

Żelichowski R. (red.): *Świat i Polska wobec globalnych wyzwań*, w serii: „Biblioteka prac Doktorantów” t. 1, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 461.

Wykaz monografii naukowych i podręczników akademickich autorstwa, współautorstwa lub pod redakcją pracowników placówki

a) autorstwo monografii lub podręcznika w jęz. obcym

Friszke A.: *Polen. Geschichte des Staates und der Nation 1939-1989*, Verlag für Wissenschaft und Forschung, Berlin 2009, s. 495. [tłumaczenie]

b) autorstwo monografii lub podręcznika w jęz. polskim

Burakowski A., Gubrynowicz A., Ukielski P.: *1989 - Jesień Narodów*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2009, s. 384.

Codogni P.: *Okrągły Stół, czyli polski Rubikon*, Prószyński i S-ka, Warszawa 2009, s. 328.

Dziak W.J.: *Korea Północna. U źródeł rodzinnej sukcesji władzy*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Warszawa 2009, s. 385.

Dziak W.J., Citko M.: *Obywatele Japonii w niewoli północnokoreańskiej*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 84.

Gawlikowski K.: *Konfucjański model państwa w Chinach*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 109.

Jarosz M.: *Obyś żył w ciekawych czasach. Fakty, wydarzenia, anegdoty*, Oficyna Naukowa, Instytut Studiów Politycznych PAN Warszawa 2009, s. 251.

Manterys A.: *Sytuacje społeczne*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Zakład Wydawniczy Nomos, Collegium Civitas, Kraków 2008, s. 320.

Motyka G.: *W kręgu „Łun w Bieszczadach”. Szkice z najnowszej historii polskich Bieszczad*, Oficyna Wydawnicza Rytm, Warszawa 2009, s. 189.

Nogal A. M.: *Ponad prawem narodowym. Konstytucyjne idee Europy*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 309.

Paczkowski A.: *Trzy twarze Józefa Światły*, Prószyński i S-ka, Warszawa 2009, s. 263.

Staniszki J.: *Antropologia władzy. Między Traktatem Lizbońskim a kryzysem*, Prószyński i S-ka, Warszawa 2009, s. 232.

Strzembosz T., Wnuk R.: *Czerwone bagno. Konspiracja i partyzantka antysowiecka w Augustowskiem, wrzesień 1939 - czerwiec 1941*, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Muzeum II Wojny Światowej, Gdańsk-Warszawa 2009, s. 211.

Wierzbicki M.: *Młodość w PRL*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa, s. 195.

c) autorstwo rozdziału w monografii lub podręczniku w jęz. obcym

Betkiewicz W.: *Self-governing body or agent of state bureaucracy? Status of county in the Polish administrative system*, w: Wasilewski J. (red.): *Political leadership in Polish counties*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 83-120.

Dudzińska A., Post B.: *Political representation at the local level*, w: Wasilewski J. (red.): *Political leadership in Polish counties*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 151-178.

Friszke A.: *Die kommunistischen Regierung in Polen 1944/45 bis 1980*, w: Bingen D., Ruchniewicz K. (red.): *Länderbericht Polen*, Bundeszentrale für politische Bildung, Bonn 2009, s. 78-97.

Friszke A.: *Das Zeitalter der Solidarność 1980-1989*, w: Bingen D., Ruchniewicz K. (red.): *Länderbericht Polen*, Bundeszentrale für politische Bildung, Bonn 2009, s. 107-120.

Friszke A.: *Władysław Gomułka*, w: Bingen D., Ruchniewicz K. (red.): *Länderbericht Polen*, Bundeszentrale für politische Bildung, Bonn 2009, s. 98-101.

Friszke A.: *Die Solidarność-Bewegung - Freiheit für Europa*, w: Praca zbiorowa: *Erinnerungsorte in Ostmitteleuropa. Erfahrungen der Vergangenheit und Perspektiven*, Europäisches Netzwerk Erinnerung und Solidarität, Warszawa 2009, s. 100-106.

Grosse T.G.: *Cohesion of innovative economy in Europe: A new goal for EU Policy*, w: Praca zbiorowa: *Cohesion policy facing the challenges of the 21st century*, Ministry of Regional

Development, Warszawa 2009, s. 26-42.

Holzer J.: *Begriffsdiskussionen hinsichtlich der Systeme des 20. Jahrhunderts*, w: Dmitrów E., Weger T. (red.): *Deutschlands östliche Nachbarschaften. Eine Sammlung von historischen Essays für Hans Henning Hahn*, Peter Lang. Internationalen Verlag der Wissenschaften, Frankfurt/M 2009, s. 20-35.

Holzer J.: *Kommunismus und polnischer Traditionalismus*, w: Rill B. (red.): *Vergangenheitsbewältigung im Osten Russland, Polen, Rumänien*, Hanns Seidel Stiftung, Monachium 2008, s. 63-68.

Holzer J.: *Nemačka u Evropi ili „iznad Evrope?“* w: Koźmiński M. (red.): *Evropska Civilizacija*, Službeni Glasnik, Belgrad 2009, s. 333-350 [tłumaczenie].

Jarząbek W.: *Die Volksrepublik Polen in den politischen Strukturen des Warschauer Vertrags zu Zeiten der Entspannung und der »Ostpolitik«*, w: Dietrich T., Heinemann W., Ostermann Ch. (red.): *Der Warschauer Pakt. Von der Gründung bis zum Zusammenbruch 1955 bis 1991*, Ch. Links Verlag, Berlin 2009, s. 133-148.

Jarząbek W.: *Poland and the CSCE Follow-up Meeting in Belgrade 1977-1978*, w: Bilandžić V., Kosanović M. (red.): *From Helsinki to Belgrade - The First CSCE Follow-up Meeting in Belgrade 1977/78*, Zikic Foundation, Belgrad 2008, 345-358.

Kamiński A.Z., Kamiński B.: *Road to "People's Poland": Stalin's Conquest Revisited*, w: Tismeanu V. (red.): *Stalinism Revisited. The Establishment of Communist Regimes in East-Central Europe*, Central European University Press, Budapest-New York 2009, s. 120-143.

Kinowska Z., Radiukiewicz A.: *Civic activity as seen by residents and local authorities*, w: Wasilewski J. (red.): *Political leadership in Polish counties*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 179-210.

Kotnarowski M., Konarski R.: *Application of propensity score matching in ex-post evaluation*, w: Haber A., Szałaj M. (red.): *Evaluation in the Making. Contexts and Methods*, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009, s. 83-103.

Mach B.W.: *The Dynamics of Attitudes toward European Union in Generation of Young Poles*, w: Skotnicka-Illasiewicz E. (red.): *5 Years of Poland's Membership of the European Union in the Social Context*, The Office of the Committee for European Integration, Warszawa 2009, s. 100-118 [reprint].

Madajczyk P.: *Integration der polnischen Vertriebenen aus ehemaligen polnischen Ostgebieten, mit besonderer Berücksichtigung der Rolle der Kirche*, w: Pilvousek J., Preuß E. (red.): *Aufnahme - Integration - Beheimatung. Flüchtlinge, Vertriebene und die „Ankunftsgesellschaft“*, LIT Verlag, Berlin 2009, s. 29-42.

Madajczyk P.: *Die deutsche Reaktion auf den Brief der Bischöfe in der polnischen Rezeption*, w: Boll F., Wysocki W., Ziemer K. (red.): *Versöhnung und Politik. Polnisch-deutsche Versöhnungsinitiativen der 1960er-Jahre und die Entspannungspolitik*, Dietz Verlag, Bonn 2009, s. 196-210.

Mizgala J. [Matuszewska]: *Calvinism in Poland: Managing Constructed Identity in a Post-Peripheral Society*, w: Kovacs A. (red.): *Calvinism on the Peripheries: Religion and Civil Society in Europe*, L'Harmattan, Budapest 2009, s. 11-24.

Motyka G.: *Die Kollaboration in den Ostgebieten der Zweiten Polnischen Republik 1941-1944*, w: Młynarczyk J.A. (red.): *Polen unter deutscher und sowjetischer Besatzung 1939-1945*, Fibre Verlag, Osnabrück 2009, s. 385-404.

Nalewajko E.: *County branches of political parties - a difficult adjustment*, w: Wasilewski J. (red.):

Political Leadership in Polish Counties, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 121-149.

Paczkowski A.: *Die Polnische Volksarmee im Warschauer Pakt*, w: Dietrich T., Heinemann W., Ostermann Ch. (red.): *Der Warschauer Pakt. Von der Gründung bis zum Zusammenbruch 1955 bis 1991*, Ch. Links Verlag, Berlin 2009, s. 119-132.

Paczkowski A., Dudek A.: *Polen*, w: Persak K., Kamiński Ł., Gieseke J. (red.): *Handbuch der kommunistischen Geheimdienste in Osteuropa 1944-1991*, Vandenhöck&Ruprecht, Göttingen 2009, s. 265-335 [tłumaczenie].

Paczkowski A.: *Politischer Prolog: Die Entstehung der III Republik*, w: Bingen D., Ruchniewicz K. (red.): *Länderbericht Polen*, Bundeszentrale für politische Bildung, Bonn 2009, s. 129-146.

Paczkowski A.: *Evropski obračuni s prošlostu*, w: Koźmiński M. (red.): *Evropska Civilizacija*, Stuzbeni Glasnik, Belgrad 2009, s. 389-402 [tłumaczenie].

Pańków I.: *Family capital in local democracy*, w: Wasilewski J. (red.): *Political leadership in Polish counties*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 55-82.

Persak K.: *Le crime de Jedwabne: éffacer et retrouver ses traces après la guerre*, w: Szurek J.-Ch., Wieviorka A. (red.): *Juifs et Polonais 1939-2008*, Albin Michel, Paryż 2009, s. 461-480.

Persak K.: *Au-delà de Jedwabne*, w: Combe S. et al. (red.): *Archives et histoire dans les sociétés postcommunistes*, La Découverte/BDIC, Paryż 2009, s. 259-268.

Persak K.: *Mutations et usage public de l'historiographie polonaise de la seconde moitié du XXe siècle*, w: Combe S. et al. (red.): *Archives et histoire dans les sociétés postcommunistes*, La Découverte/BDIC, Paryż 2009, s. 301-318.

Szpociński A.: *L'indulgence envers les crimes du communisme*, w: Jewsiewicki B., Nimis E. (red.): *Expériences et mémoire*, L'Harmattan, Paris 2008, s. 252-260.

Szpociński A.: *Histoire et mémoire sociale*, w: Ndayawel e Nziem I., Mudimbe-Boy E. (red.): *Images, mémoires et savoirs. Une histoire en partage avec Bogumil Koss Jewsiewicki*, Editions Karthala, Paris 2009, s. 223-230.

Traba R.: *Angewandte Geschichte. Gedächtnis und Landschaft als Träger historischer Forschung und Bildung*, w: Dmitrów E., Weger T. (red.): *Deutschlands östliche Nachbarschaften. Eine Sammlung von historischen Essays für Hans Henning Hahn*, Peter Lang. Internationalen Verlag der Wissenschaften, Frankfurt/M 2009, s. 121-132.

Ukielski P.: *Der Warschauer Aufstand im Bewusstsein der Polen. Das Museum des Warschauer Aufstands als Erinnerungsort*, w: Praca zbiorowa: *Erinnerungsorte in Ostmitteleuropa. Erfahrungen der Vergangenheit und Perspektiven*, Europäisches Netzwerk Erinnerung und Solidarität, Warszawa 2009, s. 66-69.

Wasilewski J.: *Introduction*, w: Wasilewski J., (red.): *Political leadership in Polish counties*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 7-28.

Wasilewski J.: *Sociological portrait of the political elite in six counties*, w: Wasilewski J. (red.):

Political leadership in Polish counties, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 29-54.

Wierzbicki M.: *Sowjetische Wirtschaftspolitik in den besetzten Ostgebieten Polens 1939-1941*, w: Młynarczyk J.A. (red.): *Polen unter deutscher und sowjetischer Besatzung 1939-1945*, Fibre Verlag, Osnabrück 2009, s. 131-155.

Wótek A.: *Lustration and Decommunization as an Instrument to Enhance Legitimacy: The Influences of the Past on the Present Rules of Politics*, w: Blasko A., Janušauskienė D. (red.): *Political Transformation and Changing Identities in Central and Eastern Europe*, Council for Research in Values and Philosophy, Washington 2008, s. 243-277.

Wonicki R.: *The Politics of Power and Freedom in the Thought of Schmitt and Arendt*, w: Minkov S., Nowak P. (red.): *Man and his Enemies*, University of Białystok, Białystok 2008, s. 262-275 [tłumaczenie].

Wnuk R.: *Die polnische Untergrundbewegung unter sowjetischer Besatzung 1939-1941*, w: Młynarczyk J.A. (red.): *Polen unter deutscher und sowjetischer Besatzung 1939-1945*, Fibre Verlag, Osnabrück 2009, s. 453-477.

Wnuk-Lipiński E.: *The Handbook of Political Behavior*, w: Dalton R.J., Klingemann H.-D. (red.): *The Handbook of Political Behavior*, Oxford University Press, s. 675-693. [wznowienie]

Żelichowski R.: *Is a state within the state possible? Neutral Moresnet and Baarle-Nassau/Baarle-Hertog - two cases of struggle for existence on the territory of the Kingdom of the Netherlands*, w: Heffner K. (red.): *Historical Regions Divided by the Borders. Cultural Heritage and Multicultural Cities*, No.9, vol. 2: "Region and Regionalism", University of Łódź, s. 211-220.

d) autorstwo rozdziału w monografii lub podręczniku w jęz. polskim

Bajda P.: *Spór o władzę na Słowacji w latach 1993-1998*, w: Błuszkowski J., Zalesny J. (red.): *Wielowymiarowość systemów politycznych. Teoretyczne założenia i praktyczne uwarunkowania*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2009, s. 36-46.

Baran A.F.: *Stanisław Broniewski „Orsza” wobec wydarzeń harcerskich w Polsce z lat 1980-1983*, w: Baran A.F. (red.): *Od zniewolenia do wolności. Studia historyczne*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Polskie Radio Białystok, Warszawa-Białystok 2009, s. 361-384.

Baran A.F., Wierzbicki M., Marszałec J.: *Wstęp*, w: Baran A.F. (red.): *Od zniewolenia do wolności. Studia historyczne*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Polskie Radio Białystok, Warszawa-Białystok 2009, s. 9-19.

Baran A.F.: *Ognisko harcerskie anno domini 2009*, w: Zych T. (red.): *Księga jubileuszowa z okazji 100-lecia Szkoły Realnej, Gimnazjum i Liceum w Tarnobrzegu 1909-2009*, Liceum Ogólnokształcące w Tarnobrzegu, Tarnobrzeg 2009, s. 139-171.

Baran A.F.: *Harcerstwo niezależne. Od Niezależnego Ruchu Harcerskiego do Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej*, w: Ceranka P., Stępień S. (red.): *„Jesteście naszą wielką szansą”. Młodzież na rozstajach komunizmu 1944-1989*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s. 203-215.

Baran A.F.: *Geneza Porozumienia KIHAM. Jak powstało Porozumienie Instruktorów Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego (25-26 października 1980 r.)*, w: Wierzbicki M. (red.): *Studia z dziejów harcerstwa 1944-1989* [Studia i materiały, t. 15], Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s. 77-96.

Baran A.F.: *Coś im dałem i coś zabrałem. Byłem!*, w: Wierzbicki M. (red.): *Studia z dziejów harcerstwa 1944-1989*, [Studia i materiały, t. 15], Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s.

211-217.

Burakowski A., Ukielski P.: *Wprowadzenie: Rozkład komunizmu - Pierestrojka - Specyfika Polski*, w: Burakowski A., Gubrynowicz A., Ukielski P.: *1989 - Jesień Narodów*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2009, s. 19-38.

Burakowski A.: *Rumunia - krwawy grudzień*, w: Burakowski A., Gubrynowicz A., Ukielski P.: *1989 - Jesień Narodów*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2009, s. 245-296.

Burakowski A.: *Bułgaria - w poszukiwaniu końca komunizmu*, w: Burakowski A., Gubrynowicz A., Ukielski P.: *1989 - Jesień Narodów*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2009, s. 297-348.

Burakowski A.: *Kult Nicolae Ceaușescu*, w: Dubicki T. (red.): *Współcześni historycy polscy o Rumunii*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2009, s. 305-320.

Codogni P.: *Aktywność społeczna w Polsce w 1956 roku. Obszary i kulminacje*, w: Szymoniczek J., Król E.C. (red.): *Rok 1956 w Polsce i jego rezonans w Europie*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, Warszawa 2009, s. 174-190.

Cześniak M.: *Partycypacja wyborcza Polaków*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009, s. 30.

Fiszer J.M.: *Wstęp*, w: Fiszer J.M. (red.): *Polska w Unii Europejskiej. Aspekty polityczne, międzynarodowe, społeczno-gospodarcze i wojskowe*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 7-12.

Fiszer J.M.: *Konsekwencje polityczne członkostwa Polski w Unii Europejskiej*, w: Fiszer J.M. (red.): *Polska w Unii Europejskiej. Aspekty polityczne, międzynarodowe, społeczno-gospodarcze i wojskowe*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 13-52.

Fiszer J.M.: *Skutki światowego kryzysu finansowego dla Polski*, w: Bożyk P. (red.): *Światowy kryzys finansowy - przyczyny i skutki*, Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa 2009, s. 145-154.

Fiszer J.M.: *Wejście Polski do strefy euro. Perspektywa politologa*, w: Rosati D. (red.): *Euro - ekonomia i polityka*, Wyższa Szkoła Handlu i Prawa im. R. Łazarskiego, Warszawa 2009, s. 280-304.

Gawlikowski K.: *ChRL a ruch „Solidarność” - dwie karty osobistych wspomnień z historii stosunków chińsko-polskich*, Góralczyk B. (red.): *Polska - Chiny: wczoraj, dziś, jutro*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2009, s. 290-306.

Gubrynowicz A.: *Węgry - przemiany niedokończone*, w: Burakowski A., Gubrynowicz A., Ukielski P.: *1989 - Jesień Narodów*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2009, s. 39-100.

Gubrynowicz A.: *NRD - przegrana rewolucja?*, w: Burakowski A., Gubrynowicz A., Ukielski P.: *1989 - Jesień Narodów*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2009, s. 101-182.

Grosse T.G.: *Systemy wsparcia eksperckiego dla uczestników dialogu społecznego w wybranych krajach Unii Europejskiej: Dania*, w: Zybala A. (red.): *W kierunku dialogu opartego na wiedzy*, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Centrum Partnerstwa Społecznego Dialog, Warszawa 2009, s. 57-76.

Grosse T.G.: *Systemy wsparcia eksperckiego dla uczestników dialogu społecznego w wybranych krajach Unii Europejskiej: Niemcy*, w: Zybala A. (red.): *W kierunku dialogu opartego na wiedzy*, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Centrum Partnerstwa Społecznego Dialog, Warszawa 2009,

s. 192-212.

Grosse T.G.: *Odnowiona strategia lizbońska a polityka spójności: ocena rezultatów współpracy i perspektywy rozwoju*, w: Kukliński A., Pawłowski K., Woźniak J. (red.): *Kreatywna i innowacyjna Europa wobec wyzwań XXI wieku*, t. I, Biblioteka Małopolskiego Obserwatorium Polityki Rozwoju, Kraków 2009, s. 163-198.

Grosse T.G.: *Wpływy europeizacji na kierunki procesów rozwoju w Polsce*, w: Kukliński A., Pawłowski K., Woźniak J. (red.): *Polska wobec wyzwań cywilizacji XXI wieku*, Biblioteka Małopolskiego Obserwatorium Polityki Rozwoju, Tom II, Kraków 2009, s. 157-174.

Grosse T.G.: *Doświadczenia polskiej prezydencji jako wyzwanie dla polskiej polityki*, w: Szczerski K. (red.): *Prezydencja w Unii Europejskiej. Analizy i doświadczenia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009, s. 89-105.

Grosse T.G.: *Europeizacja administracji - Nowe Metody Zarządzania w nowych państwach członkowskich Unii Europejskiej*, w: Kolarska-Bobińska L. (red.): *Nowe metody zarządzania w państwach Unii Europejskiej*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009, s. 101-131.

Grosse T.G., Fatkowski M., Skwarczyńska E.: *Przypadek agencji wdrażającej - między kulturą polityczną, europeizacją i wyzwaniem modernizacyjnymi*, w: Kolarska-Bobińska L. (red.): *Nowe metody zarządzania w państwach Unii Europejskiej*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2009, s. 133-156.

Grosse T.G.: *Przygotowanie polskiej prezydencji w 2011 r. Główne wyzwania administracyjne*, w: Fiszer J.M. (red.): *Polska w Unii Europejskiej. Aspekty polityczne, międzynarodowe, społeczno-gospodarcze i wojskowe*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 162-216.

Gubrynowicz A.: *Znaczenie ratyfikacji przez Polskę Protokołu z Kioto dla stosunków Rzeczypospolitej ze Stanami Zjednoczonymi i Unią Europejską*, w: Orzelska A. (red.): *Stosunki transatlantyckie z perspektywy polskiej polityki zagranicznej*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Warszawa 2009, s. 121-134.

Holzer J.: *Podzielona Europa 1955/1956. Żelźenie mrozu czy prawdziwa odwilż?* w: Szymoniczek J., Król E.C. (red.): *Rok 1956 w Polsce i jego rezonans w Europie*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, Warszawa 2009, s. 97-104.

Jakóbiak W.: *Liberalizacja przepływów kapitałowych a wzrost gospodarczy. Teoria i praktyka*, w: Małecki W. (red.): *Globalny kryzys finansowy a polska gospodarka*, Vizja Press&IT, Warszawa 2009, s. 13-36.

Jakóbiak W.: *Gospodarka polska w Unii Europejskiej - z perspektywy globalnej*, w: Fiszer J.M. (red.): *Polska w Unii Europejskiej. Aspekty polityczne, międzynarodowe, społeczno-gospodarcze*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 411-433.

Jarząbek W.: *Zagraniczne reakcje na wydarzenia polskiego Marca 1968 w raportach polskich dyplomatów*, w: Kisielwicz D., Świder M. (red.): *Marzec'68 z czterdziestoletniej perspektywy*, Uniwersytet Opolski, Opole 2009, s. 203 -218.

Jarząbek W.: *Na szachownicy wielkich mocarstw. Polska w kontekście międzynarodowym 1988*, w: Friszke A. (red.): *W przededniu wielkiej zmiany. Polska w 1988 roku. Polska w 1988 roku*, Europejskie Centrum Solidarności, Gdańsk 2009, s. 7-25.

Jarząbek W.: *Wpływ wydarzeń 1956 roku na politykę zagraniczną PRL*, w: Szymoniczek J., Król E.C. (red.): *Rok 1956 w Polsce i jego rezonans w Europie*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, Warszawa 2009, s. 198-216.

Jasiewicz K.: *Od redaktora „Serii Wschodniej”*, w: Michajlik L., *Kościół katolicki na Grodzieńszczyźnie 1939-1956*, „Seria Wschodnia” [Jasiewicz K. - red.], Instytut Studiów Politycznych PAN, Oficyna Wydawnicza RYTM, Warszawa 2008, s. 9-15.

Jasiewicz K.: *Aresztowani na Kresach Wschodnich (1939-1941)*, w: Materski W., Szarota T. (red.): *Polska 1939-1945. Straty osobowe i ofiary represji pod dwiema okupacjami*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s. 227-237.

Kamiński A.Z., Szlajfer H.: *Kierunek transatlantycki w polskiej polityce zagranicznej a projekt Wspólnej Europejskiej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony*, w: Orzelska A. (red.): *Stosunki transatlantyckie z perspektywy polskiej polityki zagranicznej*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Warszawa 2009, s. 31-57.

Kinowska Z.: *Postanki IV kadencji - życie prywatne a zawodowe*, w: Jeziński M., Wincławska M., Brodzińska B. (red.): *Płeć w życiu publicznym*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2009, s. 159-172.

Kozarzewski P.: *Prywatyzacja w Polsce a odpowiedzialność za konsekwencje podejmowanych działań gospodarczych*, w: Rogatko B. (red.): *Własność to odpowiedzialność - wiedza, praktyka, doświadczenie*, Europejski Instytut Nieruchomości, Warszawa - Kraków 2009, s. 139-150.

Król E.C.: *Propaganda Trzeciej Rzeszy wobec Polski i Polaków w latach 1939-1945 / Die Propaganda des Dritten Reiches gegenüber Polen und den Polen von 1939-1945*, w: Król E.C., Jackiewicz D. (oprac.): *W obiektywie wroga. Niemieccy fotoreporterzy w okupowanej Warszawie / Die deutschen Bildberichterstatter im besetzten Warschau 1939-1945*, Oficyna Wydawnicza Rytm, Warszawa 2009, s. 15-30.

Król E.C.: *Wystąpienia publiczne przywódców państw totalitarnych. Istota - cel - funkcja*, w: Szklarski B. (red.): *Gra w przywództwo. Jak zdobyć i utrzymać władzę*, Collegium Civitas, Centrum Kreowania Liderów, Warszawa 2008, s. 97-104.

Król E.C.: *O polskiej kulturze w 1956 roku*, w: Szymoniczek J., Król E.C. (red.): *Rok 1956 w Polsce i jego rezonans w Europie*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, Warszawa 2009, s. 145-163.

Leś E.: *Wprowadzenie*, w: Leś E., Chodyra P., Ołdak M. (red.): *Obszary gospodarki społecznej. Doświadczenia Partnerstwa na Rzecz Rozwoju „Tu jest praca”*, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2008, s. 7-12.

Leś E.: *Kształcenie liderów lokalnych i menedżerów gospodarki społecznej. Wnioski i rekomendacje Partnerstwa „Tu jest praca”*, w: Leś E., Chodyra P., Ołdak M. (red.): *Obszary gospodarki społecznej. Doświadczenia Partnerstwa na Rzecz Rozwoju „Tu jest praca”*, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2008, s. 115-124.

Leś E., Ołdak M.: *Kondycja i perspektywy rozwoju podmiotów gospodarki społecznej w Polsce. Konkluzje i rekomendacje*, w: Leś E., Chodyra P., Ołdak M. (red.): *Obszary gospodarki społecznej. Doświadczenia Partnerstwa na Rzecz Rozwoju „Tu jest praca”*, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2008, s. 213-239.

Mach B.W.: *Dynamika postaw wobec Unii Europejskiej w pokoleniu młodych Polaków*, w: Skotnicka-Illasiewicz E. (red.): *5 lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej w perspektywie społecznej*, Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, Warszawa 2009, s. 95-111.

Madajczyk P.: *Gomułka - dwie odmienności od linii stalinowskiej*, w: Szymoniczek J., Król E.C. (red.): *Rok 1956 w Polsce i jego rezonans w Europie*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, Warszawa 2009, s. 56-70.

Madajczyk P.: *Okoliczności powstania „Orędzia” biskupów polskich do biskupów niemieckich*, w: Kucharski W., Strauchold G. (red.): *Wokół Orędzia. Kardynał Bolesław Kominek prekursor pojednania polsko-niemieckiego*, Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” Wrocław 2009, s. 109-120.

Materski W.: *Przedmowa*, w: Baran A.F. (red.): *Od zniewolenia do wolności. Studia historyczne*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Polskie Radio Białystok, Warszawa-Białystok 2009, s. 7-8.

Materski W.: *Wprowadzenie*, w: Materski W., Szarota T.: *Polska 1939-1945. Straty osobowe i ofiary represji pod dwiema okupacjami*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s. 201-205.

Materski W.: *Jeńcy wojenni i internowani w latach 1939-1941*, w: Materski W., Szarota T.: *Polska 1939-1945. Straty osobowe i ofiary represji pod dwiema okupacjami*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s. 215-226.

Marciniak W.: *Reforma polityczna czy dezorganizacja? Kształtowanie się organów władzy wykonawczej w Rosji*, w: Drzonek M., Wołek A. (red.): *Władza wykonawcza w Polsce i Europie*, Ośrodek Myśli Politycznej, Wyższa Szkoła Biznesu - NLU, Kraków - Nowy Sącz, s. 138-153.

Motyka G.: *Włodzimierzec i Parośle: dwie strony pierwszej akcji UPA*, w: Baran A.F. (red.): *Od zniewolenia do wolności. Studia historyczne*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Polskie Radio Białystok, Warszawa-Białystok 2009, s. 75-86.

Nałęcz S.: *Potencjał ekonomiczny i społeczny oraz wybrane funkcje sektora gospodarki społecznej w Polsce*, Leś E., Chodyra P., Ołdak M. (red.): *Obszary gospodarki społecznej. Doświadczenia Partnerstwa na Rzecz Rozwoju „Tu jest praca”*, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2008, s. 21-28.

Nałęcz S.: *Wnioski i rekomendacje metodologiczne w zakresie badań ilościowych organizacji gospodarki społecznej*, w: Leś E., Chodyra P., Ołdak M. (red.): *Obszary gospodarki społecznej. Doświadczenia Partnerstwa na Rzecz Rozwoju „Tu jest praca”*, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2008, s. 125-138.

Orzechowska D.K.: *Migracje Polaków po przystąpieniu do Unii Europejskiej. Szansa dla polskich obywateli czy zagrożenie gospodarcze dla Polski?*, w: Fiszer J.M. (red.): *Polska w Unii Europejskiej. Aspekty polityczne, międzynarodowe, społeczno-gospodarcze i wojskowe*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 516-540.

Paczkowski A.: *Przyjaźń - pomoc - przykład. Relacje między sowieckimi i polskimi organami bezpieczeństwa w latach 1944-1990*, w: Rokicki K., Stępień S. (red.): *W objęciach Wielkiego Brata. Sowiet w Polsce 1944-1993*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s. 185-202.

Paczkowski A.: *Represje sowieckie wobec uczestników polskiego podziemia zbrojnego w latach 1944-1945*, w: Materski W., Szarota T. (red.): *Polska 1939-1945. Straty osobowe i ofiary represji pod dwiema okupacjami*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s. 279-290.

Schlesinger K.: *Zjednoczeni w różnorodności? Problem rasizmu i ksenofobii w Polsce i w Unii Europejskiej*, w: Fiszer J.M. (red.): *Polska w Unii Europejskiej. Aspekty polityczne, międzynarodowe, społeczno-gospodarcze i wojskowe*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 69-89.

Schlesinger K.: *Wpływ zmian społeczno-ekonomicznych na kształtowanie się prawicowego ekstremizmu*, w: Fiszer J.M. (red.): *Polska w Unii Europejskiej. Aspekty polityczne, międzynarodowe, społeczno-gospodarcze i wojskowe*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 357-373.

Stryjek T.: *Politycy, polityka historyczna i historiografia. Niektóre aspekty zmagania o pamięć na*

podstawie Ukrainy, w: Baran A.F. (red.): *Od zniewolenia do wolności. Studia historyczne*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Polskie Radio Białystok, Warszawa-Białystok 2009, s. 419-444.

Stola D.: *Jak i dlaczego kampania marcowa stała się antyżydowska?* w: Berendt G. (red.): *Spółeczność żydowska w PRL przed kampanią antysemitką 1967-1968 i po niej*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s. 107-118.

Szklarski B.: *O konieczności potwierdzania przywództwa*, w: Szklarski B. (red.): *Gra w przywództwo. Jak zdobyć i utrzymać władzę*, Collegium Civitas, Centrum Kreowania Liderów, Warszawa 2008, s. 5-10.

Szljajfer H.: *«Jesli eksperyment w Polsce się powiedzie, inne kraje mogą pójść w jej ślady» 1989-2008*, w: Szljajfer H. (red.): *«My Naród...». 90 lat stosunków dyplomatycznych między Polska a USA*, Wrchium Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ambasada stanów Zjednoczonych Ameryki w Warszawie, Warszawa 2009, s. 96.

Szpociński A.: *Historia a pamięć społeczna*, w: Traba R. (red.): *Akulturacyja/asymilacyja na pograniczach kulturowych Europy Środkowo-Wschodniej w XIX i XX wieku*, t. 1. „Stereotypy i pamięć”, Instytut Studiów Politycznych PAN, Niemiecki Instytut Historyczny, Warszawa 2009, s. 29-35.

Szpociński A.: *Od zamkniętej do otwartej formuły kanonu kulturowego*, w: Gwóźdź A., Zeidler-Janiszewska A. (red.): *Przestrzenie kultury - dyskursy teorii. W piętnastolecie kwartalnika „Kultura Współczesna”*, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2008, s. 75-83.

Szpociński A.: *Wizualizacyja pamięci społecznej*, w: Szpociński A. (red.): *Pamięć zbiorowa jako czynnik integracyji i źródło konfliktów*, t. 4 w serii: „Współczesne Społeczeństwo Polskie wobec Przeszłości”, Instytut Studiów Politycznych PAN, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Collegium Civitas, Warszawa 2009, s. 227-236.

Szpociński A.: *Metafora miejsc pamięci*, w: Sujecka J. (red.): *Metafory w dyskursie humanistycznym - w mówieniu publicznym i w mowie potocznej*, w serii: „Studia Litteraria Polono-Slavica” 2008, tom 8, Instytut Sławistyki PAN, Towarzystwo Naukowe Warszawskie, Warszawa 2009, s. 129-139.

Szpociński A.: *Nowe formy tradycyji*, w: Ojak-Krzemień S. (red.): *Przyszłość tradycyji*, w serii „Kultura i Przyszłość”, Wydawnictwo Libra S.C., Białystok 2008, s. 29-36.

Szymoniczek J.: *Pomoc humanitarna dla Węgrów w 1956 i 1957 roku*, w: Szymoniczek J., Król E.C. (red.): *Rok 1956 w Polsce i jego rezonans w Europie*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, Warszawa 2009, s. 253-264.

Traba R.: *Wprowadzenie*, w: Traba R. (red.): *Akulturacyja/asymilacyja na pograniczach kulturowych Europy Środkowo-Wschodniej w XIX i XX wieku*, t. 1. „Stereotypy i pamięć”, Instytut Studiów Politycznych PAN, Niemiecki Instytut Historyczny, Warszawa 2009, s. 9-14.

Ukielski P.: *Wstęp*, w: Burakowski A., Gubrynowicz A., Ukielski P.: *1989 - Jesień Narodów*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2009, s. 11-18.

Ukielski P.: *Zakończenie*, w: Burakowski A., Gubrynowicz A., Ukielski P.: *1989 - Jesień Narodów*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2009, s. 249-

Ukielski P.: *Czechosłowacja - implozja systemu*, w: Burakowski A., Gubrynowicz A., Ukielski P.: *1989 - Jesień Narodów*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2009, s. 183-244.

Wierzbicki M.: *Postawy mieszkańców Garbatki w czasie II wojny światowej (refleksja badawcza)*, w: Baran A.F. (red.): *Od zniewolenia do wolności. Studia historyczne*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Polskie Radio Białystok, Warszawa-Białystok 2009, s. 445-456.

Wierzbicki M.: *Przemiany polityczne w Radomiu i w województwie radomskim w pierwszym półroczu 1989 roku w świetle dokumentów Służby Bezpieczeństwa PRL*, w: Słowiński K. (red.): *Wybierzmy wolność. Wybory parlamentarne w czerwcu 1989 roku w Radomiu i regionie radomskim*, Ośrodek Kultury i Sztuki „Resursa Obywatelska”, Radom 2009, s. 45-54.

Wierzbicki M.: *Postawy członków ZMP wobec rzeczywistości epoki stalinizmu*, w: Ceranka P., Stępień S. (red.): *„Jesteście naszą wielką szansą”. Młodzież na rozstajach komunizmu 1944-1989*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s. 48-78.

Wierzbicki M.: *Struktury i działalność Armii Krajowej w okręgu kielecko-radomskim AK „Jodła” ze szczególnym uwzględnieniem inspektoratu radomskiego w latach 1943-1944*, w: Bednarczyk P. (red.): *Patriotyczna lekcja historii - czyn zbrojny żołnierzy Armii Krajowej w regionie radomskim*, Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Radom 2009, s. 33-46.

Wnuk R.: *Stosunki polsko-ukraińskie podczas II wojny światowej w polskiej historiografii po 1989 r.*, w: Baran A.F. (red.): *Od zniewolenia do wolności. Studia historyczne*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Polskie Radio Białystok, Warszawa-Białystok 2009, s. 399-418.

Wódka J.: *Czy Polska powinna wspierać starania Turcji o członkostwo w Unii Europejskiej?* w: Fiszer J.M. (red.): *Polska w Unii Europejskiej. Aspekty polityczne, międzynarodowe, społeczno-gospodarcze i wojskowe*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 374-390.

Zajączkowski M.: *Drogi do porozumienia między polskim i ukraińskim podziemiem niepodległościowym w latach 1945-1947*, w: Baran A.F. (red.): *Od zniewolenia do wolności. Studia historyczne*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Polskie Radio Białystok, Warszawa-Białystok 2009, s. 271-316.

Zaremba M.: *«Jak nie urok, to...» Strach przed czerwonoarmistami 1944-1947*, w: Rokicki K., Stępień S. (red.): *W objęciach wielkiego brata. Sowietów w Polsce 1944-1993*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s. 235-262.

Zubelewicz K.: *Pozycja ekonomiczna samorządu lokalnego w Polsce*, w: Kleer J. (red.): *Samorząd lokalny. Od teorii do badań empirycznych*, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa 2009, s. 63-76.

Żelichowski R.: *Co z tą Belgią?* w: Fiszer J.M. (red.): *Polska w Unii Europejskiej. Aspekty polityczne, międzynarodowe, społeczno-gospodarcze i wojskowe*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 320-356.

Żelichowski R.: *Wstęp od redaktora*, w: Żelichowski R. (red.): *Świat i Polska wobec globalnych wyzwań*, w serii: „Biblioteka Prac Doktorantów” t. 1, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 461.

e) redakcja naukowa monografii lub podręcznika

Baran A.F. (red.): *Od zniewolenia do wolności. Studia historyczne*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Polskie Radio Białystok, Warszawa-Białystok 2009, s. 499.

Fiszler J.M. (red.): *Polska w Unii Europejskiej. Aspekty polityczne, międzynarodowe, społeczno-gospodarcze i wojskowe*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 620.

Friszke A. (red.): *W przededniu wielkiej zmiany. Polska w 1988 roku*, Europejskie Centrum Solidarności, Gdańsk 2009, s. 115.

Jasiewicz K. (wstęp i wybór): *Bóg i Jego polska owczarnia w dokumentach 1939-1945*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Oficyna Wydawnicza Rytm, Warszawa 2009 s. 445.

Jasiewicz K. (oprac.): *Rzeczywistość sowiecka 1939-1941 w świadectwach polskich Żydów*, w serii: Jasiewicz K. (red.): „Seria Wschodnia”, Instytut Studiów Politycznych PAN, Oficyna Wydawnicza Rytm, Warszawa 2009, s. 403.

Król C.E., Jackiewicz D. (oprac.): *W obiektywie wroga. Niemieccy fotoreporterzy w okupowanej Warszawie / Die deutschen Bildberichterstatter im besetzten Warschau 1939-1945*, Warszawa 2009, Oficyna Wydawnicza Rytm, Dom Spotkań z Historią, Warszawa 2009, s. 407.

Materski W., Szarota T. (red.): *Polska 1939-1945. Straty osobowe i ofiary represji pod dwiema okupacjami*, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s. 353.

Orzelska A. (red.): *Stosunki transatlantyckie z perspektywy polskiej polityki zagranicznej*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas, Warszawa 2009, s. 153.

Paczkowski A. (wstęp i opracowanie): *Wywiad polski w 1949 r. Sprawozdanie z działalności*, w serii: Paczkowski A. (red.): „Dokumenty do dziejów PRL”, z. 21, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 309.

Persak K., Kamiński Ł., Gieseke J. (red.): *Handbuch der kommunistischen Geheimdienste in Osteuropa 1944-1991*, Vandenhöck&Ruprecht, Getynga 2009, s. 583. [tłumaczenie]

Persak K., Machcewicz P. (red.): *Polski wiek XX, t. 1: Dwudziestolecie międzywojenne*, Bellona, Warszawa 2009, s. 340.

Stodkowska I. (red.): *Wybory 1989. Dokumenty strony solidarnościowo-opozycyjnej, t. I: „Kwatera Główna”*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 300 + Aneks - Fotografie.

Szklarski B. (red.): *Gra w przywództwo. Jak zdobyć i utrzymać władzę*, Collegium Civitas, Centrum Kreowania Liderów, Warszawa 2008, s. 246.

Szljajfer H. (red.): «*My Naród...*». *90 lat stosunków dyplomatycznych między Polska a USA*, Wrchium Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ambasada stanów Zjednoczonych Ameryki w Warszawie, Warszawa 2009, s. 96.

Szpociński A. (red.): *Pamięć zbiorowa jako czynnik integracji i źródło konfliktów, t. 4 w serii: „Współczesne Społeczeństwo Polskie wobec Przeszłości”*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Collegium Civitas, Warszawa 2009, s. 240.

Szymoniczek J., Król E.C. (red.): *Rok 1956 w Polsce i jego rezonans w Europie*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, Warszawa 2009, s. 343.

Traba R. (red.): *Akulturacyja/asymilacja na pograniczach kulturowych Europy Środkowo-Wschodniej w XIX i XX wieku, t. 1. „Stereotypy i pamięć”*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Niemiecki Instytut Historyczny, Warszawa 2009, s. 296.

Wasilewski J. (red.): *Political leadership in Polish counties*, Instytut Studiów Politycznych PAN,

Warszawa 2009, s. 224.

Wierzbicki M. (red.): *Studia i materiały z dziejów harcerstwa 1944-1989*, t. 15, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2009, s. 248.

Wołek A., Drzonek M. (red.): *Władza wykonawcza w Polsce i Europie*, Ośrodek Myśli Politycznej, Dante, WSB-NLU, Kraków-Nowy Sącz 2009, s. 365.

Żelichowski R. (red.): *Świat i Polska wobec globalnych wyzwań*, w serii: „Biblioteka prac Doktorantów” t. 1, Instytut Studiów Politycznych PAN, Warszawa 2009, s. 461.

f) redakcja naukowa czasopisma lub wydawnictwa ciągłego, lub serii wydawniczej

Jasiewicz K. (red.): Seria wydawnicza: „Seria Wschodnia”, Oficyna Wydawnicza Rytm, Instytut Studiów Politycznych PAN.

Kaczorowski P. (red.): *Civitas. Studia z Filozofii Polityki*, Instytut Studiów Politycznych PAN.

Kofman J., Roszkowski W. (red.): *Europa Środkowo-Wschodnia*, Instytut Studiów Politycznych PAN.

Leś E., Chodyra P., Ołdak M. (red.): *Obszary gospodarki społecznej. Doświadczenia Partnerstwa na Rzecz Rozwoju „Tu jest praca”*, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2008, s. 240.

Madajczyk P. (red.): *Rocznik Polsko-Niemiecki*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Collegium Civitas.

Manterys A. (red.): Seria wydawnicza: *Współczesne teorie socjologiczne*, Zakład Wydawniczy Nomos.

Paczkowski A. (red.): Seria: „Dokumenty do dziejów PRL”, ISP PAN.

Roszkowski W.: *Studia Polityczne*, Instytut Studiów Politycznych PAN.

Szlajfer H.: *Sprawy Międzynarodowe / The Polish Quarterly of International Affairs*, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych.

Szpociński A. (red.): Seria wydawnicza: *Współczesne społeczeństwo polskie wobec przeszłości*, Instytut Studiów Politycznych PAN, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Collegium Civitas.

Żelichowski R. (red.): Seria wydawnicza: „Biblioteka Prac Doktorantów” t. 1, Instytut Studiów Politycznych PAN.

g) publikacje popularnonaukowe

Friszke A.: *Rok 1989. Polska droga do wolności*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2009, s. 231.

Holzer J.: *Salami po polsku*, w: A. Brzeziecki A. (red.): *Lekcje historii PRL*, Wydawnictwo WAB, Warszawa 2009, s. 32-53.

Wicz K., Pomian K.: *O «polityce historycznej»*, „Karta. Kwartalnik Historyczny” 2008, nr 57, s. 145-149. [dyskusja]

Kofman J.: *Szczepkowska miała rację* [z Antonim Dudkiem i Andrzejem Paczkowskim] oraz czy ta

Polska była Polską? w: Brzezicki A. (red.): *Lekcje historii PRL*, Wydawnictwo WAB, Warszawa 2009, s. 288-314 i 326-351.

Leszczyński A.: *Leczyć czy karać? Polityka, narkotyki i wojny kulturowe*, w: *Narkotyki. Przewodnik Krytyki Politycznej*, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, seria: „Przewodniki Krytyki Politycznej”, t. 7, Warszawa 2008.

Motyka G.: *Polsko-ukraiński konflikt pamięci. Czy możliwy jest wspólny podręcznik historii*, „Więź”, nr 10, s. 24-32.

Natęcz S.: *Wybrane wyniki badań statystycznych zrealizowanych przez GUS na formularzach SOF, w: Sektor non-profit w Polsce*, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Warszawa 2009, s. 1-20.

Natęcz S.: *Producenci korzyści społecznych*, „Obywatel” 2009, nr 3(47), s. 115-122.

Stodkowska I.: *KIK w samo południe. Kluby Inteligencji Katolickiej w wyborach 1989 roku*, „Więź” 2009, nr 5-6, s. 131-141.

Stryjek T.: *Mit fundamentalny współczesnej Ukrainy*, „Nowa Europa Wschodnia” 2009, nr 3-4 (V-VIII), s. 175-181.

Ukielski P.: *Spór o Powstanie Warszawskie*, „Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej” 2009, nr 8-9(103-104), s. 116-125.

Wierzbicki M.: *Odpowiedź na ankietę naukową*, w: *Polska 1944/45-1989*, t. 8: „Studia i materiały. Historycy o badaniach dziejów Polski Ludowej. Ankieta”, Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2008, s. 154-160.

Wierzbicki M.: *Rozwój, funkcjonowanie i upadek Zakładów Tworzyw Sztucznych „Pronit” w latach 1945-2000*, w: Wierzbicki M (red.): *Szkice z dziejów Pionek*, t. IV, Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Pionkach, Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, Obwód Ziemia Radomska, Pionki 2009, s. 39-89.

Wierzbicki M (red.): *Szkice z dziejów Pionek*, t. IV, Pionki 2009.

Wierzbicki M.: *Załoga ZTS „Pronit” na co dzień. Szkic do portretu*, w: Wierzbicki M (red.): *Szkice z dziejów Pionek*, t. IV, Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Pionkach, Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, Obwód Ziemia Radomska, Pionki 2009, s. 165-203.

Wierzbicki M.: *Odpowiedź na ankietę naukową*, „Studia i Materiały: Polska 1944/45-1989” 2009, nr 8, s. 154-160.

Inna ważniejsza publicystyka i popularyzacja

Burakowski A.: **1)** Liczne wystąpienia radiowe dotyczące krajów Europy Środkowo-Wschodniej, **2)** *Próba porównania. Droga Polski i Rumunii po upadku komunizmu*, [w jęz. rumuńskim] „Observator Cultural”, anul X, nr. 215(473), 7-13 mai 2009.

Codogni P.: *Akuszerowie wolności*, „Tygodnik Powszechny” 2009, nr 37, s. 36.

Friszke A.: 1) *Historical Bias in Poland: Lustration as a Political Instrument*, w: Swoboda H., Wiersma J.M. (red.): *Politics of the Past: The Use and Abuse of History*, PSE, Belgium 2009, s. 105-112, 2) *Jak hartował się radykalizm Kurtyki*, „Gazeta Wyborcza”, 7 kwietnia, 3) *Drogi polskiej lewicy: tradycja, ewolucja, tożsamość*, „Nowy Przegląd Europejski” 2009, nr 2(19), [wersja angielska: *Ways of Polish Left: tradition, evolution, identity*, „The New European Review. Socialist Group in the European Parliament”, June 2009, nr 2/(19)].

Gawlikowski K.: *Polskie wizje Europy*, „Zarys. Kulturmagazin” 2009, nr 8, s. 11-13.

Holzer J.: *Jeśli jutro wojna*, w: *Jak rozpętała się II wojna światowa*, Polityka, s. 76-79.

Holzer J.: *Jak upadły demokracje*, *Jak rozpętała się II wojna światowa*, Polityka, s. 17-22.

Jasiewicz K.: 1) Jasiewicz K.: Refleksje o „Dzienniku Śląskim” Helene Pluschke, w: „Karta. Kwartalnik Historyczny” 2009, nr 58, s. 143-145. 2) *Nie drażnijmy sąsiadów*, „Rzeczpospolita” nr 14, 17-18 stycznia 2009, 3) *Rzeczywistość stawia opór*, „Rzeczpospolita” nr 20, 24-25 stycznia 2009,

Król E.C.: Kilkanaście wywiadów radiowych i telewizyjnych, udział w programach historycznych i politologicznych, w tym udział w kilkugodzinnych programach TVP 1 i TVP INFO z okazji rocznicy wybuchu II wojny światowej (Westerplatte, 1 września 2009 r.) i rocznicy agresji ZSRR na Polskę (Fort na Sadybie w Warszawie, 17 września 2009 r.).

Leszczyński A.: Publikacja kilkudziesięciu artykułów o tematyce społecznej i historycznej, w tym recenzje książek nominowanych do Nagrody im. K. Moczarskiego.

Materski W.: 1) *Liczenie strat (wywiad)*, „Karta. Kwartalnik Historyczny” 2009, nr 59, s. 132-136, 2) *70. rocznica wybuchu II wojny światowej*, [wywiad] „Dziennik”, „Magazyn Dziennika”, 29-30 lipca, 3) *Liczenie strat*, [wywiad], „Karta. Kwartalnik historyczny” 2009, nr 509, s. 132-136, 4) *Wypowiedzi dla wielu stacji w kraju i za granicą*.

Paczkowski A.: Liczne wystąpienia (wypowiedzi, udział w dyskusjach) w mediach elektronicznych na tematy związane z historią najnowszą, komentarze do programów TVP Historia.

Zaremba M.: Publicystyka w „Gazecie Wyborczej” i „Polityce”, wystąpienia w TVP.

Żelichowski R.: *Na marginesie 150. rocznicy urodzin Josepha Lindleya*, „Kronika Warszawy” 2009, nr 1(140), s. 46-56.

Recenzje wydawnicze i inne opinie

Dziak W.J.: 1) *Jednostka - społeczeństwo - instytucja. Wybrane problemy badawcze współczesnych nauk społecznych*, Uniwersytet Gdański, 2) *Japonia na początku XXI wieku*, Wydawnictwo Adam Marszałek, 3) Pietrasik M., Mierzejewska D. (red.): *Problemy, wyzwania i szanse współczesnych stosunków międzynarodowych w Azji Wschodniej*, Uniwersytet Łódzki, 4) *Tranzycja systemu politycznego Korei Południowej*, Wydawnictwo Adam Marszałek, 5) *Komisja europejska wobec wyzwań współczesnego rynku pracy i miejsce na nim osób defaworyzowanych*, WSKiMS im. J.

Giedroycia.

Fischer J.: Recenzje wydawnicze dla periodyków: „Studia Polityczne” i „Myśl Ekonomiczna i Prawna”.

Holzer J.: „Solidarność” w wybranych polskich i obcych podręcznikach szkolnych do historii, Europejskie Centrum Solidarności.

Kofman J.: 1) Codogni P., *Okrągły Stół, czyli polski Rubikon*, Collegium Civitas, Prószyński i S-ka, 2) Burakowski A., Gubrynowicz A., Ukielski P., 1989 - *Jesień Narodów*, Collegium Civitas, Instytut Studiów Politycznych PAN

Król E.C.: 1) Opinia o celowości polskiego wydania publikacji Astrid Irrgang, *Leutnant der Wehrmacht Peter Stölten in seinen Feldpostbriefen. Vom richtigen Leben im falschen*, Wydawnictwo Świat Książki, 2) Opinia na temat celowości tłumaczenia na język polski książki Konrada Schullera, *Der letzte Tag von Borów. Polnische Bauern, deutsche Soldaten und ein unvergangener Krieg*, Wydawnictwo Świat Książki, 3) Opinia o poprawności merytorycznej wydawnictwa *II wojna światowa*, wydawanego przez New Media Concept.

Mach B.W.: „Podziały klasowe i nierówności społeczne. Refleksje socjologiczne po dwóch dekadach realnego kapitalizmu w Polsce”, Oficyna Naukowa.

Madajczyk P.: Dariusz Węgrzyn, „Struktury bezprawia. Urząd Bezpieczeństwa w powiecie rybnickim (1945-1947)”, IPN Katowice.

Manterys A.: 1) Goffman E., *Encounters*, Zakład Wydawniczy Nomos, 2) Goffman E., *Frame analysis*, Zakład Wydawniczy Nomos, 3) Tyszkiewicz A., *Mechanizmy ustanawiające ład społeczny a relacja między normalnością przekonań i normalnością zachowań*, Zakład Wydawnictw Uniwersytetu Warszawskiego.

Marciniak W.: 1) *Spór o konstytucję niepodległego Kirgistanu*, „Studia Polityczne”, 2) *Militaryzacja elity politycznej w Rosji podczas prezydentury Putina - interpretacja alternatywna*, „Studia Polityczne”, 3) Holzer J., Balik S., „Postkomunistyczne reżimy niedemokratyczne. Badania nad przemianami teorii politycznej w okresie po transformacji ustrojowej”, Ośrodek Myśli Politycznej, 4) Mizgala J., „Modele polityki zagranicznej Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych i Rosji”, ISP PAN.

Materski W.: 1) Jaworski P., „Marzyciele i oportuniści. Stosunki polsko-szwedzkie w latach 1939-1945”, Instytut Pamięci Narodowej, 2) „Polityka bezpieczeństwa narodowego państw obszaru WNP. Wybrane problemy”, Wydawnictwo Rafał Marszałek, 3) „W objęciach Wielkiego Brata. Sowietci w Polsce 1944-1993”, Instytut Pamięci Narodowej, 4) „Drogi do niepodległości. Szanse, kontrowersje, problemy”, Wydawnictwo Adam Marszałek, 5) Ciesielski S., „Historia Gułagu”, Instytut Pamięci Narodowej.

Mocek S.: 1) „Pokolenie JP II. Dylematy światopoglądowe młodzieży”, Wydawnictwo Zysk i ska, 2) „The Political Economy of Communication”, Wydawnictwo Naukowe PWN.

Nałęcz S.: „Udział Spółdzielni w gospodarce narodowej Polski w latach 1989-2004”, Spółdzielczy Kwartalnik Naukowy.

Nogal A.M.: Gustav Radbruch, „Filozofia prawa”, Wydawnictwo Naukowe PWN.

Paczkowski A.: Recenzje wydawnicze dla: IPN, Wydawnictwa Naukowego UAM, Wyd. Adam Marszałek, Wyd. Damart.

D.: 1) *Migracje, społeczeństwo obywatelskie i władza. Kulturowe uwarunkowania tworzenia stowarzyszeń etnicznych wśród polskich emigrantów w Wielkiej Brytanii - perspektywa antropologiczna*, w: Duszczyk M., Lesińska M. (red.): „Współczesne migracje: dylematy Europy i Polski”, OBM UW, 2) Bortlik-Dźwierzynska M., Niedurny M.: „Ucieczki z PRL-u”, Instytut Pamięci Narodowej.

izpociński A.: 1) Kaufmann J.-C., „Casseroles, amour et crises. Ce que cuisinier veut dire”, Oficyna Naukowa, 2) Golka M., „Pamięć społeczna i jej implanty”, Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Wotek A.: 1) Dzieduszycki W., „Wybór pism”, Ośrodek Myśli Politycznej, 2) Górnicki Ł., „Droga do zupełnej wolności. Rozmowa Polaka z Włochem o wolnościach i prawach polskich, Ośrodek Myśli Politycznej, 3) Wysocki M., „Potem, kiedy zamieszkamy w owocach. Legitymizacja typu rewolucyjnego jako przyczyna niespójności polskiego komunizmu”, Dante, 4) Szymanek J., „Prawno-ustrojowa specyfika funkcji arbitrażu politycznego głowy państwa”, Studia Polityczne.

Wnuk-Lipiński E.: Adamus-Matuszyńska A., „Konflikt społeczny. Krytyczna analiza współczesnych teorii”, Wydawnictwa Uczelniane Akademii Ekonomicznej w Katowicach.

REALIZOWANE PROJEKTY BADAWCZE

[Spis treści](#)

a) realizowane w ramach działalności statutowej placówki

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji	Ko: Proj
----------------	--------------------	------------------	-------------

<i>Struktura społeczna, jakość demokracji i dynamika życia publicznego w Polsce w perspektywie porównawczej</i>	prof. dr hab. Bogdan W. Mach	2008-2010	
<i>Sposoby i formy działań politycznych elit na różnych szczeblach władzy</i>	prof. dr hab. Jacek Wasilewski	2009-2010	
<i>Instytucjonalizacja polskiego systemu partyjnego w pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej w perspektywie porównawczej</i>	doc. dr hab. Radosław Markowski	2009	
<i>Współczesne przemiany w Polsce: wymiar polityczny, ekonomiczny i społeczny</i>	prof. dr hab. Maria Jarosz	2009-2011	
<i>Gospodarka społeczna</i>	doc. dr hab. Ewa Leś	2007-2010	
<i>Władza i społeczeństwo, 1944-1990</i>	prof. dr hab. Andrzej Friszke	ciągłe	
<i>Różne formy oporu wobec systemu sowieckiego na terenach byłej II RP i ich odbicie w dyskusjach we współczesnej historiografii polskiej i ukraińskiej</i>	doc. dr hab. Grzegorz Motyka	2005-2009	
<i>Organizacje studenckie na Uniwersytecie Warszawskim w latach 1945-1949</i>	dr Irena A. Stodkowska	2009-2010	
<i>Stosunki polsko-żydowskie w I połowie XX wieku i ich wpływ na współczesne relacje Polska - Izrael</i>	prof. dr hab. Krzysztof Jasiewicz	2009	
<i>Strategia bezpieczeństwa III RP w wymiarze regionalnym i globalnym</i>	prof. dr hab. Antoni Z. Kamiński	2005-2009	
<i>Unia Europejska wobec Europy Wschodniej i rola Polski w kształtowaniu polityki wschodniej Unii Europejskiej w XXI wieku</i>	prof. dr hab. Józef M. Fiszer	2009-2011	
<i>Przemiany w Europie Środkowo-Wschodniej</i>	prof. dr hab. Wojciech Roszkowski	ciągłe	
<i>Polska - Niemcy: Historia i pamięć historyczna a polityka zagraniczna</i>	prof. dr hab. Piotr Madajczyk	2009-2011	
<i>Rekonstrukcja ładu instytucjonalnego w państwach postsowieckich i w Europie Środkowo-Wschodniej</i>	doc. dr hab. Włodzisław Marciniak	2007-2010	
<i>Koncepcja „dobrego społeczeństwa” - tradycja filozoficzna i zagadnienia aktualne</i>	prof. dr hab. Stanisław Filipowicz	2008-2009	
<i>Przemiany społeczno-polityczne w Azji Wschodniej w XXI wieku</i>	doc. dr hab. Waldemar J. Dziak	2005-2009	
<i>Mitologizacja jako narzędzie polityki</i>	doc. dr hab. Ewa Nalewajko	2009-2010	

b) własne (granty)

Tytuł projektu	Kierownik Projektu	Okres realizacji	Ko: Proj
<i>Zbliżając się do 40-tki: Społeczno-ekonomiczne trajektorie i polityczne biografie osiemnastolatków z roku 1989 (badanie panelowe)</i>	prof. dr hab. Bogdan W. Mach	2007-2009	200
<i>Informatyzacja a zmiany sytuacji pracy</i>	dr Maciej Kryszczuk	2007-2009	100
<i>Polskie Generalne Studium Wyborcze 2007</i>	doc. dr hab. Radosław Markowski	2008-2009	83
<i>Partia polityczna w warunkach emigracji. Na przykładzie Polskiego Ruchu Wolnościowego „Niepodległość i Demokracja”</i>	dr Sławomir Łukasiewicz	2008-2010	65
<i>W tygłu pokoleń - rok 1968 i jego wpływ na stosunki polsko-niemieckie (1968-2007)</i>	prof. dr hab. Piotr Madajczyk	2008-2010	247

<i>Antykomunistyczne podziemia w latach 1944-1953 w Polsce i na ziemiach włączonych do ZSRS (Litwa, Łotwa, Estonia, zachodnie obwody USRS i BSRS) - porównanie programów, form działania, metod zwalczania i aktualnej recepcji w historiografiach narodowych)</i>	doc. dr hab. Grzegorz Motyka	2008-2010	121 900
<i>Autonomizacja wielkomięjskich elit politycznych</i>	dr Witold Betkiewicz	2009-2011	80 000

c) promotorskie

Tytuł projektu	Kierownik Projektu	Okres realizacji	Ko: Proj
<i>Paradygmat gry w polityce. Wybrane aspekty gry politycznej według postów Sejmu VI kadencji</i>	prof. dr hab. Włodzimierz Wesołowski	2008-2009	32 000

d) zamawiane

e) finansowane przez inne podmioty/instytucje krajowe np. zlecane placowce bezpośrednio przez resorty

Tytuł projektu	Koordinator Projektu	Okres realizacji	Ko: Proj
<i>Rozpad i nowy porządek: społeczeństwo - naród - kultura w okresie wielkiej zmiany</i>	IFiS PAN	2006-2010	

f) finansowane przez podmioty/instytucje zagraniczne (np. ramowe Programy UE; programy NATO)

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji	Ko: proj
<i>Quality of Young Democracies</i>	B.W. Mach, E. Wnuk-Lipiński, R. Markowski	2006-2009	43 800
<i>Around 1968; Activism, Networks, Trajectories</i>	dr Piotr Osęka	2007-2011	22 210

g) dofinansowywane przez Polską Akademię Nauk w ramach umów o współpracy naukowej PAN z innymi akademiami:

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji	Ko: proj
<i>Instytut Socjologii RAN - Reguły polityki w procesie transformacji systemowej w Polsce i w Rosji</i>	doc. dr hab. Włodzimierz Marciniak	2008-2010	
<i>Instytut Ekonomii RAN - Reguły polityki w procesie transformacji systemowej w Polsce i w Rosji</i>	doc. dr hab. Włodzimierz Marciniak	2008-2010	
<i>Instytut Słowianoznawstwa RAN - Stosunki polsko-sowieckie 1953-1970</i>	prof. dr hab. Andrzej Paczkowski	2008-2010	
<i>Centralne Archiwum Litewskie Litewskiej Akademii Nauk - Kresy Wschodnie - Represje okupantów oraz postawy ludności polskiej i litewskiej, 11939-1953.</i>	prof. dr hab. Krzysztof Jasiewicz	2009-2011	

KSZTAŁCENIE (ROZWÓJ) KADR NAUKOWYCH

Spis treści

1. Uzyskane tytuły i stopnie naukowe pracowników placówki w roku sprawozdawczym

1. a) profesora (nadany przez Prezydenta RP)

Friszke A.: Nadanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej tytułu naukowego profesora nauk humanistycznych, 25 września.

Machcewicz P.: Nadanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej tytułu naukowego profesora nauk humanistycznych, 11 lutego.

b) doktora habilitowanego

Grosse T.G.: Rada Naukowa Instytutu Studiów Politycznych PAN w oparciu o pozytywny wynik kolokwium habilitacyjnego i na podstawie opublikowanej rozprawy: *Europa na rozdrożu*, nadała stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, 31 października.

c) doktora

Kłoskowska-Dudzińska A.: Rada Naukowa ISP PAN w oparciu o rozprawę doktorską: *Reprezentacja polityczna w Polsce na różnych szczeblach systemu władzy*, napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. Jacka Wasilewskiego, nadała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, 29 maja.

Popieliński P.: Rada Naukowa ISP PAN w oparciu o rozprawę doktorską: *Młodość mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku po 1989: Organizacje, tożsamość narodowa, rola społeczno-polityczna*, napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. Piotra Madajczyka, nadała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, 29 maja.

2. Tytuły i stopnie naukowe nadane przez placówkę w roku sprawozdawczym innym pracownikom niż własnym

a) doktora habilitowanego

Adamczyk A.: Rada Naukowa Instytutu Studiów Politycznych PAN w oparciu o pozytywny wynik kolokwium habilitacyjnego i na podstawie opublikowanej rozprawy: *Piłsudczycy w izolacji (1939-1954). Studium z dziejów struktur i myśli politycznej*, nadała stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, 27 lutego.

Kozak M.W.: Rada Naukowa Instytutu Studiów Politycznych PAN w oparciu o pozytywny wynik kolokwium habilitacyjnego i na podstawie opublikowanej rozprawy: *Turystyka i polityka a rozwój: między starym a nowym paradygmatem*, nadała stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, 25 września.

Niwiński P.: Rada Naukowa Instytutu Studiów Politycznych PAN w oparciu o pozytywny wynik kolokwium habilitacyjnego i na podstawie opublikowanej rozprawy: *Działania komunistycznego aparatu represji wobec środowisk kombatanów wileńskiej AK 1945-1980*, nadała stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, 30 października.

b) doktora

Tolak Ł.: Rada Naukowa ISP PAN w oparciu o rozprawę doktorską: *Programy atomowe Indii i Pakistanu. Ich wpływ na stabilność Subkontynentu Indyjskiego i rozprzestrzenianie się broni jądrowej*, napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. Roberta Mrozewicza, nadała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, 30 stycznia.

Skórzyński J.: Rada Naukowa ISP PAN w oparciu o rozprawę doktorską: *Droga władzy i Solidarności do porozumienia Okrągłego Stołu. geneza transformacji ustrojowej w Polsce 1985-1989*, napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. Andrzeja Friszke, nadała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce, 26 czerwca.

3. Recenzje w przewodach na stopnie i tytuły naukowe oraz promotorstwo

Dziak W.J.: Recenzent pracy doktorskiej mgr Joanny Wardęgi: „Oblicza chińskiego nacjonalizmu. Konstruowanie narodu w Chińskiej Republice Ludowej” (Uniwersytet Jagielloński).

Filipowicz S.: 1) Recenzent w przewodzie habilitacyjnym dr Piotra Świerszcza (Uniwersytet Śląski), 2) Recenzent doktoratu mgr Karoliny Wigury-Kuisz (UW), 3) Promotor pracy magisterskiej Pauliny Janczar (UW).

Friszner J.M.: 1) Recenzent dorobku dr hab. Kazimierza Kika, w związku z wnioskiem o nadanie tytułu profesora (ISP PAN), 2) Recenzent w przewodzie habilitacyjnym dr Marka W. Kozaka, (ISP PAN), 3) Recenzent pracy doktorskiej mgr Magdaleny Molendowskiej, (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy w Kielcach), 4) 13 recenzji prac magisterskich, 5) Promotor doktoratu: a) mgr Darii Orzechowskiej: „Znaczenie kulturowe islamu we współczesnym społeczeństwie francuskim” (ISP PAN), b) mgr Jakuba Wódki: „Uwarunkowania wewnętrzne tureckiej polityki zagranicznej”, (ISP PAN).

Friszke A.: 1) Recenzent pracy doktorskiej mgr Adama Mielczarka, (Instytut Socjologii UW), 2) Promotor w przewodzie doktorskim mgr Jana Skórzyńskiego: „Rewolucja Okrągłego Stołu” (ISP PAN).

Gładziuk N.: 1) Promotor doktoratu mgr Grzegorza Kęsika: „Polityka przestrzenna wobec historycznych centrów miast w Polsce”, 2) Promotor 4 prac magisterskich; a) Małgorzaty Ciechomskiej: „Dylematy politycznej reprezentacji kobiet w systemie demokratycznym. Analiza porównawcza”, b) Iwony Kuczaik: „Wpływ misji pokojowych NATO na kształtowanie tożsamości Sojuszu Północnoatlantyckiego. Casus Międzynarodowych Sił Wspierania Bezpieczeństwa (ISAF) w Afganistanie”, c) Aleksandry Połońskiej: „Prawa kobiet afgańskich w świetle przemian demokratycznych po roku 2004”, d) Roberta Zbytniewskiego: „Ukraińcy w tyglu przemian. Paradoksy narodu in statu nascendi”.

Jakóbiak W.: Promotor 2 prac magisterskich: 1) Barbara Sworst: „Innowacje produktowe banków komercyjnych w Polsce w latach 1997-2008”, 2) Agnieszka Brzostek: „Rola kapitału zagranicznego w polskim systemie bankowym na przykładzie Citibank Handlowy”.

Jasiewicz K.: 1) Recenzent w przewodzie habilitacyjnym dr Piotra Niwińskiego, (ISP PAN), 2) Promotor doktoratu mgr Witolda Mędykowskiego: „Pogromy lata 1941 roku w byłej sowieckiej strefie okupacyjnej. Kontekst historyczny i kulturowy. Teoria pogromów”.

Koralewicz J.: 1) Recenzja dorobku dr hab. Anny Titkow, związana z wnioskiem o nadanie tytułu profesora (IFiS PAN) 2) Recenzja w przewodzie habilitacyjnym dr Sławomira Kaprańskiego (IFiS PAN), 3) Promotor 3 prac magisterskich: a) „Psychomanipulacja w reklamie”, b) „Tożsamość młodzieży licealnej w dobie społeczeństwa konsumpcyjnego”, c) „O roli zawodowej mediatora”.

Kozarzewski P.: Promotor doktoratu mgr Zofii Kinowskiej: „Aktywność obywatelska kobiet: zasoby i bariery na poziomie środowiska lokalnego”, (ISP PAN).

.C.: Promotor 5 prac magisterskich.

Mach B.W.: Promotor: 1) doktoratu mgr Ireneusza Sadowskiego: „Społeczna konstrukcja demokracji lokalnej” (ISP PAN), 2) magisterium a) Macieja Łukasiewicza: „Postawy Warszawiaków wobec przyjezdnych”, b) Wojciecha Pykacza: „Pozorne bezrobocie”. Recenzent: 1) dorobku dr hab. Grzegorza Lissowskiego, w związku z wnioskiem o nadanie tytułu profesora (UW), 2) w przewodzie habilitacyjnym dr Tomasza Zaryckiego (UW), 3) w przewodzie habilitacyjnym dr Piotra Matczaka, (UAM), 4) pracy doktorskiej mgr Jerzego Hołuba, (IFiS PAN), 5) pracy doktorskiej mgr Dariusza Przybysza, (UW).

Madajczyk P.: Recenzent 1) pracy doktorskiej mgr Joanny Radowicz, (ISP PAN), 2) w przewodzie habilitacyjnym dr Andrzeja Hanicha, (Uniwersytet Opolski), 3) Promotor pracy doktorskiej mgr Pawła Popielińskiego (ISP PAN).

Manterys A.: Recenzje w przewodzie habilitacyjnym: 1) dr Marka Gorzko (Uniwersytet Wrocławski), 2) dr Leszka Bullera (UKSW).

Marciniak W.: Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Hijrana Alijeva: „Rola prasy w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w postsowieckim Azerbejdżanie”, (IFiS PAN).

Materski W.: 1) Recenzja dorobku dr hab. Andrzeja Furiera, związana z wnioskiem o nadanie tytułu profesora (Uniwersytet Szczeciński), 2) Recenzja dorobku dr hab. Andrzeja Gąsiorowskiego, związana z wnioskiem o nadanie tytułu profesora (Uniwersytet Gdański), 3) Recenzja w przewodzie doktora honoris causa Richarda Pipesa (Uniwersytet Warszawski), 4) Recenzja w przewodzie habilitacyjnym dr Aleksandra Smolińskiego (Uniwersytet M. Kopernika w Toruniu), 5) Recenzja w

przewodzie habilitacyjnym dr Piotra Kwiatkiewicza (Uniwersytet Adama Mickiewicza), 6) Recenzja pracy doktorskiej mgr Witolda Mędykowskiego (ISP PAN), 7) Promotor doktoratu mgr Mikołaja Mirowskiego: „Teoria rewolucji permanentnej Lwa Trockiego” (Uniwersytet Łódzkiego).

Mocek S.: 1) Recenzja z rozprawy doktorskiej mgr Ralucy Petre: „*Sociology of Media Transformation in Romania; institutional aspects*”, (IFiS PAN), 2) Promotor 9 prac magisterskich: a) „Pokolenie sieci w świetle korzystania z serwisu Sympatia.pl”, b) „Portale TVN24.pl i Gazeta.pl jako przykłady konwergencji mediów”, c) „Społeczna rola radia regionalnego na przykładzie Polskiego Radia Białystok”, d) „Emigracja lat 80-tych oczami Polaków”, e) „Dziennikarstwo obywatelskie w erze nowych mediów”, f) „Historia i zmiany prasy codziennej w Polsce w latach 1989-2008”, g) „Od autorytetu do celebryty. Społeczna analiza kierunku zmian wybranego archetypu kulturowego”, h) „Uniwersytety Trzeciego Wieku - monografia”, i) „Tożsamość imigranta w kontekście integracji społecznej. Przypadek Wietnamczyków mieszkających w Polsce”.

Łotyka G.: Recenzja rozprawy doktorskiej mgr A. Puławskiego: „Rząd RP na uchodźstwie, Delegatura Rządu na Kraj, ZWZ-AK wobec deportacji Żydów do obozów zagłady 1941-1942”, (Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku).

Jalewajko E.: 1) Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Stanisława Sorysa: „Pozycja ustrojowa wójta w III Rzeczypospolitej Polskiej. Studium analityczne na przykładzie wybranych gmin Małopolski” (UKSW), 2) Promotor pracy doktorskiej mgr Pauliny Bolibrzuch: „Włochy pod rządami Silvio Berlusconi. Przypadek «Demokratycznej monarchii oświeconej»” (ISP PAN).

Paczkowski A.: 1) Recenzja dorobku dr hab. Antoniego Dudka, związana z wnioskiem o nadanie tytułu profesora (UJ), 2) Recenzja w postępowaniu konkursowym na stanowisko profesora, prof. dr hab. Czesława Brzozy (UJ), 3) Recenzja w przewodzie habilitacyjnym dr Ryszarda Tomkiewicza (UAM), 4) Recenzja pracy doktorskiej mgr Jana Skórzyńskiego (ISP PAN).

Pańków I.: Promotorka 12 prac magisterskich i recenzentka 3 prac.

Siwek A.: 1) Recenzentka 1 pracy magisterskiej, 2) Promotor pracy magisterskiej Barbary Stefańskiej: „W poszukiwaniu dobra wspólnego. Refleksje nad polityką w myśli Arystotelesa, św. Tomasza z Akwinu i Hannah Arendt”.

Szklarski B.: Recenzja w przewodzie habilitacyjnym dr Tomasza Płudowskiego: „Komunikacja polityczna w amerykańskich kampaniach politycznych” (ISP PAN).

Szpociński A.: Promotor: 1) prac doktorskich: a) mgr J. Kraszewskiej: „Iwaszkiewicz”, b) mgr P. Załęskiego: „Społeczeństwo obywatelskie”, 2) prac magisterskich: a) M. Mazura: „Reklama społeczna jako narzędzie komunikacji perswazyjnej”, b) Ł. Hermanowskiego: „Obraz powstania Warszawskiego w «Żołnierzu Wolności»”, c) Wolskiej K.: „Wirtualne komentarze”, d) Śmigielskiego P.: „Scjentyzm w reklamie”, e) Andrzejewskiej M.: „Klub «Stodoła»”.

Ukielski P.: Promotor pracy magisterskiej Anny Mularskiej: „Życie codzienne i postawy ludności cywilnej w Powstaniu”.

Wnuk-Lipiński E.: 1) Recenzent dorobku dr hab. Grzegorza Lissowskiego, w związku z wnioskiem o nadanie tytułu profesora (UW), 2) Recenzent dorobku dr hab. Bohdana Szklarskiego dot. wniosku o stanowisko prof. nadzwyczajnego (Instytut Ameryki i Europy UW), 3) Promotor pracy magisterskiej: „Eastern Partnership of EU and Belarussian Response” (College of Europe).

Wonicki R.: Promotor 2 prac magisterskich: 1) „Kosmopolityczne koncepcje Dawida Helda i Ulricha Becka”, 2) „Kosmopolityzm jako projekt porządku światowego. Analiza teorii Johna Rawlsa i Davida Helda”.

Żelichowski R.: Promotor pracy doktorskiej mgr Pawła Podleśko: „Koncepcja oporu bez przywództwa w ideologii skrajnej prawicy USA” (ISP PAN).

UPOWSZECHNIANIE I PROMOCJA OSIĄGNIĘĆ NAUKOWYCH

[Spis treści](#)

1. Organizacja i współorganizacja konferencji i sympozjów

Zakład Azji i Pacyfiku - Centrum badań Azji Wschodniej ISP PAN, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, Uniwersytet Jagielloński - konferencja: „Perspektywy rozwoju Chin”, Warszawa, 5 maja.

Zakład Bezpieczeństwa Międzynarodowego ISP PAN, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego - konferencja: „Strategie dla sektora paliw: nafty i gazu”, Warszawa, 11 grudnia.

Zakład Europeistyki ISP PAN - konferencja międzynarodowa: „Pierwsza pięciolatka - małe państwa Europy Środkowo-Wschodniej w Unii Europejskiej”, Warszawa, 22 maja.

Zakład Europeistyki ISP PAN, Komitet Nauk Politycznych PAN - konferencja: „Europejska Polityka Sąsiedztwa - cele, dotychczasowe doświadczenia i efekty oraz perspektywy”, Warszawa, 15 grudnia.

Zakład Filozofii Polityki ISP PAN - konferencja: „Biopolityka - założenia, problemy, polemiki”, 20 czerwca.

Zakład Studiów nad Niemcami - konferencja: „Projektpotentiale zur Thematik Zwangsmigration”, Institut für Kulturelle Infrastruktur Sachsen, Internationales Hochschulinstitut Zittau, Hochschule Zittau/Görlitz, Instytut Studiów Politycznych PAN, Görlitz, 4 grudnia.

Partnerstwo instytucjonalne ISP PAN

Zakład Badań Przekształceń Własnościowych ISP PAN - organizacja oraz patronat nad sesją z udziałem profesorów krajowych i zagranicznych na XIX Międzynarodowym Forum Ekonomicznym w Krynicy „Solidarność europejska - 20 lat po rewolucji, Krynica, 9-12 września.

2. Referaty wygłoszone na konferencjach i zjazdach w kraju

Bajda P.: *Pięć lat w Unii Europejskiej - doświadczenia słowackie*, - referat; konferencja międzynarodowa: „Pierwsza pięciolatka - małe państwa Europy Środkowo-Wschodniej w Unii Europejskiej”, Zakład Europeistyki ISP PAN, Warszawa, 22 maja.

Bartkowski J.: *Wartości polityczne a struktura społeczna*, - referat; konferencja: „Kulturowe aspekty struktur społecznych fundamenty, konstrukcje, fasady”, Katedra Socjologii Struktur Społecznych, Instytut Socjologii Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok, 9-10 września.

Burakowski A.: *Doświadczenie Węgier w Unii Europejskiej*, - referat; konferencja międzynarodowa: „Pierwsza pięciolatka - małe państwa Europy Środkowo-Wschodniej w Unii Europejskiej”, Zakład Europeistyki ISP PAN, Warszawa, 22 maja.

Codogni P.: *Wybory kontraktowe w rozmowach między stroną koalicyjno-rządową a stroną solidarnościowo-opozycyjną w przededniu i w trakcie obrad Okrągłego Stołu*, - referat; konferencja: „Przemiany polityczne w Polsce w latach 1988-1991 na tle upadku komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej”, Oddział IPN w Poznaniu, Poznań, 5-6 listopada.

Codogni P.: *Okrągły Stół. Spojrzenie z perspektywy czasu i pokoleń*, - referat; konferencja: „Konfrontacje historyczne”, Muzeum Regionalne w Płocku, Płock, 28 kwietnia.

Cześnik M., Kotnarowski M.: *Voter Turnout Stability in Comparative Perspective*, - referat; The third Conference of the European Survey Research Association, Warszawa, 29 czerwca - 3 lipca.

Cześnik M.: *Próżnia socjologiczna a demokracja*, - referat; Spotkanie Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, Oddział Warszawski Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, Warszawa, 17 kwietnia.

Cześnik M.: *Informacja jako czynnik wpływający na poziom frekwencji wyborczej w Polsce*, -

referat; seminarium: „Jak skutecznie informować obywateli o wyborach”, Fundacja Civis Polonus i Instytut Spraw Publicznych, Warszawa, 19 czerwca.

Cześnik M.: *Przyczyny zmiany frekwencji wyborczej w Polsce*, - referat; seminarium: „Jaka demokracja? Sfera publiczna - polityka - uczestnictwo obywatelskie” (spotkanie pt.: „Ewolucja i stan obecny aktywności obywatelskiej Polaków”), Warszawa, 22 czerwca.

Cześnik M.: *Empiryczne badanie uczestnictwa wyborczego w Polsce po 1989 roku*, - referat; I Ogólnopolski Kongres Politologii: „Demokratyczna Polska w globalizującym się świecie”, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Komitet Nauk Politycznych PAN, Warszawa, 22-24 września.

Cześnik M.: *Przyczyny zmiany frekwencji wyborczej w Polsce - przykłady wyborów parlamentarnych w 2005 i 2007 roku*, - referat; I Ogólnopolski Kongres Politologii: „Demokratyczna Polska w globalizującym się świecie”, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Komitet Nauk Politycznych PAN, Warszawa, 22-24 września, Warszawa, 23 września.

Dziak W.J.: *Jaki będzie świat po kryzysie i jakie miejsce zajmą w nim Chiny?* - udział w panelu; konferencja: „Perspektywy rozwoju Chin”, Zakład Azji i Pacyfiku - Centrum badań Azji Wschodniej ISP PAN, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, Uniwersytet Jagielloński, Warszawa, 5 maja.

Fiszler J.M.: *Polityka Polski wobec małych państw Unii Europejskiej*, - referat; konferencja międzynarodowa: „Pierwsza pięciolatka - małe państwa Europy Środkowo-Wschodniej w Unii Europejskiej”, Zakład Europeistyki Instytutu Studiów Politycznych PAN, Warszawa, 22 maja.

Fiszler J.M.: *Aspekty polityczne i społeczno-ekonomiczne wprowadzenia euro w Polsce*, - referat; I Ogólnopolski Kongres Politologii: „Demokratyczna Polska w globalizującym się świecie”, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Komitet Nauk Politycznych PAN, Warszawa, 22-24 września.

Fiszler J.M.: *Geneza i cele Europejskiej Polityki Sąsiedztwa*, - referat; konferencja: „Europejska Polityka Sąsiedztwa - cele, dotychczasowe doświadczenia i efekty oraz perspektywy”, Zakład Europeistyki ISP PAN, Komitet Nauk Politycznych PAN, Warszawa, 15 grudnia.

Friszke A.: *Drogi polskiej lewicy: tradycja, ewolucja, tożsamość*, - referat; Grupa robocza „Historia i polityka”, Grupa PES Parlamentu Europejskiego, Gdańsk, 6 marca.

Friszke A.: *Okrągły Stół. Między mitem a rzeczywistością*, - wystąpienie; debata publiczna z udziałem doc. A. Dudka nt.: „Okrągły Stół. Między mitem a rzeczywistością”: Uniwersytet w Białymstoku, 23 kwietnia.

Friszke A.: *W rocznicę wyborów czerwcowych*, - referat wprowadzający; Muzeum Historyczne m. Warszawy, Warszawa, 20 czerwca.

Friszke A.: Sesja wspomnieniowa w rocznicę utworzenia rządu T. Mazowieckiego, - prowadzenie sesji; Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 13 września.

Friszke A.: *PRL - forma państwowości polskiej czy zewnętrznej okupacji?* - prowadzenie panelu; XVIII Powszechny Zjazd Historyków Polskich, Olsztyn, 16-18 września.

Friszke A.: *Ruch Młodej Polski na tle opozycji demokratycznej w PRL*, - referat; konferencja: „XXX lat Ruchu Młodej Polski”, Gdańsk, 26-27 września.

Friszke A.: *Znaczenie RWE dla upadku komunizmu w Polsce*, - referat; konferencja: „Radio Wolna Europa w walce z komunizmem”, Stowarzyszenie Wolnego Słowa, Europejskie Centrum Solidarności, Warszawa, 6-7 listopada.

Friszke A.: *W drodze do wolności. Opozycja w Polsce w latach 70-tych - opozycja i dysydenci w Europie Środkowej i Wschodniej*, - referat; Kongres opozycji demokratycznej „W drodze do

wolności: Opozycja demokratyczna: podobieństwa - różnice - wpływy”, Senat Rzeczypospolitej Polskiej, Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, Stowarzyszenie Wolnego Słowa, Warszawa, 19-20 listopada.

Gawlikowski K.: *Civil society in China*, - referat; konferencja: „Western World and East Asian Values, Ideas, Politics”, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 28 maja.

Gawlikowski K.: *Amoralistyczny nurt w tradycji chińskiej*, - referat; konferencja: „Chiny dawne - Chiny współczesne”, Zakład Sinologii Wydziału Orientalistycznego UW, 28-29 listopada.

Gładziuk N.: *Pomnożenie: związki liberalizmu z biopolityką*, - referat; konferencja: „Biopolityka - założenia, problemy, polemiki”, Zakład Filozofii Polityki ISP PAN, 20 czerwca.

Gładziuk N.: *Religia obywatelska w USA*, - referat; I Ogólnopolski Kongres Politologii: „Demokratyczna Polska w globalizującym się świecie”, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Komitet Nauk Politycznych PAN, Warszawa, 22-24 września.

Grosse T.G.: *Uwarunkowania polskiej europeizacji, ze szczególnym uwzględnieniem kształtowania kultury politycznej*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Polska i Europa Środkowa - demokratyzacja, konsolidacja, «Europeizacja»”, Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, Instytut Politologii Uniwersytetu Opolskiego, Uniwersytet M. Curie Skłodowskiej, Nałęczów, 28-29 maja.

Grosse T.G.: *Europeizacja i rozwój polskiej demokracji*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Wolność i demokracja: uniwersalne wartości czy «polityczna poprawność»”, Katedra Politologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Nowy Sącz - Rytko, 21-22 maja.

Grosse T.G.: *Rola partnerów społeczno-gospodarczych w realizacji celów SL*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Współpraca z partnerami społeczno-gospodarczymi w zakresie realizacji założeń Strategii Lizbońskiej”, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 8 grudnia.

Grosse T.G.: *Funkcjonowanie systemu europejskiego na przykładzie funkcjonowania strefy euro*, - referat; I Kongres Politologiczny, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Komitet Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW, Warszawa, 23 września.

Grosse T.G.: *Geopolityka EPS*, - referat; konferencja: „Europejska Polityka Sąsiedztwa - cele, dotychczasowe doświadczenia i efekty oraz perspektywy”, Zakład Europeistyki ISP PAN, Komitet Nauk Politycznych PAN, Warszawa, 15 grudnia.

Grosse T.G.: *Kreowanie wspólnej przestrzeni a kształtowanie tożsamości politycznej w integrującej się Europie*, - referat; konferencja: „Kreowanie wspólnej przestrzeni a kształtowanie tożsamości politycznej w integrującej się Europie”, Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, 22-23 października.

Grosse T.G.: *Strategia lizbońska a rozwój sektora pozarządowego w Polsce*, - referat; konferencja: „Społeczeństwo obywatelskie a fundusze unijne. Partnerstwo, ale jakie?”, Senat RP, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, Warszawa, 28 października.

Hałajko J.: *Mechanizmy dominacji kulturowej. Przypadek rynku wydawniczego na Ukrainie*, - referat; I Zjazd Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego „Granice kultury”, Polskie Towarzystwo Kulturoznawcze, Kraków - Cieszyn, 15-17 października.

Holzer J.: *1945 Wojna wygrana czy przegrana*, - referat; konferencja: „II wojna światowa po 70 latach”, Europejskie Centrum Solidarności, Gdańsk, 5-6 października.

Jakóbiak W.: *Rozwój systemu finansowego w Polsce w okresie transformacji*, - referat; konferencja:

„Dwadzieścia lat transformacji polskiej gospodarki. Punkt wyjścia, przebieg, rezultaty”, Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu, Poznań, 15-16 maja.

Jarząbek W.: *Problem praw człowieka w polityce zagranicznej PRL w latach 1980 - 1989 ze szczególnym uwzględnieniem procesu KBWE*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Polityka i humanitaryzm. Kontakty międzynarodowe rządu i opozycji w Polsce w latach 1980 - 1981”, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Urząd Miasta Opole, Wojewódzka Biblioteka Publiczna, Opole, 18-20 listopada.

Jarząbek W.: *Polska wobec zjednoczenia Niemiec*, - referat; konferencja: „Rok 1989 w relacjach polsko - niemieckich”, Uniwersytet Łódzki, Łódź, 4 grudnia.

Jasiewicz K.: *Skutki społeczne, polityczne i gospodarcze agresji sowieckiej 17 września 1939 r.*, - udział w panelu, konferencja: „17 września 1939 r. na Kresach Wschodnich”, Dom Spotkań z Historią, Warszawa, 17 września.

Kamiński A.Z.: *W drodze do demokratycznego państwa prawa: Polska 1989-2009*, - referat wprowadzający do panelu; konferencja Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa, 3 czerwca.

Kamiński A.Z.: *Stracony moment konstytucyjny w Polsce: konsekwencje dla jakości rządzenia dwadzieścia lat później*, - referat; konferencja: „Krytyczna teoria organizacji”, Wyższa Szkoła Zarządzania im. L. Koźmińskiego, Warszawa, 26 czerwca.

Kamiński A.Z.: *Jaka ordynacja wyborcza do Sejmu?*, - udział w panelu; RPO i RO JOW, Warszawa, 19 maja.

Kamiński A.Z.: *Moscow's attempts to regain influence - Belarus and Ukraine*, - przewodniczący panelu; Warsaw East European Conference, Studium Europy Wschodniej UW, Warszawa, 16-17 lipca.

Kamiński A.Z.: *The formation of new democratic societies in eastern and central Europe*, - przewodniczący panelu; Warsaw East European Conference, Studium Europy Wschodniej UW, Warszawa, 16-17 lipca.

Kamiński A.Z.: *East-Central Europe 1898-2009: From Communist Camp to European Union*, - moderator i uczestnik debaty Okrągłego Stołu; Warsaw East European Conference, Studium Europy Wschodniej UW, Warszawa, 16-17 lipca.

Kamiński A.Z.: *Jakość rządzenia, Polska na tle nowych państw członkowskich UE*, - referat; konferencja: „Korupcja - zagrożenie dla funkcjonowania demokracji”, Kancelaria Prezydenta RP, Warszawa, 17 listopada.

Kofman J.: *Spór o PRL*, - referat; konferencja: „W drodze do demokratycznego państwa prawa. Polska 1989-2009”, Rzecznik Praw Obywatelskich, Warszawa, 3 czerwca.

Kofman J.: *U genezy obrad Okrągłego Stołu*, - referat; konferencja: „Społeczeństwo Polski Północno-Wschodniej wobec przemian ustrojowych w latach 1989-2009”, Oddział IPN w Białymstoku, Ośrodek Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie, Instytut Historii Uniwersytetu w Białymstoku, Olsztyn-Białystok, 4-5 czerwca.

Kotnarowski M.: *Ciągłość i zmiana zachowań wyborczych społeczeństwa polskiego na podstawie danych PGSW?*, - referat; I Ogólnopolski Kongres Politologii, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Komitet Nauk Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW, Warszawa, 22-24 września.

Kozarzewski P.: *Prywatyzacja w Polsce i innych krajach postkomunistycznych: podstawowe lekcje*, - referat; konferencja: „Private Sector Development Programme For Iraq”, [United Nations Development Programme](#) Iraq, Warszawa, 22 listopada.

Kozarzewski P.: *Europa a światowy kryzys finansowy: szukanie światła na końcu tunelu*, - współorganizator panelu dyskusyjnego; XIX Forum Ekonomiczne: „Solidarność europejska - 20 lat po rewolucji”, Krynica Górna, 9-12 września.

Król E.C.: *Polska w propagandzie Niemiec (październik 1938 r. - sierpień 1939 r.)*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Kampania Polska 1939. Polityka-Społeczeństwo-Kultura”, Muzeum Historii Polski, Warszawa, 16-17 października.

Król E.C., Paczkowski A.: *Dwa totalitaryzmy. Nazizm i komunizm - likwidacja polskości - podobieństwa, działania zbieżne i różnice*, - referat; konferencja: „Rzeczpospolita utracona. Polityczne, społeczne i kulturalne skutki nazizmu i komunizmu na ziemiach polskich”, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa, 11 grudnia.

Leszczyński A.: *Paradoks współczucia. Bieda i podziały klasowe w oczach dziennikarzy*, - referat; konferencja: „Podziały klasowe i nierówności społeczne - refleksje 20 lat po zmianie systemowej”, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, 20 marca.

Leszczyński A.: *Punkt startu. Czy polskie społeczeństwo w 1989 r. było społeczeństwem nowoczesnym?*, - referat; konferencja: „Oblicza polskiej modernizacji. Bilans transformacji systemowej III Rzeczypospolitej”, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin, 15-16 maja.

Leszczyński A.: *Pomoc rozwojowa w polskiej prasie*, - referat; konferencja: „Current Challenges to Peacebuilding Efforts and Development Assistance”, Wyższa Szkoła Europejska im. ks. J. Tischnera, Kraków, 28-29 maja.

Mach B.W.: *Strukturalne źródła napięć społecznych: wnioski z przeszłości*, - referat; konferencja: „Kulturowe aspekty struktur społecznych”, Uniwersytet w Białymstoku, Białystok, 9 października.

Madajczyk P.: *Wyniszczenie społeczeństwa polskiego, w tym mniejszości narodowych, przesiedlenia, migracje (z okupacji niemieckiej i powojenne). Utrata ziem wschodnich - zmiana granic, straty ludnościowe*, - referat; konferencja: „Rzeczpospolita utracona. Polityczne, społeczne i kulturalne skutki nazizmu i komunizmu na ziemiach polskich”, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa, 11 grudnia.

Marciniak W.: *Rosja i Europa Wschodnia*, - udział w panelu; II Zjazd Akademii Młodych Dyplomatów, Warszawa, 17 stycznia.

Marciniak W.: *Dwustronne formy dialogu z Rosją w Polsce i w Niemczech: co dotychczas osiągnęliśmy?*, - udział w panelu; Polsko-niemieckie seminarium: „Jak współpracujemy z Rosją?”, Krzyżowa, 27-29 marca.

Marciniak W.: *A comparative perspective on the events of 1989*, - referat; międzynarodowa konferencja: “Solidarity and the Fall of Communism”, European Solidarity Centre, Gdańsk, 3-4 czerwca.

Marciniak W.: *Stosunki z Rosją*, - referat; konferencja: „Polskie wyzwania: polityka zagraniczna”, Kancelaria Prezydenta RP, Warszawa, 15 maja.

Marciniak W.: *Rosja, Polska, UE - nowe wyzwanie?* - udział w panelu, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa, 1 czerwca.

Marciniak W.: *East Central Europe 1989-2009 from Communist Camp to European Union*, - udział w panelu, Warsaw East European Conference, 17 lipca.

Marciniak W.: *Konstruowanie wielkiego mocarstwa*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Federacja Rosyjska między imperium a mocarstwem nowoczesnym”, Instytut Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Duszniki Zdrój, 13-15 października.

Marciniak W.: *Spór o politykę - polityka sporu. Szkoła Polsko-Rosyjska* - udział w panelu, Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, 27 października.

Markowski R.: *Poparcie integracji europejskiej - próba wyjaśnienia*, - referat; I Ogólnopolski Kongres Politologii: „Demokratyczna Polska w globalizującym się świecie”, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Komitet Nauk Politycznych PAN, Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW, Warszawa, 23 września.

Markowski R.: *Debata publiczna a demokracja*, - referat, Kongres Kultury Polskiej, Narodowe Centrum Kultury, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, 24 września.

Materski W.: *Bolszewicy wobec traktatu wersalskiego*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Traktat Wersalski a kraje Europy Środkowej i Wschodniej”, Instytut Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń, 25-26 czerwca.

Materski W.: *Najnowsze publikacje z dziejów Gruzji i Zakaukazia*, - referat; międzynarodowa Sesja Kaukazologiczna im. Św. Grzegorza Peradze, Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, 6 grudnia.

Materski W.: *Przemoc pod okupacją sowiecką* - komentator panelu, międzynarodowa konferencja: „Przemoc pod okupacją sowiecką”, Niemiecki Instytut Historyczny i Muzeum II Wojny Światowej, Warszawa, 21 listopada.

Materski W.: *Rok 1939 w historiografii rosyjskiej*, - referat; konferencja: „Rok 1939 w historiografii”, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Instytut Historii PAN, Warszawa, 10 września.

Materski W.: *Początki służby dyplomatycznej II Rzeczypospolitej*, - referat; konferencja: „Początki dyplomacji II Rzeczypospolitej”, Muzeum Niepodległości, Warszawa, 18 listopada.

Materski W.: *Geopolityka, ustrój, partia*, - referat; konferencja: „Rzeczpospolita utracona. Polityczne, społeczne i kulturalne skutki nazizmu i komunizmu na ziemiach polskich”, Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa, 11 grudnia.

Materski W.: *Wokół Berezki Kartuskiej i Września 1939 r.*, - udział w panelu; Dom Spotkań z Historią, Warszawa, 12 sierpnia.

Materski W.: *17 września na Kresach Wschodnich*, - udział w panelu; Dom Spotkań z Historią, Warszawa, 17 września.

Materski W.: *Kiedy poznamy pełną prawdę o II wojnie Światowej?* - udział w panelu; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa, 28 września.

Materski W.: *Spór o historię - historia sporu*, - udział w panelu; Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, 23 października.

Materski W.: *Przemoc pod okupacją sowiecką*, - udział w panelu; międzynarodowa konferencja: „Przemoc i dzień powszedni w okupowanej Polsce”, Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie i Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, Warszawa, 20-22 listopada.

Matuszewska J.: *Rosyjska polityka zagraniczna jako źródło cierpień; dynamika napięć wewnątrzdykursywnych*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Federacja Rosyjska między imperium a mocarstwem nowoczesnym”, Instytut Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Duszniki Zdrój, 13-15 października.

Mocek S.: *Zrównoważony rozwój a społeczna odpowiedzialność mass-mediów*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Edukacja dla zrównoważonego rozwoju”, Uniwersytet Ekonomiczny

we Wrocławiu, Szklarska Poręba, 19-21 października.

Motyka G.: *Ukraińska dywersja w Polsce w 1939 r.*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Kampania polska 1939 r. Strategia, polityka i społeczeństwo, imponderabilia - pamięć - kultura”, Muzeum Historii Polski, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa, 16-18 października.

Motyka G.: *Piekielna alternatywa. Ukraińskie i litewskie podziemie pomiędzy nazizmem a komunizmem*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Przemoc i dzień powszedni w okupowanej Polsce”, Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie i Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, Warszawa, 20-22 listopada.

Motyka G.: *Metropolita Andrzej Szeptycki a konflikt polsko-ukraiński w czasie II wojny światowej*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Metropolita Andrzej Szeptycki - człowiek Kościoła, działacz społeczny, mąż stanu”, Fundacja Rodu Szeptyckich, Polska Akademia Umiejętności, Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Fundacja im. Św. Włodzimierza Chrzcziciela Rusi Kijowskiej, Katedra Ukrainoznawstwa UJ, Kraków, 25-26 listopada.

Nałęcz S.: *Resources and Functions of Social Economy Organizations in Poland*, - referat; międzynarodowe seminarium: „Local Economic and Employment Development”, OECD i Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, 4 czerwca.

Nałęcz S.: *Potencjał ekonomiczny i społeczny oraz wybrane funkcje gospodarki społecznej w Polsce*, - referat; seminarium: „Gospodarka Społeczna”, Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP, Warszawa, 26-27 października.

Orzechowska D.: *Migracje Polaków w dobie rozszerzenia Unii Europejskiej. Próba bilansu*, - referat; konferencja: „Europa XXI wieku. Stan obecny i perspektywy rozwoju”, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Ślubice, 5-6 lutego.

Orzechowska D.: *Złoty jako atrybut tożsamości narodowej Polaków?* - referat; I Ogólnopolski Kongres Politologii: „Demokratyczna Polska w globalizującym się świecie”, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Komitet Nauk Politycznych PAN, Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW, Warszawa, 22-24 września.

Orzelska A.: *Pięć lat członkostwa Słowenii w UE (2004-2009)*, - referat; konferencja międzynarodowa: „Pierwsza pięciolatka - małe państwa Europy Środkowo-Wschodniej w Unii Europejskiej”, Zakład Europeistyki Instytutu Studiów Politycznych PAN, Warszawa, 22 maja.

Oseka P.: *Codziennego funkcjonowanie aparatu partyjnego w latach 80. - wybrane aspekty*, - prezentacja; konferencja: „Życie codzienne w schyłkowym okresie PRL”, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach, Kielce, 15-16 grudnia.

Oseka P.: *Archiwa historii i sztuki współczesnej*, - moderowanie panelu dyskusyjnego; konferencja: „Archiwalna gorączka”, Uniwersytet Warszawski, Warszawa, 13-14 listopada.

Paczkowski A.: *Kategorie źródeł do badań nad historią najnowszą i sposoby ich eksploatacji*, - referat; XVIII Powszechny Zjazd Historyków Polskich, Olsztyn, 16-19 września.

Paszewski T.: *Strategie w sektorze nafty i gazu w latach 1989-2009*, - referat; konferencja: „Strategie dla sektora paliw: nafty i gazu”, Instytut Studiów Politycznych PAN, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Warszawa, 11 grudnia.

Sadowski I.: *Strukturalne źródła napięć społecznych: wnioski z przeszłości*, - referat; konferencja: „Kulturowe aspekty struktury społecznej - fundamenty, konstrukcje, fasady”, Katedra Socjologii Struktur Społecznych, Instytut Socjologii Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok, 9-10 września.

Schlesinger K.: *Polityczne i społeczne skutki wprowadzenia euro we Francji i w Niemczech*, I

Ogólnopolski Kongres Politologii: „Demokratyczna Polska w globalizującym się świecie”, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych, Komitet Nauk Politycznych PAN, Wydział Dziennikarstwa i Nauk Politycznych UW, Warszawa, 22-24 września.

Sowiński P.: *Miejscowości wypoczynkowe w PRL. Wrażenia historyka*, - referat; konferencja: „Architektura kurortowa”, Szczecin. Expo. Towarzystwo Rozwoju Pomorza Zachodniego, Połczyn Zdrój, 24-25 kwietnia.

Staniszki J.: *Filozofia władzy a Traktat z Lizbony*, - referat; konferencja: „Polska i Europa. Wizja po ratyfikacji Traktatu z Lizbony”, MSZ (Departament Unii Europejskiej) i SGH (Katedra Prawa Europejskiego), Warszawa, 1 grudnia.

Stawrowski Z.: *Religia i władza. Przypadek polski*, - referat; konferencja: „Idea władzy w polskiej tradycji politycznej”, Ośrodek Myśli Politycznej, Kraków, 22 października.

Stryjek T.: *„W cieniu” Unii Lubelskiej. Współczesna ukraińska historiografia społeczna XVI-XVII w.*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Unia Lubelska - Unia Europejska”, Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Wydział Historii i Wydział Politologii UMCS, Instytut Historii KUL, Lublin, 2-3 lipca.

Szklarski B.: *Windows, Streams, and Organized Disorder*, - referat; międzynarodowa konferencja: „The United States and the World: From Imitation to Challenge”, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, 29-30 maja.

Szklarski B.: *Therapeutic function of political leadership*, - referat; międzynarodowa konferencja: „American identity in 21st century”, Uniwersytet Łódzki, Łódź, 4-6 czerwca.

Szpociński A.: *The problem of truth in popular narratives of the past*, - referat; międzynarodowa konferencja: “Ethics and Politics in Qualitative Methods”, ESF, Collegium Civitas, Jabłonna, 8-10 kwietnia.

Szpociński A.: *Tożsamości i identyfikacje zbiorowe w skomercjalizowanej kulturze tabloidów*, - referat; konferencja: „Wokół problemów tożsamości narodowej”, Kancelaria Prezydenta, Warszawa, 10 stycznia.

Szpociński A.: *Feministyczny dyskurs o przemianie obyczajów*, - referat; konferencja: „Style życia i obyczaje w perspektywie przemian wartości kulturowych”, Instytut Stosowanych Nauk Społecznych UW, Warszawa, 3 marca.

Szpociński A.: *O pojęciu kultury historycznej*, - referat; konferencja: „Kulturoznawstwo a wiedza historyczna”, Instytut Kulturoznawstwa UW, Wrocław, 22-23 maja.

Szpociński A.: *Czy warto popularyzować termin: miejsca pamięci?* - referat; konferencja: „Kulturoznawstwo a wiedza historyczna”, Instytut Kulturoznawstwa UW, Wrocław, 22-23 maja.

Szpociński A.: *II wojna światowa w badaniach socjologicznych do roku 2008*, - referat; konferencja: „II wojna światowa w badaniach naukowych i świadomości potocznej”, Muzeum II Wojny Światowej, Gdańsk, 5-6 października.

Szulc T.: *Rola Gazpromu w polityce wewnętrznej i międzynarodowej za prezydentury Władimira Putina*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Federacja Rosyjska między imperium a mocarstwem nowoczesnym”, Instytut Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Duszniki Zdrój, 13-15 października.

Szymoniczek J.: *Międzynarodowy Czerwony Krzyż wobec stanu wojennego w Polsce*, - referat; konferencja: „Polityka i humanitaryzm. Kontakty międzynarodowe rządu i opozycji w Polsce w latach 1980-1989”, Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego, Archiwum Państwowe w Opolu, Opole,

18-20 listopada.

Ukielski P.: *Polska pozycja w Unii Europejskiej a relacje Polski z Czechami, Słowacją i Węgrami*, - referat; konferencja: „Polskie wyzwania: polityka zagraniczna”, Kancelaria Prezydenta RP, Warszawa, 15 maja.

Ukielski P.: *Transformacja ustrojowa w Polsce i państwach wyszehradzkich po roku 1989*, - referat; konferencja: „Społeczeństwo Polski północno-wschodniej wobec przemian ustrojowych w latach 1989-2009”, Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku, Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, Instytut Historii Uniwersytetu w Białymstoku, Olsztyn - Białystok, 4-5 czerwca.

Ukielski P.: *Stosunki międzynarodowe pomiędzy Polską a innymi krajami wyszehradzkimi*, - referat; konferencja międzynarodowa: „Does Europe have the centre?”, Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego, Kóło Naukowe Studentów Ugrofinistyki UW, Samorząd Studentów UW, czeskie Stowarzysze dla Stosunków Międzynarodowych (AMO), Instytut Stosunków Politycznych Słowackiej Akademii Nauk, Wydział Prawa Uniwersytetu w Győrze, Warszawa, 24-25 września.

Wierzbicki M.: *Wymiana elit na terenach okupowanych przez Sowietów (1939-1941)*, - referat; konferencja: „Przemoc i dzień powszedni w okupowanej Polsce”, Niemiecki Instytut Historyczny i Muzeum II Wojny Światowej, Warszawa, 20-21 listopada.

Wnuk-Lipiński E.: *Dziedzictwo Solidarności*, - referat; konferencja: „Czy i jak ocalić i przekazać dziedzictwo Solidarności?”, Instytut Tertio Millenio, Kraków, 14 marca.

Wnuk-Lipiński E.: *Rewolucja ducha*, - referat; konferencja: „Dwudziestolecie upadku komunizmu w Polsce”, Europejskie Centrum Solidarności, Warszawa, 1 czerwca.

Wnuk-Lipiński E.: *The world after 1989: the long-term consequences of the breakthrough*, - referat; międzynarodowa konferencja: “Solidarity and the Fall of Communism”, Gdańsk, 3-4 czerwca.

Wnuk-Lipiński E.: *Rola samorządu w rozwoju społeczeństwa i państwa*, - referat; konferencja: „Samorząd terytorialny w państwie i społeczeństwie”, Senat RP, Warszawa, 30 czerwca.

Wnuk-Lipiński E.: *Kultura nośnikiem wartości i fundamentem tożsamości*, - referat; Kongres Kultury Polskiej, Narodowe Centrum Kultury, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, 24 września.

Wnuk-Lipiński E.: *Przeszłość, tożsamość i polityka historyczna*, - referat; konferencja: „Stół Polsko - Rosyjski”, Fundacja Centrum Prasowe dla Krajów Europy Środkowo - Wschodniej, Warszawa, 14 listopada.

Wołek A.: *Instytucjonalne słabości III Rzeczypospolitej*, - referat; konferencja: „Silne państwo, czyli jakie?”, Ośrodek Myśli Politycznej i Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ, Kraków, 26 listopada.

Wołek A.: *Reforma samorządowa 1998 r. z perspektywy dekady*, - referat; konferencja: „10 lat reformy samorządowej w Polsce - doświadczenia i wyzwania”, Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ, Kraków, 22 maja.

Wołek A.: *Konserwatywny realizm polityczny a granice kompromisu w polityce*, - referat; konferencja: „Geopolityka i zasady. znaczenie i aktualność myśli Adolfa Bocheńskiego”, Ośrodek Myśli Politycznej i Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ, Kraków, 5 czerwca.

Wonicki R.: *Karta praw podstawowych*, - referat; konferencja: „Europa Integracja, Polityka, Bezpieczeństwo”, Akademia Marynarki Wojennej, Gdynia, 28-30 maja.

Wonicki R.: *Foucault klasyk biowładzy*, - referat; konferencja: „Biopolityka - założenia, problemy,

polemiki”, Zakład Filozofii Polityki ISP PAN, Warszawa, 20 czerwca.

Zajączkowski M.: *Kwestia ukraińska w polityce Niemiec i ZSRR w przededniu II wojny światowej*, - referat; 7. Seminarium „Miejsca Pamięci” w Krzyżowej, Pakt Ribbentrop-Mołotow, Miejsce Pamięci Fundacji „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego, Akademia Ewangelicka w Berlinie, Fundacja Badań nad Dyktaturą w Berlinie, Krzyżowa - Berlin, 25-31 marca.

Zawadzki S.: *Wielość podsystemów polityki zagranicznej Rosji. Na marginesie koncepcji A. Sałmina*, - referat; międzynarodowa konferencja: „Federacja Rosyjska między imperium a mocarstwem nowoczesnym”, Instytut Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Duszniki Zdrój, 13-15 października.

Żelichowski R.: *Gibraltar - problem bilateralny czy Unii Europejskiej?* - referat; konferencja: „Pierwsza pięciolatka - małe państwa Europy Środkowo-Wschodniej w Unii Europejskiej”, Zakład Europeistyki Instytutu Studiów Politycznych PAN, Warszawa, 22 maja.

Żelichowski R.: *Początki polsko-holenderskich stosunków dyplomatycznych* - referat; konferencja: „Początki dyplomacji II Rzeczypospolitej”, Muzeum Niepodległości, Warszawa, 18 listopada.

3. Referaty wygłoszone na konferencjach i zjazdach za granicą

Burakowski A.: *Romania and Bulgaria after 20 years - memories of communism*, - referat; konferencja: “Twenty Years after the Fall of the Berlin Wall: Memory Politics and Democratization in Europe”, University of Latvia, Konrad-Adenauer-Stiftung, Baltisch-Deutsches Hochschulkontor, University of Latvia, Ryga, Łotwa, 10-13 września.

Burska Z.: *Asian migrants in Poland - changes and challenges after 5 years of EU membership*, - referat; konferencja: An Interdisciplinary Conference on Asian Migrations, Migration Research Cluster, Faculty of Arts and Social Sciences, National University of Singapore, Singapur, 12-13 marca.

Ciepielewska A.: *The role of social enterprises in fulfilling the basic family functions in Poland during the time of political transition*, - referat; konferencja: “European Summer School on Social Economy. The Future on Social Enterprise: Models and Experiences”, Univesita degli Studia di Bologna, University Residential Centre, Bertinoro (FC), Italy, 6-11 lipca.

Codogni P.: *The “Round Table”. Historical accounts and political mythologies*, - referat; konferencja: “The(re-)construction of national history and state-building after Communism. Belarus, Czech, Poland, Slovakia and Ukraine in comparative perspective”, Instytut Historii Współczesnej w Pradze, Praga, 7-8 maja.

Cześnik M.: *Voter turnout and Europe-related policies*, - referat; 59th Political Studies Association Annual Conference, Political Studies Association, Manchester, 7-9 kwietnia.

Cześnik M.: *Voter Turnout in Post-communist Europe*, - referat; konferencja: “European Elections 2009 - Europeanization: Parties, Institutions, Member States”, Hungarian Europe Society, Budapeszt, 22-23 maja.

Cześnik M., Kotnarowski M.: *Voter Turnout Stability in Comparative Perspective*, - referat; 21st IPSA World Congress of Political Science, International Political Science Association, Santiago de Chile, 12-16 lipca.

Cześnik M., Kotnarowski M.: *Spatial Context and Voter Turnout Evidence from the European Election Study 2004*, - referat; 5th ECPR General Conference, European Consortium for Political Research, Poczdam, 10-12 września.

Friszke A.: *Dwa Dwudziestolecia 1918-1939, 1989-2009*, - referat; Debata Normana Daviesa i A. Friszke, Zjednoczenie Polskie w Wielkiej Brytanii, Londyn, 15 listopada.

Hałajko J.: *From virtual presence to real impact: a case study of Ukrainian "Kinopereklad" and 'Don't Be Indifferent' social movements*, - referat; konferencja: "Transforma 5: Moving (Con)Texts. Production and Circulation of Ideas in the Global Knowledge Economy", Universität Magdeburg, Magdeburg, 10-12 lipca.

Holzer J.: *Kommunistische Machthaber in Polen 1989*, - referat; konferencja: "Kommunistische Machthaber 1989", Europäisches Netzwerk für Erinnerung und Solidarität, Berlin, 29 maja.

Holzer J.: *Wandermöbel des Jahres-runde und eckige Tisch. Internationale Geschichte eines Möbels*, - referat; konferencja: „Wandel 1989”, Die Bundesbeauftragte für die Stasi-Unterlagen, Berlin, 30-31 maja.

Holzer J.: *Erinnerung an Kommunismus*, - referat; konferencja: „Erinnerungsorte in Polen und Deutschland”, Centrum Badań Historycznych PAN, Berlin, 13-15 października.

Jakóbk W.: *An Essay in Economic Growth and Stabilization Policy. The Polish Case*, - referat; konferencja: „Financial Stress, Downturns, and Recoveries in the Global Economy”, St. Andrews University, St. Andrews, 29-30 czerwca.

Jarząbek W.: *Between ideology, realism*, - referat; konferencja: "Russia and EU: Past and Present", Instytut Historii Powszechnej RAN, Moskwa, 9-10 listopada.

Jarząbek W.: *Enthusiastic? Reserved? Poland and the W. Brandts Ostpolitik 1969 - 1972*, - referat; konferencja: "W. Brandt's New Ostpolitik and its Reception in Germany and Abroad", Center for German and European Studies, Uniwersytet w Hajfie, Hajfa, 15-18 grudnia.

Kamiński A.Z.: *Trajectories of Transition from Communism: Bumps, Exits and Deviations*, - referat; konferencja: „1989: Twenty Years After”, Center for the Study of Democracy, University of California, Irvine, 6-7 listopada.

Kotnarowski M., Strijbis O.: *How to measure ethnic party support with constituency electoral data?* - referat; 5th ECPR General Conference, European Consortium for Political Research, Poczdam, 10-12 września.

Król E.C.: *Gesellschaftlich-politische Grundlagen des Bildes der Deutschen im polnischen Spielfilm nach dem Zweiten Weltkrieg*, - referat; seminarium slawistyczne: „Deutschland und Polen: Filmische Grenzen und Nachbarschaften”, Uniwersytet w Tybindze, Tybinga, 9-11 lipca.

Król E.C.: *Warschau im Zweiten Weltkrieg (1939-1945). Aufbewahrte und zugänglich gemachte Bilder einer traumatischen Vergangenheit*, - referat; konferencja: „Erkunden - Dokumentieren - Bewahren. Vom Umgang mit der Geschichte in Europa”, Berliner Unterwelten e.V., Berlin, 19 września.

Leś E.: *Third Sector and Social Enterprise in Central and Eastern Europe*, - referat; 2nd EMES International Conference on Social Enterprise, European Research Network (EMES) Iris Network (Istituto di Ricerca sull'Impresa Sociale) i Euricse (European Research Institute on Cooperative and Social Enterprises), Trento, 1-4 lipca.

Mach B.W.: *Buying Support and Regime Change: The Evolution of Political Attitudes toward the EU and Voting between Accession and 2008*, - referat; konferencja: "Europe Twenty Years after the Fall of the Berlin Wall", University of Canterbury, Wellington, New Zealand, 3-4 listopada.

Mach B.W.: *Social inequality in Poland after 1989*, - referat; konferencja: "Landmark 1989. Central and Eastern European Societies Twenty Years after the System Change", GESIS, Berlin, 20-22 kwiecień.

Madajczyk P.: *Occupation: History and Perception in Poland*, - referat; konferencja: "Occupation,

Collaboration, Resistance: History and perception”, The Commission of the Historians of Latvia, The Museum of the Occupation of Latvia, The State Archive of Latvia, Goethe-Institute Riga, Ryga, 27-28 października.

Madajczyk P.: *Perspektywy badawcze badań nad przymusowymi migracjami*, - referat; konferencja: „Projekt-potentiale zur Thematik Zwangsmigration”, Institut für kulturelle Infrastruktur Sachsen, Internationales Hochschulinstitut Zittau, Hochschule Zittau/Görlitz, Instytut Studiów Politycznych PAN, Görlitz, 4 grudnia.

Marciniak W.: *Deconstruction of “great rose map”: Discourse of space and memory about Empire*, - referat; konferencja: “Russia and Poland: Memory Obligations and the Right of Forgetting”, Russian Institute for Cultural Research, Moskwa, 22-24 października.

Markowski R.: Referat wprowadzający; Fourth Annual Doctoral Conference - 2009, Department of Political Science, CEU, The Doctoral School of Political Science of Corvinus University, Budapeszt, 30-31 marca.

Markowski R.: *Two Decades of Polish Democracy; The Challenges*, - referat, konferencja: “Legacies and Prospects - Poland 1989; 20 years on”, Oxford University, Oxford, 8 czerwca.

Markowski R.: *Dylematy reprezentatywności politycznej*, - referat; międzynarodowa konferencja nt reprezentatywności politycznej, Uniwersytet Vancouver, Vancouver, 8-15 lipca.

Oseka P.: *The Spatial Dimension of Protests in 1968 - The Polish Example*, - referat; Third Workshop: “Around 1968: Activism, Networks, Trajectories”, Univeristy of Oxfröd, Czeska Akademia Nauk, Praga, 2-5 kwietnia.

Oseka P.: *La lutte contre «le péril sioniste». Les mécanismes de la purge en 1967-1968*, - referat; konferencja: “La Pologne et les juifs a travers l’histoire”, Biblioteka Polska w Paryżu, Paryż, 4-5 czerwca.

Paczkowski A.: *Briser ou transformer? Le changement de systeme politique en Pologne dans la pensée de Mieroszewski*, - referat; konferencja: „Les intellectuels en exil face aux regimés totalitaires”, Université de Sorbonne, Centre de Civilisation Polonaise, Paryż, 3-4 kwietnia.

Paczkowski A.: *Wtoraja mirowaja wojna w polskoj pamiaty i w polskoj politike*, - referat; konferencja: „Wtoraja mirowaja wojna kak problema nacjonalnoj pamiaty”, Gosudarstwiennyj Pedagogiczeskij Uniwersitet im. A. Hercena, Sankt Petersburg, 24-25 kwietnia.

Paczkowski A.: *La chute du Mur dans la pensée polonaise: la peur et le rêve*, - referat; konferencja: „Le monde face à la chute du Mur”, Université de Cergy-Pontoise, Paryż, 26-27 listopada.

Persak K.: *Dealing with the Communist Past in Poland*, - referat; konferencja: “Crimes of Communism: Historical Background and Current Issues”, Fundacja Badania Zbrodni Komunistycznych w Tallinie, Educational Initiative for Central and Eastern Europe w Waszyngtonie, Budapeszt, 6-8 marca.

Persak K.: *Records of the Communist Security Police as a Source of Historical Knowledge: The Polish Experience*, - referat; konferencja: “The Files of Secret Services - A Source of Historical Knowledge”, Komisja ds. Ujawniania Dokumentów i Ogłaszania Związków Obywateli Bułgarii ze Służbą Bezpieczeństwa Państwa i Służbami Wywiadowczymi Bułgarskiej Armii Ludowej, Sofia, 8 kwietnia.

Persak K.: *Coming to Terms with the Communist Past: Polish Experience*, - referat; konferencja: “Coming to Terms with the Communist Past as a Foundation of Democratization: 20 Years since the Disclosure of the Secret Protocols of the Nazi-Soviet Pact”, Estonian Foreign Policy Institute, Tallin, 17-18 września.

Persak K.: *The Use (and Abuse) of Communist Secret Police Files in Historical Research: A Polish Perspective*, - referat; konferencja: "La vida de los otros. Los archivos de las policias comunistas tras la caída del Muro", Universidad Complutense de Madrid, Madryt, 30 listopada.

Sowiński P.: *L'écriture dans la Pologne communiste*, - referat; konferencja: "Ecrire sous l'occupation. Du non-consentement à la résistance: France-Belgique-Pologne 1945-1945", L'Université de Franche Comte, Besançon, 15 października.

Staniszki J.: *Miejsce i funkcje państwa we współczesnym świecie*, - referat; Międzynarodowy Kongres Kultury, Uniwersytet Romera, Instytut Polski, Wilno, 18-20 marca.

Staniszki J.: *Military revolution and the end of Communism*, - referat; Annual Aleksanteri Conference pt. "Cold War Interactions Reconsidered", University of Helsinki, Helsinki, 29-31 października.

Staniszki J.: *Polish role in liberation and the collapse of the Communist system*, - referat; konferencja: "The 20th Anniversary of the End of the Cold War", University Aoyama Gakuin, Tokio, 22 listopada.

Staniszki J.: *Crisis as a catalyst for order: New challenges for civil society*, - referat; konferencja: "Civil Society and Global Crisis" (workshop), Instituto Universitario Europeo, Florencja, 15-17 września.

Staniszki J.: *Communism - Post-Communism*, - referat; konferencja: "Communism - Post-Communism?", Dublin, maj.

Stola D.: *The Communist Regime as a Process: 'People's Poland': from Imitation to De-totalitarianization*, - referat; konferencja: "The Totalitarianisms of the 20th Century in Comparative Perspective", Institute for Studies of the Recent Past, Maison des Sciences de l'Homme et de la Société, Sofia, 28-29 listopada.

Stola D.: *What Was Détente for Ordinary Men? Poland's Opening from Isolation to Mass Mobility to the West*, - referat; konferencja: "Dropping, maintaining and breaking the Iron Curtain: The Cold War and East-Central Europe twenty years later", Ustav pro Soudobé Dejiny, Praga, 18-20 listopada.

Stola D.: *Poland's IPN: a really existing Ministry of Memory?* - referat; konferencja: "Tomorrow's Yesterday: Memory Politics in Europe", Institut für die Wissenschaften vom Menschen, Wiedeń, 25-26 września.

Stola D.: *Le gouvernement polonais en exil et l'extermination des Juifs: actions diplomatiques*, - referat; konferencja: "La Pologne et les juifs a travers l'histoire", Biblioteka Polska w Paryżu, Paryż, 4-5 czerwca.

Szlajfer H.: *The Revolutions of 1989*, - udział w panelu: "The Revolutions", Austrian Academy of Sciences, Wiedeń, 1-3 października.

Szlajfer H.: *1989 - Year of the Political Earthquake in Europe*, - udział w dyskusji pane-lowej, The World Political Forum, Consiglio Regionale del Piemonte, Turyn, 9 listopada.

Szpociński A.: *Change in the historical culture of Poles*, - referat; konferencja: "Glimpses on East-Central European Societies", Gesis, Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften, Berlin, 2-4 kwietnia.

Ukielski P.: *Czech and Slovak politics of remembrance after 1989*, - referat; konferencja: "Twenty Years After the Fall of the Berlin Wall: The Politics of Memory and Democratization in Europe", University of Latvia; Konrad Adenauer Stiftung; Baltisch-Deutsches Hochschulkontor, Ryga, 11-12 września.

Ukielski P.: *Remembrance, Commemoration, and Evaluation of the Past: Warsaw Rising Museum and Policy of Remembrance in Contemporary Poland*, - referat; 41st National Conveence American Association for the Advancement of Slavic Studies, Boston, 12-15 listopada.

Zajączkowski M.: *Stosunki polsko-ukraińskie w XX wieku w polskich podręcznikach szkolnych*, - referat; konferencja: „Nauczanie historii w szkołach ogólnokształcących”, IPN Oddział w Lublinie, Instytut Podyplomowej Oświaty Pedagogicznej Miejskiego Kijowskiego Uniwersytetu Pedagogicznego im. B.D. Hrinchenka, Kijów, 6 kwietnia.

Zaremba M.: *Encyclopédie des peurs des Polonais d'après-guerre*, - referat; konferencja: “La Pologne et les juifs à travers l’histoire”, Biblioteka Polska w Paryżu, Paryż, 4-5 czerwca.

EKSPERTYZY I OPINIE NAUKOWE

Spis treści

- a) Temat ekspertyzy: *Polska a zglobalizowanym świecie*, w: *5 lat Polski w Unii europejskiej. Raport.*
- b) Wykonawca: mgr Zuzanna Burska, Boutheina Abdalla
- c) Zleceniodawca: Urząd Komitetu Integracji Europejskiej

- a) Temat ekspertyzy: *Raport z ewaluacji «mid-term» projektu badawczego „Ogólnopolskie badanie sytuacji, potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych”.*
- b) Wykonawca: mgr Anna Ciepiewska
- c) Zleceniodawca: Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

- a) Temat ekspertyzy: *Niestabilność uczestnictwa wyborczego w Polsce.*
- b) Wykonawca: dr Mikołaj Czeźnik, mgr Michał Kotnarowski
- c) Zleceniodawca: Instytut Spraw Publicznych

- a) Temat ekspertyzy: *Komunitaryzm a perspektywy postliberalnej metapolityki.*
- b) Wykonawca: prof. dr hab. Stanisław Filipowicz
- c) Zleceniodawca: Fundacja Nauki Polskiej

- a) Temat ekspertyzy: *Co dalej z Euro 2011?*, w: „Monitor Unii Europejskiej” 2009, nr 3(57), s. 69-73.
- b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
- c) Zleceniodawca: Instytut Europejski

- a) Temat ekspertyzy: *Co dalej ze Strategią Lizbońską?*, w: „Monitor Unii Europejskiej” 2009, nr 12(66), s. 75-80.
- b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
- c) Zleceniodawca: Instytut Europejski

- a) Temat ekspertyzy: *Spójność terytorialna jako nowy wymiar polityki spójności Unii Europejskiej.*
- b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
- c) Zleceniodawca: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

- a) Temat ekspertyzy: *Strategia Lizbońska a rozwój sektora pozarządowego w Polsce.*
- b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
- c) Zleceniodawca: Senat RP

- a) Temat ekspertyzy: *Program stabilności czy rozwoju?*
- b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
- c) Zleceniodawca: Instytut Spraw Publicznych

- a) Temat ekspertyzy: *Polska w rok po kryzysie na rynkach finansowych i w światowej gospodarce. Ocena polityki antykryzysowej polskiego rządu.*
 - b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
 - c) Zleceniodawca: Instytut Kościuszki
-
- a) Temat ekspertyzy: *Co dalej z polską prezydenturą w 2011 roku.*
 - b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
 - c) Zleceniodawca: Instytut Kościuszki
-
- a) Temat ekspertyzy: *Wnioski - w oparciu o analizę stanowisk państw członkowskich i non-paper'ów - z podsumowania Strategii lizbońskiej 2000-2010: jakie kwestie Polska powinna promować w debacie nt. strategii gospodarczej UE po 2010 r. z punktu widzenia ich ewentualnej późniejszej realizacji podczas polskiej prezydentury.*
 - b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
 - c) Zleceniodawca: UKIE
-
- a) Temat ekspertyzy: *Cele i zasady polityki regionalnej państwa.*
 - b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
 - c) Zleceniodawca: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
-
- a) Temat ekspertyzy: *Analiza wybranych działań antykryzysowych władz publicznych na świecie. Wnioski dla prac nad Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego.*
 - b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
 - c) Zleceniodawca: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
-
- a) Temat ekspertyzy: *O słabości polityki zagranicznej Unii Europejskiej.*
 - b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
 - c) Zleceniodawca: Centrum Europejskie w Natolinie
-
- a) Temat ekspertyzy: *Uwagi do projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie.*
 - b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
 - c) Zleceniodawca: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
-
- a) Temat ekspertyzy: *Propozycje zapisów do projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego.*
 - b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
 - c) Zleceniodawca: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
-
- a) Temat ekspertyzy: *Opinia na temat projektu ustawy o Trójstronnej Komisji Partnerstwa Obszarów Wiejskich i Rolnictwa.*
 - b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
 - c) Zleceniodawca: Senat RP
-
- a) Temat ekspertyzy: *Jak zwiększyć inwestycje społeczeństwa informacyjnego?*
 - b) Wykonawca: dr hab. Tomasz Grzegorz Grosse
 - c) Zleceniodawca: Instytut Spraw Publicznych
-
- a) Temat ekspertyzy: *Czy można budować bez korupcji.*
 - b) Wykonawca: prof. dr hab. Antoni Z. Kamiński
 - c) Zleceniodawca: Forum Obywatelskiego Rozwoju, Normalne państwo, Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej.
-
- a) Temat ekspertyzy: *Recenzja Projektu Strategii Reformy Administracji Publicznej 2008-2015.*
 - b) Wykonawca: prof. dr hab. Antoni Z. Kamiński
 - c) Zleceniodawca: Departament Administracji Publicznej MSWiA

- a) Temat ekspertyzy: *Główne trendy i efekty prywatyzacji w krajach transformacji w 2007 roku*
- b) Wykonawca: doc. dr hab. Piotr Kozarzewski
- c) Zleceniodawca: Ministerstwo Skarbu Państwa

- a) Temat ekspertyzy: *Polski system partyjny: instytucjonalizacja czy kartelizacja?*
- b) Wykonawca: doc. dr hab. Radosław Markowski
- c) Zleceniodawca: Instytut Spraw Publicznych

- a) Temat ekspertyzy: *System wyborczy - system partyjny - jakość demokracji. O jednomandatowych okręgach wyborczych.*
- b) Wykonawca: doc. dr hab. Radosław Markowski
- c) Zleceniodawca: Instytut Spraw Publicznych

- a) Temat ekspertyzy: *Scenariusz - projekt ekspozycji stałej Muzeum PRL w Nowej Hucie.*
- b) Wykonawca: dr Piotr Osęka
- c) Zleceniodawca: Muzeum Historii Polski w Warszawie

- a) Temat ekspertyzy: *Koncepcja merytoryczna, podpisy i komentarze do wystawy „Schyłek Peerelu”.*
- b) Wykonawca: dr Piotr Osęka
- c) Zleceniodawca: Dom Spotkań z Historią

- a) Temat ekspertyzy: *Scenariusz - projekt ekspozycji historycznej w Brukseli.*
- b) Wykonawca: dr Piotr Osęka
- c) Zleceniodawca: Muzeum Historii Polski w Warszawie

- a) Temat ekspertyzy: *Opracowanie narzędzi badawczych dla projektu badawczego „Konsultanci i kapitał społeczny” w gminach w ramach projektu: „Poakcesyjny Program Wspierania Obszarów Wiejskich Program integracji Społecznej”.*
- b) Wykonawca: dr Irena Pańków
- c) Zleceniodawca: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

- a) Temat ekspertyzy: *Opinia o projekcie strony internetowej o tematyce kulturalnej dla osób w wieku 50+.*
- b) Wykonawca: dr Irena Pańków
- c) Zleceniodawca: Instytut Adama Mickiewicza

- a) Temat ekspertyzy: *Wybory 1989 r..*
- b) Wykonawca: dr Irena A. Słodkowska
- c) Zleceniodawca: Poczta Polska

- a) Temat ekspertyzy: *Zaplecze administracyjno-techniczne eurodeputowanych w Parlamencie Europejskim.*
- b) Wykonawca: mgr Kinga Schlesinger
- c) Zleceniodawca: Instytut Kościuszki

- a) Temat ekspertyzy: *Polityka historyczna.*
- b) Wykonawca: doc. dr hab. Andrzej Szpociński
- c) Zleceniodawca: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

- a) Temat ekspertyzy: *Dokąd zmierza Rosja?*
- b) Wykonawca: mgr Tomasz Szulc
- c) Zleceniodawca: World Trade Organization

- a) Temat ekspertyzy: *Powstanie Warszawskie.*
- b) Wykonawca: dr Paweł Ukielski
- c) Zleceniodawca: Muzeum II Wojny Światowej

- a) Temat ekspertyzy: *Opinia merytoryczno-dydaktyczna nt. podręcznika „Wiedza o*

społeczeństwie. Podręcznik dla gimnazjum” autorstwa Ireny Kuczałek i Marii Urban.

- b) Wykonawca: dr Artur Wotek
- c) Zleceniodawca: Minister Edukacji Narodowej

a) Temat ekspertyzy: *Koncepcja debat dla młodzieży licealnej poświęconych stanowi wojen-nemu.*

- b) Wykonawca: dr Artur Wotek
- c) Zleceniodawca: Muzeum Historii Polski

a) Temat ekspertyzy: *Wpływ polityki fiskalnej na zatrudnienie w Polsce w latach 2004-2008.*

- b) Wykonawca: dr Artur Wotek
- c) Zleceniodawca: Minister Edukacji Narodowej

NAGRODY i WYRÓŻNIENIA

[Spis treści](#)

Koralewicz J.: Nagroda Miasta Stołecznego Warszawy, nadana przez Radę Miasta „Za działalność naukową na rzecz m.st. Warszawy”.

Leś E.: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, za wybitne osiągnięcia naukowe i społeczne na rzecz pomocy drugiemu człowiekowi.

Materski W.: Medal Pamięci Ofiar Katynia za działalność naukową, Niezależny Komitet Historyczny Badania Zbrodni Katyńskiej.

Nałęcz S.: I nagroda I stopnia Krajowej Rady Spółdzielczej za pracę badawczą w zakresie spółdzielczości: Sławomir Nałęcz, Joanna Konieczna-Sałamatin: „Sektor spółdzielczy - główny pracodawca gospodarki społecznej w Polsce”.

Szymoniczek J.: Nagroda za najlepszą pracę doktorską w konkursie na najlepszą pracę licencjacką, magisterską lub doktorską dotyczącą międzynarodowego prawa humanitarnego konfliktów zbrojnych, Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy.

WSPÓŁPRACA NAUKOWA Z ZAGRANICĄ

[Spis treści](#)

Informacja o zakresie i wynikach współpracy

W 2009 roku sposoby współpracy z zagranicą nie uległy zmianie. Jej podstawą były: indywidualny udział pracowników w projektach zewnętrznych oraz osobista aktywność w kontaktach zagranicznych. Również w roku sprawozdawczym w kontaktach tych dominują: Zakład Systemów Społeczno-Politycznych, kierowany przez prof. dr hab. Bogdana Macha, Zakład Najnowszej Historii Politycznej, kierowany przez doc. dr hab. Andrzeja Friszke, Zakład Badania Elit i Zachowań Politycznych, kierowany przez prof. dr hab. Jacka Wasilewskiego, Zakład Studiów nad Niemcami, kierowany przez prof. dr hab. Piotra Madajczyka, Pracownia Badań Wyborczych, kierowana przez doc. dr hab. R. Markowskiego oraz Pracownia Badań Organizacji Non-Profit doc. dr hab. Ewy Leś. Do grona tego dołączył także Zakład Europeistyki, kierowany przez prof. dr hab. Józefa Fiszera.

Poniżej główne nurty tej współpracy:

1. Projekt badawczy prof. prof. Bogdana W. Macha z ISP PAN i Johna E. Jacksona z Department of Political Science, University of Michigan w Ann Arbor, dotyczy badań nad przemianami struktury społecznej w Polsce i wpływu tych przemian na postawy i zachowania wyborcze oraz ewolucji polskich postaw wobec Unii Europejskiej, a także postaw wyborczych w latach 2004-

2008. Ten drugi nurt realizowany jest w ramach dwuletniego grantu, otrzymanego przez Bogdana W. Macha i Johna E. Jacksona w 2009 roku z European Center for Excellence at the University of Michigan;

2. Prof. Edmund Wnuk-Lipiński, dr Xymena Bukowska i prof. dr hab. Bogdan W. Mach z Zakładu Systemów Społeczno-Politycznych, uczestniczyli w projekcie badawczym „The Quality of Young Democracies”, w którego ramach ISP PAN współpracuje z ośmioma zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Efektem tej współpracy w 2009 roku jest współautorstwo Wnuk-Lipińskiego w ukazującym się właśnie anglojęzycznym tomie *Democracy Under Scrutiny: Elites, Citizens, Cultures* (Barbara Budrich Publishers, 2010);

3. EUROQUAL, „Qualitative Research in Social Sciences in Europe”, europejska sieć badawcza działająca w latach 2006-2010 w ramach projektu Europejskiej Fundacji Nauki. Jej uczestnikiem jest ISP PAN i Collegium Civitas. W ramach tej sieci odbywają się regularne konferencje i warsztaty służące propagowaniu i rozwojowi nowoczesnych metod jakościowej analizy danych w naukach społecznych;

4. Badanie PARTIREP („Uczestnictwo polityczne i reprezentacja we współczesnych demokracjach”) ma międzynarodowy charakter. Uczestniczy w nim 15 krajów, w tym, z naszej części Europy, poza Polską - Węgry i Niemcy. Projekt jest prowadzony przez konsorcjum trzech instytucji akademickich z Belgii. Całość koordynuje Vrije Universiteit Brussel. Projekt dotyczy zmian w sposobie włączania obywateli w proces podejmowania decyzji politycznych oraz w procedury i zasady organizujące demokratyczny dialog między państwem a społeczeństwem. Od strony technicznej polega na zrealizowaniu sondażu na członkach parlamentów krajowych, a w krajach federalnych - także parlamentów regionalnych (badanie w Polsce obejmuje tylko posłów Sejmu RP). Narzędziem badawczym jest standaryzowany kwestionariusz (wypełniany przez Internet), którego jednolitą formę opracował, a następnie przetłumaczył na język polski zespół ISP PAN;

5. Projekt dotyczący „Ekonomii społecznej” prowadzi zespół doc. Ewy Leś. Składają się nań różne formy współpracy, w tym międzynarodowej, a historia jego sięga lat minionych, gdy jeszcze jako pracownia, zespół uczestniczył w międzynarodowym projekcie pn. „Comparative Non-Profit Sector Project” porównujący potencjał ekonomiczny i społeczny organizacji non-profit

w Polsce z państwami z pozostałych regionów świata. Pozwoliło to określić ich stan i wkład do gospodarki narodowej, a także zmierzyć dystans dzielący nasz kraj od państw UE-15, innych rozwiniętych państw świata oraz pozostałych krajów Europy Środkowo-Wschodniej w zakresie znaczenia w Polsce stowarzyszeń, fundacji, organizacji samorządu gospodarczego i zawodowego oraz organizacji społecznych kościoła i instytucji non-profit;

6. W ramach udziału w projekcie PIW EQUAL, realizowanego we współpracy z partnerami z Uniwersytetu w Trydencie (Instytut Badań Organizacji Non-Profit, kierowany przez prof. Carla Borzagę) oraz Uniwersytetu Technicznego w Berlinie, doc. dr hab. Ewa Leś weszła w skład zespołu ekspertów, który opracował raport pt. „Social Enterprise: A New Model for Poverty Reduction and Employment Generation”, wydany w 2009 r. przez agendę ONZ - UNDP oraz Europejskie Towarzystwo Naukowe EMES ds. badania gospodarki społecznej. Publikacja stanowi przegląd doświadczeń przedsiębiorstw społecznych w Europie Zachodniej i Środkowo-Wschodniej i ma na celu promowanie dobrych praktyk z zakresu samoorganizacji gospodarczej i społecznej w państwach byłego ZSRR, w tym w krajach Azji Środkowej;

7. W latach 2005-2006 pracownik ISP PAN, wówczas dyrektor Stacji Naukowej PAN w Berlinie, prof. dr hab. Eugeniusz C. Król prowadził kwerendę źródłową w kilku archiwach berlińskich. Materiały znalezione w Archiwum Fotograficznym Fundacji Pruskiego Dziedzictwa Kulturowego skłoniły go do zorganizowania wystawy fotograficznej o okupowanej Warszawie w latach II wojny światowej. Pomysł poparli dyrektorzy dwóch archiwów fotograficznych, wspomnianej wyżej Fundacji Pruskiego Dziedzictwa Kulturowego oraz Archiwum Federalnego w Koblencji. Ze strony polskiej inicjatywę wsparł ISP PAN, a także Collegium Civitas i Dom Spotkań z Historią w Warszawie, który stał się miejscem eksponowanej od września do grudnia 2008 r. wystawy „W obiektywie wroga. Niemieccy reporterzy w okupowanej Warszawie (1939-1945)”. W roku 2009 wystawa była też pokazywana w Berlinie, Koblencji i Marburgu. Wystawie towarzyszy polsko-niemiecki album pod tym samym tytułem autorstwa Danuty Jackiewicz i E.C. Króla, który gromadzi 350 zdjęć (w większości dotąd nieznanymi), a także sześć artykułów naukowych, ukazujących różne aspekty losu stolicy Polski w latach II wojny światowej;

8. Projekt “Rules in politics under systemic change in Poland and in Russia”, koordynowany przez doc. dr hab. Włodzimierz Marciniak, jest wynikiem podpisanej w minionym roku umowy z

Instytutem Ekonomii Rynku i Instytutem Socjologii RAN. W projekcie tym, ze strony rosyjskiej, biorą udział dr Nikołaj Bucharin i prof. dr hab. Inessa Jazborowska;

9. Sieć The European Network on Contemporary History (EURHISTXX), który zrzesza 12 instytucji badawczych z 10 państw i koordynowany jest przez Institut d'histoire du temps présent (CNRS). Przedstawicielem w Radzie sieci jest doc. dr hab. Dariusz Stola. W 2009 roku sieć przyjęła dwu nowych członków stowarzyszonych: Jena Center for 20th Century History, Friedrich-Schiller-Universität Jena i Ludwig Boltzmann Institute (LBI), Wien.

Nie jest to projekt badawczy, ale sieć instytucji, która ułatwia wymianę informacji, dyskusje, podejmowanie wspólnych inicjatyw przez powstające ad hoc grupy uczonych z instytutów członkowskich. Wyróżnikiem EURHISTXX jest nowe rozumienie europeizacji historii współczesnej: rozwijanie wspólnych perspektyw i podejść do dziejów najnowszych ponad narracjami narodowej wyjątkowości, w szczególności likwidacja skutków podziału historiografii w czasach zimnej wojny raczej, niż tworzenie teleologicznej wizji historii Europy czy powielanie schematów historii narodowej na poziomie UE.

W minionym roku w ramach tej sieci zorganizowano konferencję „Veterans Internationalism and the Cultures of Victory and Peace”, Dublin 23-24.10.2009. W realizowanym w ramach sieci projekcie badawczym „Around 1968: Activism, Networks, Trajectories”, koordynowanym przez Uniwersytet Oxfordzki, uczestniczy dr Piotr Osęka, który m.in. wygłosił referat na konferencji w Pradze (kwiecień 2009) i przygotował artykuł do tomu zbiorowego. Sieć wspiera mobilność doktorantów, zachęcając do wymiany między instytutami partnerskimi, oraz mobilność młodych doktorów. Ponadto, w IPN przygotowany jest do druku tom pokonferencyjny, w którym znajdują się teksty z sesji “Polityczna i kulturowa demobilizacja w Europie po zimnej wojnie” z jesieni 2008 roku, którą w ramach EURHISTXX zorganizował był ISP. W lipcu 2009 w Paryżu odbyło się posiedzenie komitetu sterującego sieci, w którym uczestniczył doc. dr hab. Dariusz Stola;

12. W roku sprawozdawczym Zakład Europeistyki ISP PAN prowadził negocjacje z licznymi partnerami w ramach projektu pod tytułem: Europejska Polityka Sąsiedztwa - cele, dotychczasowe doświadczenia i efekty oraz perspektywy, dla uwzględnienia jej wymiaru wschodniego, południowego i północnego;

13. Doc. dr hab. Ryszard Żelichowski sfinalizował pierwszy etap projektu wspólnej publikacji

polsko-holenderskiej na temat związków pomiędzy tymi krajami w XX wieku, przy współpracy z prof. Duco Hellema z Uniwersytetu w Utrechcie i holenderskim Ministerstwem Spraw Zagranicznych. Publikacja ta, zamierzona z okazji 90-lecia polsko-holenderskich stosunków dyplomatycznych, ukaze się drukiem w 2010 roku. W projekcie ze strony ISP PAN biorą udział: dr Wanda Jarząbek, doc. dr Henryk Szlajfer i doc. dr hab. Ryszard Żelichowski.

Poniżej zamieszczamy szczegółowy wykaz form międzynarodowej współpracy zagranicznej pracowników naukowych ISP w rozbiciu na instytucje i wymianę osobową.

1. Wykaz instytucji, z którymi ISP PAN współpracuje w oparciu o umowy

1. Centre National de la Recherche Scientifique;
2. Rosyjska Akademia Nauk;
3. European Council Political Research;
4. Oxford University;
5. Litewska Akademia Nauk;
6. Uniwersytet im. Jurija Fedkowicza w Czerniowcach.

2. Zagraniczne instytucje naukowe, z którymi placówka współpracuje w sposób ciągły bez zawartego porozumienia

1. Stellenbosch University (RPA);
2. National Security Archives (USA);
3. Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (RFN);
4. Johns Hopkins University (USA);
5. Uniwersytet w Trydencie (Europejskie Centrum Badań nad Spółdzielczością i Przedsiębiorstwami Spółdzielczymi) (Włochy);
6. European Science Foundation (porozumienie na szczeblu PAN);
7. Max Planck Institut w Getyndze (RFN).

3. Wyjazdy badawcze, szkoleniowe i inne pracowników Instytutu

1. Baran A.F., kwerenda archiwalna, Wilno, 12-18 sierpnia,
2. Ciepielewska A.: udział w European Summer School on Social Economy (ESSE), Bolonia, 6-11 lipca,

3. Dzienkiewicz A.: wyjazd badawczy, Wilno, 27-31 grudnia,
4. Grosse T.G.: udział w konferencji informacyjnej EuroTeam, Bruksela, 4-5 listopada,
5. Jarząbek W.: 1) kwerenda archiwalna, Bonn, 8-16 lutego; 2) kwerenda archiwalna, Berlin, 3-19 czerwca,
6. Jasiewicz K.: Badanie naukowe, kwerenda biblioteczna: 1) Wilno, 4-9 kwietnia, 2) Londyn, 10-16 czerwca.
7. Motyka G.: Kwerendy biblioteczne: 1) Kijów, 8-13 czerwca, 2) Moskwa, 6-18 lipca, 3) Moskwa, 27 września - 15 października, Wilno, 8-12 listopada.
8. Orzechowska D.: Pobyt badawczy w Stacji Naukowo-Badawczej PAN w Paryżu, 11 lipca - 11 sierpnia.
9. Rokicki P.: wyjazd badawczy, Wilno, 13-17 grudnia,
10. Schlesinger K., wyjazd badawczy, Birmingham, 27 czerwca - 12 lipca,
11. Stryjek T., Kwerendy archiwalne, 1) Kijów, 8-13 czerwca; 2) Moskwa, 6-18 lipca,
12. Szymoniczek J.: kwerenda archiwalno-biblioteczna, Berlin, 29 czerwca - 29 lipca,
13. Wódka J.: Wyjazd badawczy, kwerenda w bibliotekach Uniwersytetu Bosforskiego i Stambulskiego, 15-23 grudnia.
14. Zawadzki S.: Wyjazd badawczy, Moskwa, 4-14 września.

4. Wyjazdy zagraniczne wykonawców projektów badawczych realizowanych w Instytucie przez osoby nie będące pracownikami ISP PAN

Łukasiewicz S.: 1) kwerenda badawcza, Nowy Jork, 2-25 stycznia, 2) kwerenda badawcza, Paryż, 4-25 lipca,

5. Goście i stażyści zagraniczni w Instytucie

1. Jazborowska Inessa S., Instytut Socjologii Rosyjskiej Akademii Nauk, 14-28 maja,
2. Bucharin Nikołaj I., Instytut Ekonomii Rosyjskiej Akademii Nauk, 14-28 maja,
3. Ge Gao, Chińska Akademia Nauk Społecznych, 15-22 września,
4. Kamińska Joanna, Centrum Polityk Europejskich Uniwersytetu Londyńskiego, 1 listopada 2009 - 1 lutego 2010,
5. Krupyna Viktor, Instytut Historii Ukrainy NANU,
6. Kovalov Maksym, The University of Oklahoma, sierpień,
7. Degutis Mindaugas, ekspert Komisji Europejskiej, autor Litewskiego Raportu dla Standard Eurobarometer, Litwa, 22 maja.

6. Udział w międzynarodowych programach naukowych

1. Cześniak M., Kotnarowski: "Providing an Infrastructure for Research on Electoral Democracy in the European Union" (PIREDEU), Robert Schuman Center for Advanced Studies, European University Institute, 2008-2011, 7 Program Ramowy FP7 211810.
2. Cześniak M.: "Manifesto Research on Political Representation", Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung.
3. Cześniak M.: "The True European Voter: A Strategy For Analyzing the Prospects of European Electoral Democracy That Includes the West, the South and the East of the Continent", (COST) 2009-2013.
4. Kłoskowska-Dudzińska A.: „Uczestnictwo polityczne i reprezentacja we współczesnych demokracjach”, PARTIREP, od 2008 r.
5. Koralewicz J.: „Europejska polityka sąsiedztwa - założenia, realizacja i perspektywy”, współpraca z PRIO-Oslo, 2008-2009.
6. Mocek S.: „Model systemu wykorzystania środków masowego przekazu w przeciwdziałaniu i walce z terroryzmem w warunkach RP”, COST, 2007-2010.
7. Osęka P.: "Around 1968: Activism, Networks, Trajectories", University of Oxford, 2007-2011.
8. Sadowski I.: "Quantitative Methods in the Social Sciences 2", SCSS/QMSS2, European Science Foundation, 2009.
9. Wnuk-Lipiński E.: Team Research Initiative 2: "Quality of Young Democracies", 2005-2009.

7. Najważniejsze wyniki współpracy z zagranicą:

- **E.C. Król, „Obraz Niemca w polskim filmie”:**

W latach 2005-2006 była rozwijana współpraca Stacji naukowej PAN w Berlinie z Polską Misją Historyczną przy Instytucie Historycznym Maxa Plancka w Getyndze. Plonem tej współpracy były dwa wykłady wygłoszone przez E.C. Króla w Getyndze, a także jego dwa artykuły zamieszczone w biuletynie Polskiej Misji Historycznej. Drugi z tych artykułów ukazał się w Biuletynie nr 1, 2009, i nosił nazwę „Das Bild der Deutschen im Spiegel polnischer Spielfilme der Nachkriegszeit (1946-1995). Ein Beitrag zu Studien über Nationalmythen und Stereotypen.”

- **E.C. Król, „W obiektywie wroga. Niemieccy reporterzy w okupowanej Warszawie (1939-1945)”:**

Wspomniana wyżej (s. 84) wystawa była pokazywana w Berlinie, Koblencji i Marburgu. W 2010 r. wystawa pojedzie do Drezna, Berchtesgaden i do innych miejscowości niemieckich, planuje się też prezentacje w miastach Austrii, Szwajcarii, a potem Polski. Wystawie towarzyszy polsko-niemiecki album pod tym samym tytułem autorstwa Danuty Jackiewicz i E.C. Króla, który gromadzi 350 zdjęć (w większości dotąd nieznanymi), a także sześć artykułów naukowych, ukazujących różne aspekty losu stolicy Polski w latach II wojny światowej. Wystawa cieszy się dużym zainteresowaniem zwiedzających, co w pewnym stopniu (ale nie wyłącznie) wiąże się z obchodzoną niedawno 70. rocznicą wybuchu II wojny światowej.

8. Pracownicy w zagranicznych organizacjach naukowych

Bogdan W. Mach jest reprezentantem Polskiej Akademii Nauk w Standing Committee for Social Sciences działającym w ramach Europejskiej Fundacji Nauki oraz reprezentantem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w European Collaborative Research Projects koordynowanych przez Europejską Fundację Nauki. Reprezentuje także Ministerstwo w Grupie Roboczej European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI) zajmującej się europejską infrastrukturą w naukach społecznych i humanistycznych.

Ocena merytoryczna i wnioski

W 2009 roku współpraca międzynarodowa ISP PAN przebiegała według dotychczasowego schematu. Kierunki, zasięg i formy tej współpracy określały indywidualne kontakty pracowników naukowych przez udział w projektach badawczych, uczestnictwa w konferencjach, panelach, czy workshopach. W roku sprawozdawczym odnotowaliśmy chęć współpracy z ISP PAN ze strony Mołdawskiej Akademii Nauk, której przedstawiciele zostali zaproszeni do udziału w konferencji na temat Europejskiej Polityki Sąsiedzkiej organizowanej przez Zakład Europeistyki ISP PAN. Pomimo nadejścia pisemnej umowy, jej przedstawiciele kontaktów tych nie podjęli. Być może w przyszłości uda się kontakty te zrealizować. Nadal zainteresowanie działalnością naukową ISP PAN przejawia strona chińska. Przedstawiciele różnych placówek badawczych z tego kraju gościliśmy w naszym Instytucie. Jedna z nich zaangażowała się nawet w powyższy projekt badawczy.

Utrzymuje się zainteresowanie obcokrajowców pragnących uzyskać polskie stopnie naukowe (doktoraty i habilitacje) w ISP PAN, co, jak sygnalizowaliśmy w roku uprzednim, jest dowodem na wzrost znaczenia Instytutu w środowisku naukowym. Dotyczy to także Studium Podyplomowego ISP PAN, które oferuje możliwość pisania prac doktorskich w językach kongresowych.

Kryzys ekonomiczny nie wpłynął znacząco na kontynuowane projekty badawcze, ale miał wpływ na plany naukowe na rok 2010. Odczuwamy trudności w pozyskaniu nowych grantów z udziałem partnerów zagranicznych nie tylko ze strony polskich, ale także unijnych struktur wspierających naukę. Zwiększone wymagania formalne, np. co do liczby partnerów, czyni wysiłki w pozyskaniu środków na finansowanie wielu projektów coraz bardziej iluzoryczne.

INNE FORMY AKTYWNOŚCI MERYTORYCZNEJ PRACOWNIKÓW ISP PAN

[Spis treści](#)

Wykłady, odczyty i in. w kraju i za granicą (nie związane z wyjazdami na konferencje)

Cześniak M.: *Stabilność uczestnictwa wyborczego w perspektywie porównawczej*, - referat; seminarium metodologiczne CBOS.

Filipowicz S.: 1) Współorganizator corocznego sympozjum poświęconego problematyce Biopolityki, czerwiec 2009, 2) Opinia w 2 projektach badawczych dla MNiSW.

Fiszer J.M.: 1) Kilka opinii i wniosków dotyczących uruchamiania studiów wyższych magisterskich

i licencjackich na kierunku „Stosunki międzynarodowe” i „Europeistyka” - jako ekspert Państwowej Komisji Akredytacyjnej, 2) Powołanie na członka „Zespołu Integrycyjno-Ekspersckiego Nauk Społecznych PAN”, 28 maja.

Gawlikowski K.: 1) Anonimowy recenzent projektu badawczego dla MNiSW, 2) Przewodniczący jury konkursu organizowanego przez narodowe Centrum Kultury na najlepszą rozprawę doktorską z historii.

Grosse T.G.: Recenzent 6 naukowych projektów badawczych dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Jasiewicz K.: Recenzent projektu badawczego dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Jarząbek W.: 1) Recenzje: a) badań własnych dr Anny Jarosz Nojszewskiej (SGH), b) badań Katedry Historii Gospodarczej SGH, 2) *Polen and die Normalisierung der Beziehungen mit der BRD*, - referat; zebranie pracowników Fundacji F. Eberta, Bonn, 12 lutego.

Kamiński A.Z.: 1) *NATO and EU, Regional Security of East-Central Europe*, - wykład; Mołdawskie Centrum Informacji o NATO, Kiszyniów, 5 lutego, 2) *East-Central Europe in the New International Order* i *The Role of Nation-State in Globalizing World*, - wykłady, Uniwersytet im. V. Stefanyka, Iwano-Frankowsk, 27-28 kwietnia, 3) Moderator seminarium pt. „Znaczenie logistyki surowcowo-paliwowej dla bezpieczeństwa energetycznego Polski”.

Kofman J.: *Rok 1989 - narodziny wolności*, - wystąpienie w debacie historyków, zorganizowanej pod auspicjami Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, Warszawa, 6 lutego.

Koralewicz J.: 1) Ocena projektu badawczego MNiSW, 2) Ocena projektu badawczego Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Kotnarowski M.: 1) *Zastosowanie hierarchicznych modeli liniowych w analizie danych z międzynarodowych badaniach porównawczych*, - referat; seminarium Zakładu Porównawczych Badań Polityki, 4 marca, 2) *Stabilność uczestnictwa wyborczego w perspektywie porównawczej*, - referat; seminarium metodologiczne CBOS, 3) *How to measure ethnic party support?* (wspólnie z Oliverem Strijbis - Universität St. Gallen), seminarium metodologiczne CBOS.

Król E.C.: 1) Udział w pracach konkursu na film krótkometrażowy *Przekraczanie granic* organizowanego przez Goethe-Institut w Warszawie, członek sądu konkursowego, 2) Udział w pracach jury konkursowego o nagrodę Ambasadora RP w Berlinie na najlepszą pracę doktorską,

magisterską i licencjacką w języku niemieckim, dotyczącą problematyki polsko-niemieckiej, Berlin, 16 listopada, 3) *Zbrodnia katyńska*, - wykład; Gimnazjum nr 92, Warszawa-Ursynów, 17 września, 4) *Jak patrzeć na przyczyny II wojny światowej?*, - lekcja festiwalowa w ramach XIII Festiwalu Nauki, Warszawa, 21 września, 5) *Muzeum „Pawiak” w Warszawie*, - 2 spotkania ze Wspólnotą Rodzin Ofiar „Pawiaka” oraz z młodzieżą szkolną na temat wizerunku okupowanej Warszawy w fotografii, 23 września, 6) *Wrzesień 1939. Jak do tego doszło?*, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Józefowie k. Warszawy, 14 października, 7) *Korzenie totalitaryzmu - masy i propaganda*, - wykład i prowadzenie debaty w Filmowym Klubie Politycznym Muzeum Powstania Warszawskiego, Warszawa, 26 października.

Leszczyński A.: Wystąpienia na publicznych spotkaniach klubów „Krytyki Politycznej” (m.in. w Warszawie, Poznaniu i Lublinie).

Marciniak W.: 1) *Trudne sąsiedztwo: Warszawa i Moskwa 1989-2009*, - wykład w cyklu „Oblicza dwudziestolecia”, WSB-NLU, Nowy Sącz, 30 kwietnia, 2) *Porównanie systemów politycznych w krajach postkomunistycznych*, - wykład; Europejski Instytut na Rzecz Demokracji, Warszawa, 13 lipca.

Matuszewska J.: 1) *Climate Change as A Challenge for Global Policies*, - wystąpienie na Dialogue Seminar, Bureau of European Policy Advisers i Komisja Europejska, Bruksela, 17 czerwca, 2) *Shaping European Economic and Social Policies in Times of Uncertainty*, - wystąpienie na konferencji, Parlament Europejski, Bruksela, 28 kwietnia.

Motyka G.: *Ukraińska Powstańcza Armia a Żydzi 1942-1945*, - referat; Międzynarodowe Warsztaty Naukowe: „Stosunki polsko-ukraińsko-żydowskie na Kresach Wschodnich w czasie okupacji niemieckiej i Zagłady 1941-1955”, Centrum Badań nad Zagładą Żydów, Przemyśl, 22-23 czerwca.

Nalewajko E.: *Le projet commun d'analyse, mené par l'Institut d'Études Politiques de l'Académie Polonaise des Sciences et Laboratoire d'Analyse des Systèmes Politiques CNRS - Entre le passé et le futur: les processus d'eupéanisation des élites politiques*, „Annales”, Centre Scientifique de l'Académie Polonaise des Sciences, à Paris, Varsovie-Paris 2009, vol. 11, s. 69-76.

Osega P.: 1) Wykład w Domu Spotkań z Historią, 2) Wykład w Biurze Edukacji Publicznej IPN.

Paczkowski A.: Wykłady Publiczne: 1) UAM, 2) Biblioteka Publiczna w Opolu.

Pańków I.: Organizacja i kierowanie Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Collegium Civitas.

Persak P.: 1) *Katyń i polska martyrologia podczas drugiej wojny światowej*, - wykłady na zaproszenie Instytutu Polskiego w Tel-Awiiwie, Tel-Awiiw-Jerozolima-Hajfa, 1-7 lutego, 2) Udział w promocji książki: *Handbuch der kommunistischen Geheimdienste in Osteuropa 1944-1991* w Berlinie, na zaproszenie urzędu Federalnego Pełnomocnika ds. Dokumentów Służby Bezpieczeństwa byłej NRD (BStU).

Popieliński P.: 1) *Podwójne nazewnictwo w miejscowościach mniejszości narodowych i etnicznych*, - referat; spotkanie otwarte Zakładu Studiów nad Niemcami ISP PAN, 2) Przeprowadzenie wywiadu z Marszałkiem Senatu RP, Bogdanem Borusewiczem.

Sowiński P.: 1) *Samizdat, fall of the communism and democratisation of Poland*, - referat; Forschungsstelle OstEuropa, Brema, 23 marca, 2) *How can banned texts influence a public opinion? Samizdat and fall of the communism in Poland*, - referat; Insitiute für die Wissenschaften vom Menschen, Wiedeń, 23 września, 3) Wykłady na zaproszenie Instytutu Polskiego w Tel-Awiiwie, 4) *Year 1989 - product of Poland*, - 5 odczytów, Izrael.

Stola D.: 1) Wykład w Szkole Letniej Historii Najnowszej IPN, 2) Wykład w Studium Podyplomowym OBM UW.

Szlajfer H.: „Nie bądźcie moimi sędziami”. Rozmowy z Mieczysławem F. Rakowskim (wywiad, współautor J. Ordyński), Wyd. Rosner i Wspólnicy.

Żelichowski R., moderator konferencji „Strategia dla sektora paliw: nafty i gazu”.

Udział pracowników w redagowaniu czasopism

Bartkowski J.: Członek redakcji „Polish Sociological Review”.

Fiszler J.M.: 1) Członek Rady Programowej Kwartalnika „Przegląd Politologiczny”, UAM, Poznań, 2) Członek rady redakcyjnej „Zeszytów Niemcoznawczych”, PISM, Warszawa, 3) Członek Kuratorium Redakcji Prawa Europejskiego - Wydawnictwo Prawo i Praktyka Gospodarcza, Warszawa, 4) Członek Kolegium Redakcyjnego kwartalnika „Myśl Ekonomiczna i Polityczna”, Wyższa Szkoła Handlu i Prawa im. R. Łazarskiego.

Jarząbek W.: Sekretarz redakcji „Rocznika Polsko-Niemieckiego”.

Jasiewicz K., członek redakcji „Studiów Politycznych”.

Jakóbiak W.: Członek komitetu redakcyjnego kwartalnika: „Współczesna Ekonomia - Contemporary Economics”, od 2007 r.

Kamiński A.Z.: 1) Członek komitetu redakcyjnego: a) „Studiów Politycznych”, b) „Spraw Międzynarodowych”.

Kofman J.: Członek zespołów redakcyjnych 1) „Spraw Międzynarodowych, 2) Studiów Politycznych”, 3) „Białostockich Tek Historycznych”, 4) „Studiów Podlaskich”.

Leś E.: Członek kolegium redakcyjnego i czasopisma naukowego „Voluntary Sector Review”.

Mach B.W.: Członek redakcji: 1) „Polish Sociological Review”, 2) „Studiów Politycznych”.

Madajczyk P.: Członek redakcji kwartalnika „Dzieje Najnowsze”.

Markowski R.: Członek rad redakcyjnych: 1) “European Journal of Political Research”, 2) European Union Politics, 3) Perspectives on European Politics and Society 4) Central European Political Science Review, 5) Bliski Wschód, 6) Journal of Political Science Education, 7) Journal for European Studies.

Materski W.: Członek komitetów redakcyjnych: 1) kwartalnika „Dzieje Najnowsze” IH PAN, 2) rocznika „Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej”, IH PAN, 3) rocznika „Pro Georgia. Journal of Kartvelological Studies”, Uniwersytet Warszawski, 4) Rada Redakcyjna półrocznika „Nowaja i nowiejszaja istorija”, Instytut Historii i Etnografii Państwowego Uniwersytetu w Tbilisi.

Nalewajko E.: Członek komitetu redakcyjnego “Studiów Politycznych”.

Nogal A.: Członek redakcji rocznika “Civitas. Studia z Filozofii Polityki”.

Paczkowski A.: Rady redakcyjne: 1) „Journal of Cold War Studies” (Harvard University), 2) „Cold War History” (London School of Economics and Social Studies), 3) „Journal of Intelligence” (Universität vom Graz).

Popieliński P.: Członek komitetu redakcyjnego „Rocznika Polsko-Niemieckiego”.

Siwek A.: Sekretarz redakcji „Civitas. Studia z filozofii polityki”.

Śtodkowska I.: Rada redakcyjna „Więzi”, zespół Laboratorium „Więzi”.

Staniszki J.: członek redakcji „Studiów Politycznych”.

Stola D.: Rada redakcyjna “Biuletynu Migracyjnego”.

Szklarski B.: Członek redakcji „The Americanist”, od 2005 r.

Szlajfer H.: Członek redakcji „Studiów Politycznych”.

Szpociński A.: Członek Rady Naukowej kwartalnika „Kultura Współczesna. Teorie. Interpretacje. Praktyka”.

Szymoniczek J.: Członek komitetu redakcyjnego „Rocznika Polsko-Niemieckiego”.

Wasilewski J., członek redakcji „Studiów Politycznych”.

Wnuk-Lipiński E.: Członek komitetu redakcyjnego „Studiów Politycznych”.

Wonicki R.: Członek komitetu redakcyjnego: „Civitas. Studia z Filozofii Polityki”.

Żelichowski R.: Członek redakcji „Studiów Politycznych”.

Członkostwo organizacji i rad naukowych w kraju i za granicą

Bajda P.: Członek International Political Science Association.

Baran A.F.: Światowa Rada Badań nad Polonią - Towarzystwo Naukowe, członek Zarządu, od listopada 2008 do października 2009 r.

Bartkowski J.: Polskie Towarzystwo Socjologiczne.

Filipowicz S.: Członek rady redakcyjnej 1) „Studiów Politologicznych”, 2) „Civitas. Studia z Filozofii Polityki”.

Fiszler J.: 1) Wiceprzewodniczący Komitetu Nauk Politycznych PAN, od 2007 r., 2) Członek Komitetu Narodowego ds. Współpracy z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Nauk Politycznych (IPSA), 3) Członek Rady Naukowej „Wydawnictwo Adam Marszałek”, Toruń, 4) Członek Rady Naukowej „Belarusian Journal of Political Studies”, 5) Sekretarz i Wiceprzewodniczący Rady naukowej ISP PAN.

Friszke A.: 1) Rada Ośrodka „Karta”, 2) Kolegium Europejskiego Centrum Solidarności, 3) Stowarzyszenie „Archiwum Solidarności”, - przewodniczący od 1991 r., 4) Jury Nagrody im. K. Moczarskiego.

Holzer J.: 1) European Academy of Sciences and Arts, Salzburg, od 1994 r., 2) Towarzystwo Naukowe Warszawskie.

Kofman J.: Członek Komitetu Nauk Historycznych PAN na lata 2007-2010.

Koralewicz J.: European Political Science Network, od 2004 r.

Mach B.W.: 1) Europejska Fundacja Nauki - Standing Committee on Social Sciences (reprezentant Polskiej Akademii Nauk), Bruksela / Stasburg, od 2005 r., 2) Europejska Fundacja Nauki - Managing Committee of European Collaborative Research Projects (reprezentant PAN i MNiSW), Bruksela, od 2006 r., 3) European Strategy Forum on Research Infrastructure (Social Sciences and Humanities Thematic Working Group, reprezentant MNiSW), Bruksela, od 2009 r., 4) Rada Naukowa Centrum Badania Opinii Publicznej.

Marciniak W.: 1) Ekspert w Polsko-Rosyjskiej Grupie ds. Trudnych, 2) Członek Rady Naukowej Wydziału Studiów Politycznych WSB-NLU, 3) Członek komisji konkursu „Polskie wyzwania: państwo -

tożsamość - rozwój”, organizowanego przez Prezydenta RP.

Markowski R.: 1) Komitet Ekspertów Programu „Lider” NCBiR (Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (od 2009 roku), 2) Rada Naukowa CBOS, 3) Komitet Wykonawczy European Political Science Network (epsNet) (od 2005 r.), 4) Komitet Planujący międzynarodowego projektu badawczego pt. Comparative Study of Electoral Systems (CSES), prowadzony w ponad 50-ciu demokracjach, zorganizowany i koordynowany przez ICORE (uczestnik od 1995, członek Komitetu Planującego od 1997), 5) Komitet Zarządzający programu COST (European Cooperation in the Field of Scientific and Technical Research) - zgłoszony przez stronę polską do Komitetu Zrządzającego Action IS0806 pt. „The True European Voter”, 6) American Political Science Association, 7) European Sociological Association, 8) The European Consortium for Political Research.

Materski W.: Ekspert w Polsko-Rosyjskiej Grupie ds. Trudnych.

Mocek S.: 1) Polskie Towarzystwo Studiów Politycznych, 2) Towarzystwo Edukacji Politycznej.

Paczkowski A.: 1) Senat Collegium Civitas, 2) Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej, 3) Rada Europejskiego Centrum Solidarności, 4) Rada Fundacji Ośrodka „Karta”.

Sadowski I.: Polskie Towarzystwo Socjologiczne.

Stodkowska I.: 1) Polskie Towarzystwo Studiów Politycznych, 2) Polskie Towarzystwo Socjologiczne.

Sowiński P.: Członek Zarządu Stowarzyszenia Archiwum „Solidarności”, od 2000 r.

Stoła D: 1) Senat Collegium Civitas, 2) Rada Ośrodka Badań nad Migracjami UW, 3) Przewodniczący Rady Fundacji Ośrodka Karta, 4) Rada Naukowa Domu Spotkań z Historią, 5) Komitet Badań nad Migracjami Ludności i Polonią PAN, 6) Komisja Historii I i II Wojny Światowej Komitetu Nauk Historycznych PAN, 7) Komitet Sterujący sieci EurhistXX, 8) Towarzystwo Miłośników Historii, 9) Towarzystwo Edukacji Politycznej.

Szklarski B.: 1) Polskie Towarzystwo Studiów Amerykanistycznych, 2) Polskie Towarzystwo Studiów Politologicznych.

Wnuk-Lipiński E.: 1) Członek Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, Sekcja Nauk Humanistycznych i Społecznych, 2) Przewodniczący Rady Naukowej ISP PAN, 3) Członek Komitetu Socjologii PAN, od 2007 r.

Wonicki R.: Członek: 1) EpsNet - politologiczna organizacja europejska, 2) AIPPh - Europejskie Stowarzysze Profesorów Filozofii, 3) Polskie Towarzystwo Filozoficzne, 4) Komitet Główny Olimpiady Filozoficznej PTF.

Zubelewicz K.: 1) Centrum im. Adama Smitha, 2) Instytut Jagielloński.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA PRACOWNIKÓW

ISP PAN w roku 2009

Lp.	Imię i nazwisko	Ilość godz.	Forma zajęć	Nazwa placówki naukowo-dyd
1.	Bajda P.	150	Konwersatorium, ćwiczenia	UKSW
2.	Betkiewicz W.	60	Seminarium	Instytut Socjologii UW
3.	Bukowska X.	88	wykłady, ćwiczenia	Collegium Civitas

4.	Burska Z.	180	wykłady, ćwiczenia	Instytut Orientalistyczny i Studiów Europy Wschodniej UW
5.	Ciepielewska A.	15	Ćwiczenia	Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP
6.	Codogni P.	160	Konwersatorium, ćwicz.	Collegium Civitas
7.	Cześniak M.	210 60	Wykład Seminarium	Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej Instytut Socjologii UW
8.	Dziak W.J.	100 50 20	Wykład Wykład Wykład	Collegium Civitas WSKiMS im. Giedroycia Akademia Dyplomatyczna MSZ
9.	Filipowicz S.	180 60	wykład, seminarium Wykład	Uniwersytet Warszawski Akademia Hum. im. Gieysztor
10.	Fischer J.M.	30 240	Seminarium wykłady, seminaria	Collegium Civitas WSHiP im. R. Łazarskiego
11.	Friszke A.	60	Wykład	Collegium Civitas
12.	Gładziuk N.	90 210	Wykład wykłady, seminarium	SGH UKSW
13.	Holzer J.	75	Wykład	Collegium Civitas
14.	Jakóbiak W.	159	Wykład	Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania
15.	Jarząbek W.	64	Wykład	Collegium Civitas
16.	Kinowska Z.	60	Ćwiczenia	SGGW
17.	Kofman J.	120 60	Wykłady Wykłady	Instytut Historii Uniw. w Białymstoku WSFin. i Zarz. w Białymstoku
18.	Koralewicz J.	90 60	wykład, seminarium Seminarium	Collegium Civitas Akademia Teatralna
19.	Kozarzewski P.	120	wykład, seminarium	WSB-NLU w Nowym Sączu
20.	Król E.C.	210	wykłady, seminaria	Collegium Civitas
21.	Mach B.W.	150 30	wykład, konwersat., sem. Wykład	Collegium Civitas Uniwersytet w Białymstoku
22.	Madajczyk P.	108	wykład, seminarium	WSHiP im. Łazarskiego
23.	Manterys A.	150	Wykłady	Collegium Civitas
24.	Marciniak W.	120 10	wykład, seminarium Wykład	WSB-NLU Akademia Dyplomatyczna
25.	Markowski R.	180 24	Wykłady seminarium dr	SWPS SNS przy IFiS
26.	Materski W.	8	Wykład	Akademia Dyplomatyczna
27.	Mocek S.	90	wykład, seminarium	Collegium Civitas
28.	Nalewajko E.	120	Konwersatorium	Collegium Civitas
29.	Nałęcz S.	10 10	Wykład Wykład	Collegium Civitas Wyższa Szkoła Pedagogiczna TWP
30.	Nogal A.	210	wykład, semin., ćwicz.	Instytut Filozofii UW
31.	Paczkowski A.	60	Wykład	Collegium Civitas
32.	Pańków I.	80	Wykłady	Collegium Civitas
33.	Persak K.	30 48	Wykład wykłady, seminarium	Wyższa Szkoła Psychologii Społecznej Collegium Civitas
34.	Siwek A.	180	wykład, ćwiczenia	Collegium Civitas
35.	Stawrowski Z.	390	wykład, seminarium	UKSW
36.	Stoła D.	90	Wykłady	Collegium Civitas
37.	Stryjek T.	46	Wykłady	Collegium Civitas
38.	Szklarski B.	240 45	wykład, konwersatorium Seminarium	Collegium Civitas SNS IFiS
39.	Szpociński A.	150	wykłady, seminaria	Collegium Civitas
40.	Szymoniczek J.	30	Ćwiczenia	Collegium Civitas
41.	Ukielski P.	30	Wykład	Collegium Civitas
42.	Wnuk-Lipiński E.	55	wykłady, seminarium	Collegium Civitas

		14	wykład, ćwiczenia	College of Europe
43.	Wótek A.:	120	Wykłady	WSB-NLU Nowy Sącz
		30	Konwersatorium	Wyższa Szkoła Europejska
44.	Wonicki R.	96	wykład, ćwiczenia	Instytut Filozofii UW
45.	Zaremba M.	45	wykład, ćwiczenia	Instytut Socjologii UW
		120	Ćwiczenia	Instytut Historii UW
46.	Zubelewicz K.	180	wykłady, ćwiczenia	Collegium Civitas
47.	Żelichowski R.	80	wykład, seminarium	Collegium Civitas
	RAZEM	6360		

- Kotnarowski M.: ECPR Summer School in Method and Techniques, University of Ljubljana, Faculty of Social Sciences, 50 godz.

- Kozarzewski P.: Fundusz Własności Państwowej (Białoruś), wykłady, 24 godz.

-

DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI NAUKOWEJ

[Spis treści](#)

Podobnie jak w latach poprzednich Biblioteka gromadziła literaturę dotyczącą problematyki badawczej Instytutu, czyli: transformacja polityczna i gospodarcza w Europie Środkowo-Wschodniej, krajach byłego ZSRR, z zakresu historii najnowszej i polityki międzynarodowej.

Publikacje wpływały do Biblioteki w ramach zakupów krajowych i zagranicznych, wymiany własnej i darów.

W roku 2009 księgozbiór powiększył się o 583 tomy: zakupiono 258 książek (200 krajowych i tylko 58 zagranicznych) na sumę 16 844,19 zł.

Z darów i wymiany własnej przybyło 325 tomów, o wartości 10 744,04 zł., z czego 230 tomów na sumę 5 670,50 zł. z wymiany krajowej (w tym wydawnictwa własne: 47 tomów) i 95 tomów na sumę 5 073,54 zł. z wymiany zagranicznej.

W ramach selekcji księgozbioru wycofano 365 książki na sumę 112,91 zł.

Ogółem Biblioteka posiada 19 097 książek na sumę 464 837,62 zł.

Baza danych w systemie ISIS zawiera 16 039 opisów, co stanowi około 85% posiadanego księgozbioru. W dalszym ciągu prowadzono selekcję księgozbioru i uzupełniany katalog komputerowy.

W roku 2009 wpłynęły do Biblioteki 149 tytuły (265 tomów) czasopism krajowych i zagranicznych na sumę 42 244,50, plus 11 tytułów prasy krajowej (dzienniki, tygodniki).

Na prenumeratę składają się 84 tytuły (138 tomów) na sumę 5 727,50 zł.

Łącznie Biblioteka posiada 6 000 tomów (około 25 000 egzemplarzy) czasopism na sumę 602 181,65 zł.

Komputerowy katalog czasopism zawiera 496 opisów (tytułów), czyli wszystkie czasopisma znajdujące się w bibliotece i jest dostępny w sieci Instytutu.

Na prenumeratę czasopism zagranicznych otrzymaliśmy, jak co roku, dotację z Journal Donation Project, New School for Social Research, New York. W związku z tym, za 34 prenumerowane czasopisma zapłaciliśmy tylko 2 000.98 zł., czyli 30% ich wartości katalogowej.

Wymianę publikacji prowadzimy z 46 kontrahentami zagranicznymi i 14 krajowymi.

Wystaliśmy 129 tomów książek i 49 egzemplarzy czasopism na sumę 4 780,00 zł.

W sieci Instytutu znajduje się też katalog komputerowy dysertacji doktorskich Instytutu.

Z Biblioteki korzystają pracownicy Instytutu, doktoranci i studenci studiów podyplomowych oraz wielu studentów szkół państwowych i prywatnych z Warszawy i innych miast.

Wypożyczyliśmy 412 książek i 72 egzemplarzy czasopism, w tym do Bibliotek krajowych 10 egzemplarze i 1 do bibliotek zagranicznych. Z bibliotek krajowych wypożyczyliśmy 13 książek.

W ubiegłym roku Biblioteka otrzymała dodatkową powierzchnię magazynową w budynku Politechniki Warszawskiej, dokąd przeniesiono część rzadziej wypożyczanych książek.